

M+ 126834

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

นายสรารุช สืบเพ็ชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์
อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ผู้วิจัย : นายสรารุช สืบเพ็ชร

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร ทองสอดแสง)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ รัชมหาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฎ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชรินทร์ สุทธิชัย)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพรร์ สุนทร)

ชื่อเรื่อง : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
ทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร

ผู้วิจัย : นายสรารุช สืบเพ็ชร

ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพรร์ สุนทร

ปีการศึกษา : 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ และเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จำนวน 361 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ คณะกรรมการชุมชน ตัวแทนกลุ่มอาชีพ และตัวแทนประชาชนทั่วไป ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ค่าเอฟ (F-Test, One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe's Method และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

(2) ประชาชนที่มี เพศและอาชีพ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุและหมู่บ้านที่อาศัย อยู่ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

(3) แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเล ทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร มี 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ท้องถิ่นควรจัด กิจกรรมที่มุ่งให้ประชาชนมีความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีเท่าที่ควร และแผนพัฒนายังไม่ สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง และควรเผยแพร่ร่างแผนพัฒนาสามปีให้ ประชาชนได้ศึกษาก่อนที่จะมีการลงพื้นที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรมีการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารในด้านต่าง ๆ ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการตามโครงการและในการประชาชนควรเป็นคณะกรรมการ ร่วมประเมินผลการดำเนินโครงการเพื่อประเมินผลได้อย่างแท้จริง ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ควรให้ประชาชนร่วมเสนอปัญหาแนวทางการแก้ไขโครงการต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และด้านการมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติ ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนระดับหมู่บ้านหรือกลุ่มต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้เสนอแผนงานหรือ โครงการที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของกลุ่มหรือชุมชนนั้น เพื่อให้ท้องถิ่นได้พิจารณาใช้เป็น ข้อมูลในการกำหนดเป็นแผนงาน/โครงการพัฒนาของท้องถิ่นอีกทั้งจะทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้ร่วม ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของท้องถิ่นได้เต็มความสามารถของคนในพื้นที่

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของประชาชน แผนพัฒนาท้องถิ่น

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Participation of People in Making the Local Development Plan of Talaysub Subdistrict Municipality, Pathio District, Chumphon Province

Author : Mr.Saravut Suebpech

Degree : Master of Public Administration (Public and Private Management)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisor : Assistant Professor Dr.Sitthiporn Soonthorn

Year : 2019

ABSTRACT

This research aims to study the level of public participation in local development planning of Talasup subdistrict municipality Pathio district, Chumphon Province. To compare the public participation in the local development plan of Talasup subdistrict municipality Pathio district, Chumphon Province, classified by general information of the respondents: gender, age, occupation and residence. To study the development of public participation in local development plan of Talasup subdistrict municipality Pathio district, Chumphon Province. Population and sample quantitative research includes: 361 population was 18 year old and had the right to vote in Talasup subdistrict municipality Pathio district, Chumphon Province, qualitative research includes: 15 persons was community board, career agent, and the public Talasup subdistrict municipality Pathio district, Chumphon Province. The instruments used in the study were questionnaires and semi-structured interviews. Statistics used in data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test at significance .05 level, F-test, One-way ANOVA. When the difference is found, compare the mean difference for the pair using Scheffe's method and content analysis.

The research findings were as follows; (1) Public participation in local development plan of Talasup subdistrict municipality Pathio district, Chumphon Province, overall it was at a high level. The considering each side, in order to participate in decision making, Participation in evaluation, participation in benefits, and participation in the practice; (2) the general information of the respondents of gender and occupation did not yield any difference in participation in local development planning of Talasup subdistrict municipality Pathio district, Chumphon Province, but the general information of the respondents of age and housing did yield any difference in participation in local development planning with statistical significance at the .05 level; and (3) There are four suggestions in the following areas: Participation in decision making. Local people should organize activities that focus on the importance of developing a three-year development plan. The development plan does not really address the needs of the people. The three-year development plan should be released to the public before the area is available, participation in evaluation. the information should be disseminated in various areas before starting the project, and the people should be jointly evaluate the project's results. Participation in benefits It is recommended that the people present the problem, the solutions to the problems thoroughly and the participation in the practice. It should be open to the community at the village or group level. Local programs or projects that address the needs of the group or community are proposed. In addition, the local people will be able to participate in local projects or activities in the local area.

Keywords : Participation of People Local Development Plan

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร สุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ศาสตราจารย์ ดร.เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ ประธานสอบ รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา กรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ สุทธิชัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้มาโดยตลอด ด้วยความทุ่มเท และใส่ใจอย่างยิ่ง ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณนางสาวสุภาพร ขาวชานาญ ตำแหน่งหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล ดร.อุษณีย์ ดวงพร ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษด้านภาษาไทย โรงเรียนบ้านดอนตูมดอนโต ตำบลแกงเลิงงาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม และนางสาวหนึ่งฤทัย มะลาไวย์ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษโรงเรียน โคกล่ามวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่กรุณาสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจและให้คำแนะนำที่มีประโยชน์เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการชุมชน ตัวแทนกลุ่มอาชีพ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ที่ได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ครอบครัว ญาติมิตร ตลอดจนผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ที่คอยเป็นกำลังใจสำคัญและอยู่เคียงข้างของผู้วิจัยเสมอมาทำให้การวิจัยประสบความสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบูรพาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนสร้างความเจริญด้านการศึกษาและประสิทธิประสาทวิชาให้ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ

นายสรารุธ สืบเพ็ชร์

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.3 สมมติฐานการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน	33
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	36
2.4 ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	61
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69
2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	74
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	75
3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ	75
3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ	82

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	84
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	84
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
4.4 สรุปผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ	122
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	123
5.1 สรุปผลการวิจัย	124
5.2 อภิปรายผล	126
5.3 ข้อเสนอแนะ	131
บรรณานุกรม	133
ภาคผนวก	138
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	139
ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้อง	145
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	149
ภาคผนวก ง หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	152
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย	156
ภาคผนวก ฉ หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย	158
ภาคผนวก ช การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	160
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	169
ประวัติผู้วิจัย	170

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ ยุทธศาสตร์และการวางแผน	58
2.2 การวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์	67
2.3 ผลการประเมินผลการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559)	68
3.1 สัดส่วนจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	77
4.1 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	86
4.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	88
4.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกเป็นรายข้อ	89
4.4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ จำแนกเป็นรายข้อ	90
4.5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ จำแนกเป็นรายข้อ	91
4.6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำแนกเป็นรายข้อ	92
4.7 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำแนกตามเพศ	93

ตารางที่	หน้า
4.8 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จำแนกตามอายุ	94
4.9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร โดยรวมจำแนกตามอายุ	95
4.10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกตามอายุ	96
4.11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ จำแนกตามอายุ	96
4.12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ จำแนกตามอายุ	97
4.13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำแนกตามอายุ	98
4.14 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จำแนกตามอาชีพ	99
4.15 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่	100
4.16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร โดยรวมจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่	101

4.17	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่	102
4.18	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติ จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่	103
4.19	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วม ในการประเมินผล จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่	104
4.20	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผน พัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร	105

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	วงจรกิจกรรมมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff 16
2.2	องค์ประกอบของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 40
2.3	กรอบแนวคิดในการวิจัย 74
ช.1	นายจักรกฤษณ์ มากประดิษฐ์ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หมู่ที่ 7 ชุมชนเจริญทรัพย์ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2561 161
ช.2	นายอนุภาส สิ้นจู้สะอาด คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2561 161
ช.3	นายบุญสอน คงवाल คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2561 162
ช.4	นายเสน่ห์ อินทรมณี คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หมู่ที่ 6 ชุมชนบ่อนก ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2561 162
ช.5	นายโสภณ นาคสระโร คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หมู่ที่ 8 ชุมชนวังทอง ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2561 163
ช.6	นางสาวฉวีวรรณ ชินวงษ์ ตัวแทนกลุ่มอาชีพ หมู่ที่ 6 ชุมชนบ่อนก ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2561 163
ช.7	นางกานต์ลีนี นามไพโร ตัวแทนกลุ่มอาชีพ หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561 164
ช.8	นางฉวีพรรณ สืบเพ็ชร์ ตัวแทนกลุ่มอาชีพ หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอุม ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561 164
ช.9	นายวินัย นาคพิรุณ ตัวแทนกลุ่มอาชีพ หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์ ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561 165
ช.10	นายเพิ่มศักดิ์ พรหมเทพ ตัวแทนกลุ่มอาชีพ หมู่ที่ 1 ชุมชนท่าตาเสือ ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2561 165

ภาพที่	หน้า
ช.11 นางรังศิยา สพานรัตน์ ตัวแทนประชาชนทั่วไป หมู่ที่ 3 ชุมชนห้วยหลุด ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2561	166
ช.12 นางสุณี อินทรมณี ตัวแทนประชาชนทั่วไป หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์ ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2561	166
ช.13 นางวานิดา นาคพิรุณ ตัวแทนประชาชนทั่วไป หมู่ที่ 8 ชุมชนวังทอง ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561	167
ช.14 นางกัลยา เกตุนวล ตัวแทนประชาชนทั่วไป หมู่ที่ 1 ชุมชนท่าตาเสือ ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561	167
ช.15 นางสาวนาถณภา ทองบุญส่ง ตัวแทนประชาชนทั่วไป หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอม ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561	168

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดบทบาทภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นหน่วยปฏิบัติรองรับภารกิจตามนโยบายการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ทั้งการกระจายงานของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ลงมาสู่ท้องถิ่น การกระจายงบประมาณให้ท้องถิ่นบริหารจัดการเพื่อแก้ไข พัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเอง รวมทั้งการตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ได้แนวทางจัดทำแผนพัฒนาของท้องถิ่น กำหนดองค์กรจัดทำแผนพัฒนา ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาจากระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นและจัดทำแผนพัฒนาของตนเอง เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดทิศทาง การพัฒนา และเพื่อมุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการในอนาคต โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารงานของท้องถิ่นให้มีความคล่องตัว สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายคณะกรรมการองคมนตรีแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 12) นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ และกำหนดให้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีโดยให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 2) อีกทั้งเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุ

บนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น ปัญหา และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย (กรมการปกครอง, 2548)

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 1-2) เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำโครงการ/กิจกรรมไปใช้ปฏิบัติในแต่ละปีได้ จำเป็นจะต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขึ้นอันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียด แผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าและภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทาง และภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีโครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของจุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนและวิสัยทัศน์ในที่สุด แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีเป็นแผนที่มีความสำคัญใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ในปีที่จะจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไปจัดทำงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบ และผ่านกระบวนการที่มีส่วนร่วมของประชาชน นอกจากนี้โครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยเฉพาะในแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาสี่ปีนั้น ควรมีสภาพความพร้อมอย่างน้อย 2 ประการคือ 1) มีความแน่นอนของกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยควรมีการประเมินถึงความเป็นไปได้ของโครงการ/กิจกรรมรวมทั้งผลประโยชน์สาธารณะที่จะได้รับจากโครงการ/กิจกรรม และ 2) กิจกรรมที่อยู่ในแผนประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาสี่ปี ควรมีความพร้อมในเรื่องรูปแบบและรายละเอียดทางเทคนิคพอสมควร เพื่อให้สามารถกำหนดรายการในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่จะนำไปใช้งานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

เทศบาลถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง การปฏิบัติภารกิจของเทศบาลมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 13 พ.ศ. 2552 ประกอบพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และแผนปฏิบัติการขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2545 ซึ่งมีภารกิจในการกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 และจะต้องใช้แผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของรัฐบาลที่ได้

กำหนดไว้ ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลที่เรียกกันว่า “แผนพัฒนาสามปี” ได้มีการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี โดยขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นจะมีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในระดับต่าง ๆ และที่สำคัญเทศบาลจะต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่ประชาชนประสบอยู่ได้และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นถือเป็นหัวใจสำคัญของการทำแผนของเทศบาล ทั้งนี้ประชาชนรู้และเข้าใจดีว่าตนเองต้องการอะไร เพราะเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการนำแผนมาปฏิบัติของท้องถิ่น ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนทุกขั้นตอน ทั้งนี้เมื่อนำแผนมาปฏิบัติจะได้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและหมู่บ้านอย่างยั่งยืน (ชัยรัตน์ พัฒนเจริญ, 2549, น. 12) แต่จากการดำเนินงานตามแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาหลาย ๆ แห่ง พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนในท้องถิ่นได้เท่าที่ควร ประชาชนยังประสบปัญหาที่ดินทำกิน รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ตกงาน ประชาชนจากภาคชนบทต้องอพยพเข้ามาทำงานในเมืองหลวง ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ นอกจากนี้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาถูกกำหนดขึ้นโดยบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน มีผลให้แผนพัฒนาท้องถิ่นเมื่อนำมาปฏิบัติไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนในชุมชน มีผลให้แผนพัฒนาท้องถิ่นเมื่อนำมาปฏิบัติไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้อย่างแท้จริง ประชาชนยังคงเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นจำเป็นต้องรีบดำเนินการแก้ไขเร่งด่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รับรู้ และอยู่ในสถานการณ์เช่นเดียวกับประชาชน ย่อมทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือประชาชนได้ดีกว่าหน่วยงานอื่น ขณะเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปรับเปลี่ยนพัฒนาองค์กรให้มีความยืดหยุ่น มีความพร้อมที่จะทำงานเพื่อประชาชนให้ดียิ่งขึ้น มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความต้องการได้อย่างเต็มที่

เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์และสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง จากการพัฒนาเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ที่ผ่านมาพบว่า มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล บุคลากรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินงานส่วนต่าง ๆ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หลายแห่ง มีการรวมกลุ่มและมีผลิตภัณฑ์ตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จะเห็นได้ว่าเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์มีศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่นแต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากจำนวนเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอสำหรับภารกิจการงาน เครื่องมือและอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองมีปริมาณน้อย ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นค่อนข้างน้อย จะมีเฉพาะผู้นำหมู่บ้าน ประชาคม แกนนำภาคประชาสังคม และประชาชนบางกลุ่มในหมู่บ้านเท่านั้นที่ให้ความสำคัญและเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ อีกทั้งยังพบปัญหาการดำเนินงานของเทศบาลเองในเรื่องการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ทั่วถึงชุมชน การดำเนินโครงการยังขึ้นอยู่กับนักการเมือง จำนวนโครงการที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนามีมากเกินไปที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ข้อมูลที่ทางเทศบาลทะเลทรัพย์ได้รับและนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นไม่ครอบคลุม และไม่ใช้ประเด็นปัญหาความต้องการที่แท้จริงของประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลทะเลทรัพย์ (เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 2)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะบุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ จึงสนใจในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการวางแผน แก้ไขปรับปรุง และพัฒนาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสนองตอบต่อปัญหาความต้องการของประชาชนและชุมชน รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

1.2.3 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1.3.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร อยู่ในระดับปานกลาง

1.3.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตู จังหวัดชุมพร โดยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ Andrew and Stiefel (1980, p. 19) ซึ่งได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการคือ ด้านการ

มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 3,633 คน (สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2555)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 361 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973, p. 727) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

1.4.2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่มอาชีพ และตัวแทนประชาชนทั่วไป ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 15 คน

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ทำการศึกษาคือ เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2560-ตุลาคม 2561

1.4.5 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การมีส่วนร่วมของประชาชน” หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เริ่มตั้งแต่กระบวนการแสดงความคิดเห็น ความต้องการ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมติดตามประเมินผล และมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้จัดทำขึ้น

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน และร่วมเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นผ่านตัวแทนหมู่บ้าน นายกเทศมนตรี สมาชิกเทศบาลหรือเจ้าหน้าที่เทศบาล และช่วยกันพิจารณาสาเหตุของปัญหาหรือความต้องการ จากนั้นนำมาสรุปเพื่อคิดและกำหนดแนวทางพัฒนา แก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง การที่ประชาชนร่วมดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีส่วนร่วมในการเสนอตัวแทนเป็นกรรมการ คัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการ เป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อีกทั้งยังร่วมสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และร่วมกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่กำหนดไว้

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การจัดทำแผนเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลด้านเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ ด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ด้านการศึกษา ศาสนา กีฬาและเยาวชน ด้านการแก้ปัญหาความยากจน เช่น สนับสนุนด้านผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อเอชไอวีให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน และการอุดหนุน/จ่ายค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการของเทศบาล เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากแผนพัฒนาและเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากแผนงาน/โครงการ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมประเมินผลว่าโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าสอดคล้องกับแนวทางกำหนดไว้หรือไม่ พร้อมทั้งร่วมตรวจสอบการใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของเทศบาล

“แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายถึง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร

“เทศบาล” หมายถึง เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1 ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและนำผลจากการวิจัยไปพัฒนาให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร

1.6.2 ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพรไปกำหนด การวางแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

1.6.3 เป็นสารสนเทศในการนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและส่งผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
4. ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือได้ว่าถือได้ว่าเป็นขั้นตอน และกระบวนการที่สำคัญที่เป็นพลังส่งผลให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมและได้รับการยอมรับจากประชาชน รวมถึงประชาชนมีความสำนึกร่วมในการเป็นเจ้าของ โครงการด้วย ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เข้ามาร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ร่วมกันพัฒนานั้น ได้มีนักวิชาการได้ให้นิยามความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

จิราวัลย์ วรวงศ์ (2550, น. 25) การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมตั้งแต่ขั้นตอนแรก ในการค้นหาปัญหา ตระหนักถึงปัญหา มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมในการลงทุนในส่วนของสินทรัพย์ แรงงาน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

มัลลิกา เจียวเกิด (2550, น. 8) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต้องมีความสัมพันธ์กับแนวคิดของการเชื่อใจ และการยอมรับตนเอง เพื่อที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถสังเกตได้จากระดับความพึงพอใจ ระดับความไว้วางใจและต้องครอบคลุมถึงทัศนคติ ความคาดหวังและกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน

พรชัย จิตชินะกุล (2551, น. 22) การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในขั้นตอนต่าง ๆ ของกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมนี้ผู้เข้าร่วมได้ใช้ความพยายามและความเสียสละในการเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น เสียสละแรงกายและแรงใจ เวลา และวัตถุประสงค์บางประการ เพื่อให้บรรลุผลการดำเนินงานตามที่ตั้งไว้

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553, น. 31) สรุปว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนคือ การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรี ในฐานะสมาชิกของสังคม ในการมีส่วนร่วมประชาชนได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญาซึ่งแสดงออกในรูปแบบการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนอย่างเป็นตัวของตัวเอง

ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล (2555, น. 41-42) กล่าวว่า แนวคิดในการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบมักจะเกิดขึ้นจากสาเหตุหลัก 3 ประการด้วยกัน คือ

1. ความสนใจและความกังวลร่วมกันของส่วนรวม
2. ความเดือดร้อนและได้พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้น มุ่งไปสู่การรวมกลุ่ม วางแผน และลงมือกระทำร่วมกัน
3. การตกลงร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่ม หรือชุมชนไปในทิศทางที่ถึงปรารถนา การตัดสินใจร่วมกัน จะทำให้เกิดความคิดริเริ่มการทำการสนองตอบความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมขึ้น

Keith (1972, p. 5) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตใจและอารมณ์ของบุคลากรหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทั้งให้เกิดความรู้สึกผิดชอบร่วมกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

จากความหมายของการมีส่วนร่วมข้างต้นสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนเกิดความรู้สึกและความต้องการว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน มีความเป็นอิสระมีอำนาจในการตัดสินใจ มีกิจกรรมร่วมกัน สามารถจัดการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาได้ด้วยตนเอง รวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสามารถขยายเครือข่ายในเขตพื้นที่ต่าง ๆ เป็นต้น

2.1.2 ลักษณะและกระบวนการมีส่วนร่วม

มีส่วนร่วมนับเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาในทุกระดับเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การติดตามประเมินผลในกิจกรรม/โครงการของชุมชน เป็นการสร้างปลูกฝังจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของกิจกรรมและโครงการ ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะและกระบวนการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

มณฑล จันท์แจ่มใส (2551, น. 8) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมของบุคคลจะต้องมีและเกิดขึ้นมาโดยตลอด ทั้งนี้เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ การบริหารจัดการดำเนินงานตามแผน การเสียสละกำลังแรงงานของบุคคล ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ กำลังเงินหรือทรัพยากรที่มีอยู่

ประชุม สุวดีถิ (2551, น. 8) ได้กล่าวถึงลักษณะเงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของบุคคล เกิดจากพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. เป็นบุคคลที่จะต้องมีความสามารถที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้มีศักยภาพที่จะเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น จะต้องมีความสามารถในการค้นหาความต้องการ วางแผนการบริหารจัดการ การบริการองค์กรตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
2. เป็นบุคคลที่มีความพร้อมที่เข้ามามีส่วนร่วม กล่าวคือ ผู้นั้นจะต้องมีสภาพทางเศรษฐกิจวัฒนธรรม และกายภาพที่เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมได้
3. เป็นบุคคลที่มีความประสงค์จะเข้าร่วม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความเต็มใจสมัครใจที่จะเข้าร่วมเล็งเห็นผลประโยชน์ของการเข้าร่วม จะต้องไม่เป็นการบังคับหรือผลักดันให้เข้าร่วม โดยที่ตนเองไม่ประสงค์จะเข้าร่วม
4. เป็นบุคคลที่ต้องมีความเป็นไปได้ที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีโอกาสที่จะเข้าร่วม ซึ่งถือว่าเป็นการกระจายอำนาจให้กับบุคคลในการตัดสินใจ และกำหนดกิจกรรมที่ตนเองต้องการในระดับที่เหมาะสม บุคคลจะต้องมีโอกาสและมีความเป็นไปได้ที่จะจัดการด้วยตนเอง

ยุพาพร รูปงาม (2555, น. 13) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งเป็นการวัดเชิงคุณภาพออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในขั้นการริเริ่มการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา/สาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดความต้องการของชุมชน และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการของชุมชน

ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนในการพัฒนาซึ่งเป็นขั้นตอนของการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ของโครงการ วิธีการตลอดจนแนวทางการดำเนินงานและทรัพยากรที่จะใช้

ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินการพัฒนา เป็นส่วนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ให้กับชุมชน โดยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ เทคโนโลยี ฯลฯ จากองค์กรภาคีพัฒนา

ขั้นตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในขั้นตอนรับผลประโยชน์จากการพัฒนา ซึ่งเป็นทั้งการได้รับผลประโยชน์ทางด้านวัตถุและทางด้านจิตใจ

ขั้นตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลการพัฒนาเป็นการประเมินว่าการที่ประชาชนเข้าร่วมพัฒนา ได้ดำเนินการสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด การประเมินอาจประเมิน แบบย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ หรืออาจประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวมยอด

Cohen and Uphoff (1981, p. 98) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา โดยทั่วไป ประชาชนอาจเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่าจะทำอะไร เข้าร่วม ในการนำโครงการไปปฏิบัติโดยเสียสละทรัพยากรต่าง ๆ เช่น แรงงาน วัสดุ เงิน หรือร่วมมือในการจัดกิจกรรมเฉพาะด้าน เข้าร่วมในผลที่เกิดจากการพัฒนาและร่วมในการประเมินผลโครงการ

Cary (1970, p. 55) กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วม โดยแบ่งตามบทบาทและหน้าที่ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา ไว้ดังนี้

1. เป็นสมาชิก (Membership)
2. เป็นผู้เข้าประชุม (Attendance at Meeting)
3. เป็นผู้บริจาคเงิน (Financial Contribution)
4. เป็นประธาน (Leader)

5. เป็นกรรมการ (Membership in Committees)

กล่าวโดยสรุปลักษณะและกระบวนการมีส่วนร่วมอาจแบ่งโดยการสนับสนุนทรัพยากร คือ การสนับสนุนเงิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน การช่วยทำกิจกรรม ร่วมประชุม ร่วมแสดงความคิดเห็น อำนาจหน้าที่ของผู้เข้าร่วม คือ ความเป็นผู้นำ เป็นกรรมการ เป็นสมาชิก สำหรับลักษณะการมีส่วนร่วมของบุคคลโดยทั่วไปแล้วยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่เกี่ยวเนื่องกับการมีส่วนร่วม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ครอบครัว ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม อาชีพ และรายได้ เป็นต้น

2.1.3 รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อการร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วมไว้แตกต่างกันดังนี้

รูปแบบของการมีส่วนร่วม เพื่อการบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องของการบริหารงานองค์การภาครัฐ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ชัชวาลย์ ทัดศิวัช, 2551, น. 37)

1. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ซึ่งหมายถึง การกำหนดนโยบายและการวางแผนปฏิบัติการ โดยการเปิดกว้างให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นในการริเริ่มผลประโยชน์ของตน
2. การทำประชาพิจารณ์หรือการมีมาตรการเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่างๆ อันมีฐานะเป็นกระบวนการทางกฎหมายหรือมีกฎหมายกำหนดบัญญัติไว้ เพื่อเป็นช่องทางในการรวบรวมข้อมูลประกอบการตัดสินใจของรัฐ
3. การให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ซึ่งหมายความถึงการที่บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
4. การกระจายอำนาจทางการบริหารและการดูแลทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น หมายถึง การรับรองสิทธิของชุมชน และท้องถิ่นในการจัดการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรม และโครงการต่างๆ เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาของรัฐ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินโครงการของรัฐ เป็นต้น
5. การให้องค์กรอิสระสามารถเข้ามาตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐ

6. การพัฒนาชุมชน (Community Development) ซึ่งเป็นกระบวนการให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ ทั้งในแง่ของการตัดสินใจ และการดำเนินการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการตอบสนองประโยชน์ส่วนตน และส่วนรวมด้วยกระบวนการกลุ่ม และกระบวนการสร้างจิตสำนึก เพื่อให้ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศ

7. การสำรวจความต้องการ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน อันเป็นการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริการสาธารณะที่พึงประสงค์ เพื่อที่จะกำหนดนโยบายสาธารณะ แผนงาน และโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

Cohen and Uphoff (1981, p. 100) ได้แบ่งลักษณะของการเข้าร่วมออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะพื้นฐานการเข้าร่วม มีทั้งการเข้าร่วมด้วยความเต็มใจ การได้รางวัลตอบแทนจากการเข้าร่วม รวมถึงการถูกบีบบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรม

2. รูปแบบการเข้าร่วม โดยมีการเข้าร่วมทางตรงและการเข้าร่วมโดยผ่านองค์กรชุมชน

3. ขอบเขตการเข้าร่วม ซึ่งจะมีความถี่ในการเข้าร่วม และระยะเวลาในการเข้าร่วมเข้ามาเกี่ยวข้อง

4. ผลของการเข้าร่วมจะทำให้เป็นการเสริมพลังหรือเสริมอำนาจให้แก่องค์กร รวมทั้งเป็นการปฏิสัมพันธ์ระดับธรรมดา

จากรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนสรุปได้ว่า การที่บุคคล ประชาชน หรือกลุ่มคนได้เข้าไปมีโอกาสมีส่วนร่วมในกระบวนการประชุมเพื่อเสนอความต้องการและร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมรับผลประโยชน์และรวมทั้งร่วมติดตามตรวจสอบ โดยมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นกระบวนการ จะเป็นการลดความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในอนาคต

2.1.4 ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม

การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพื่อการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนนั้น มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้

ชิวาลย์ ทัดศิวัช (2551, น. 31-32) ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในมิติของการพัฒนาไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญแรกสุด เนื่องจากหากชาวบ้านยังไม่เข้าใจถึงปัญหาสาเหตุของปัญหาด้วยตัวของเขาเองแล้ว กิจกรรมที่ตามมาก็ไร้ประโยชน์ เนื่องจากประชาชนจะขาดความเข้าใจและมองไม่เห็นความสำคัญของ

กิจกรรมนั้น นอกจากนี้สิ่งที่แน่นอนที่สุดคือชาวบ้านย่อมเป็นผู้ที่อยู่กับปัญหา และรู้จักปัญหาของตนเองดีที่สุด แต่มนุษย์ก็จะมองปัญหาของตนเองได้ไม่ชัดเจน หากไม่มีบุคคลอื่นมาช่วยให้ตนสามารถวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหาให้เด่นชัดขึ้น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ เป็นกิจกรรมขั้นตอนต่อมาที่มีความสำคัญเนื่องจากหากเจ้าหน้าที่หรือนักพัฒนาต้องการแต่ผลงานด้วยการพัฒนา การพัฒนาด้านวัตถุจะได้รับการเน้นโดยที่ประชาชนหรือชาวบ้านจะไม่ทราบวิธีการที่จัดทำให้ได้มาซึ่งผลนั้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่จะทำการวางแผนด้วยตนเอง ต่อมาเมื่อชาวบ้านไม่ได้มีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ ย่อมเป็นการยากที่ชาวบ้านจะได้รับการศึกษา หรือพัฒนาตนเองในการวางแผนการดำเนินงานได้ ในขั้นตอนนี้ นักพัฒนาหรือเจ้าหน้าที่จะต้องเข้าใจว่าจะต้องให้การศึกษาและเริ่มต้นด้วยเรื่องง่ายๆ เสียก่อน เพื่อให้ชาวบ้านสามารถกระทำได้ มิใช่เริ่มต้นโดยอาศัยความรู้ความสามารถของตนเป็นเกณฑ์

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน แม้ว่าชาวบ้านจะยังยากจนและขาดแคลนทรัพยากร แต่ชาวบ้านทั่วไปก็มีทรัพยากรที่สามารถร่วมลงทุนในการพัฒนาได้หลายประเภท ซึ่งจะช่วยให้ชาวบ้านได้คิดค้นทุนให้กับตนเอง และจะระมัดระวังการทำกิจกรรมจากการที่ได้เข้าร่วมดำเนินงาน และรู้สึกเป็นเจ้าของ นอกจากนี้การร่วมปฏิบัติงาน ยังทำให้ชาวบ้านเกิดการเรียนรู้ในการดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด และเมื่อเขาเห็นประโยชน์ก็จะดำเนินกิจกรรมต่อไปด้วยตนเองได้

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่สำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากหากการติดตามผลและการประเมินผลการทำงานขาดการมีส่วนร่วมของชาวบ้าน โดยเป็นการดำเนินงานของบุคคลภายนอกชุมชนแล้วชาวบ้านย่อมไม่ได้ประเมินด้วยตนเองว่าสิ่งที่เขาทำมาได้รับผลดีหรือได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใด

Sherry (1969, อ้างถึงใน นฤมล อรุโณทัย, 2549, น. 34) ได้จัดลำดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนและนโยบายต่าง ๆ เป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 รัฐบริหารจัดการ ประชาชนไม่มีส่วนร่วม
- ขั้นที่ 2 รักษาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน
- ขั้นที่ 3 การร่วมรับรู้ข้อมูล
- ขั้นที่ 4 ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ
- ขั้นที่ 5 ร่วมปรึกษาหารือแต่ไม่มีอำนาจตัดสินใจ
- ขั้นที่ 6 ร่วมเป็นหุ้นส่วน ร่วมเจรจาต่อรอง

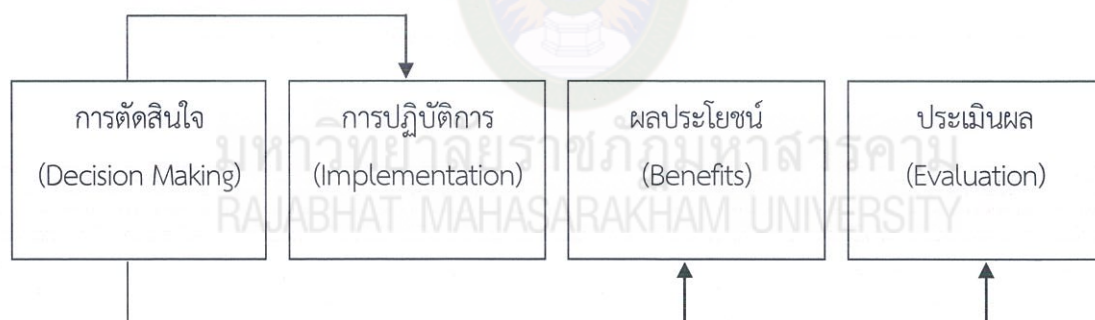
ขั้นที่ 7 ร่วมมีอำนาจในการตัดสินใจ

ขั้นที่ 8 มีอำนาจในการวางแผนและตัดสินใจเต็มที่

Andrew and Stiefel (1980, p. 19) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการคือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ริเริ่ม ตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ
2. การมีส่วนร่วมในขั้นปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบไปด้วย การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ทางด้านต่าง ๆ ประกอบไปด้วย ผลประโยชน์ทางด้านวัสดุ ผลประโยชน์ทางสังคมและผลประโยชน์ส่วนบุคคล
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบ การดำเนินกิจกรรมทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

Cohen and Uphoff (1981, p. 104) ได้เสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน คือ

ภาพที่ 2.1 วงจรการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff. ปรับปรุงจาก *Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation* (p.104), โดย Cohen , J. M., and Uphoff, N. T. 1981, Ithaca, NY: Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นการมีส่วนร่วมที่เป็นการแสดงออกด้านความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบ หรือกำหนดระบบของโครงการ เป็นการประเมินปัญหาหรือทางเลือก ที่จะสามารถเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหา ซึ่งในขั้นตอนนี้ยังแบ่งย่อยออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1.1 การมีส่วนร่วมในขั้นต้น (Initial Decision) เป็นการค้นหาความต้องการที่แท้จริง ซึ่งเป็นวิธีการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมของโครงการ

1.2 การมีส่วนร่วมในขั้นเตรียมการ (Ongoing Decision) เป็นการหาโอกาสหรือช่องทางในการแก้ปัญหา รวมทั้งลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการ

1.3 การมีส่วนร่วมในขั้นการตัดสินใจปฏิบัติการ (Operation Decision) เป็นการหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติการ ได้แก่ อาสาสมัคร ผู้ประสานงาน หรือกลุ่มที่รวมตัวกันตามประเพณี เช่น กลุ่มสตรี หรือกลุ่มหนุ่มสาว เพื่อที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยการเป็นสมาชิกร่วมดำเนินการคัดเลือกผู้นำ และการสร้างพลังอำนาจให้แก่องค์กร

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) เป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานและเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรมและผลงานที่ปรากฏในขั้นตอนนี้ยังแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ

2.1 การมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร (Resource Contribution) ได้แก่ การมีส่วนร่วมสละแรงกาย การสละเงิน การให้วัสดุอุปกรณ์ และการให้คำแนะนำ ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้จะช่วยให้ด้วยความเต็มใจ

2.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน (Administration and Coordination) จะมีส่วนร่วมโดยวิธีการจ้างบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ การฝึกอบรม ผู้ที่จะเข้าปฏิบัติในโครงการ หรือการให้คำปรึกษาในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ และเป็นผู้ประสานงานในโครงการด้วย

2.3 การมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการ มักพบว่า มีลักษณะเป็นการบังคับให้เข้าปฏิบัติในโครงการมากที่สุด การมีส่วนร่วมโดยการบังคับให้ปฏิบัติ จะต่างจากการให้ความร่วมมือ เพราะการบังคับให้ทำนั้น ผลประโยชน์ (Benefits) จะไม่ใช่เป็นสิ่งที่สำคัญแต่ถ้าเป็นการมีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจนั้น จะมีการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับหลังเกิดการมีส่วนร่วมด้วย

3. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (Benefits) ยังแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน คือ

3.1 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านวัตถุ (Material Benefits) ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิต รายได้ หรือทรัพย์สิน

3.2 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านสังคม (Social Benefits) ได้แก่ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่สังคม เช่น โรงเรียน สถานที่สาธารณะ หรือส่วนกลางของชุมชน เช่น การเพิ่มคุณภาพชีวิต การเกิดระบบน้ำประปา

3.3 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านบุคคล (Personal Benefits) ได้แก่ ความนับถือตนเอง (Self-esteem) พลังอำนาจทางการเมือง (Political Power) ความคุ้มค่าของผลประโยชน์ (Sense of Efficacy)

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การมีส่วนร่วม ในการวัดผลและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงาน รวมทั้งเป็นการค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องเพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป แต่การมีส่วนร่วมในขั้นนี้ส่วนใหญ่ บทบาทดังกล่าวจะเป็นของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ โดยจะเป็นการประเมินผลของงบประมาณที่จัดสรรนั้นนำไปใช้อย่างไร บางกรณีแม้แต่เจ้าหน้าที่เองยังไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนดังกล่าว การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนี้จะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของพลังความคิดของมวลชนที่จะทำให้โครงการพัฒนาหรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

2.1.5 เครื่องมือการมีส่วนร่วม

เครื่องมือของการมีส่วนร่วมสำหรับเครื่องมือของการมีส่วนร่วมนั้นมีอยู่หลากหลายประเภท ได้แก่ (อุดร ตันติสุนทร, 2548, น. 31-32)

1. ประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นก่อนการออกกฎคำสั่งหรือการตัดสินใจของฝ่ายบริหารที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่นิยมใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกา ประชาพิจารณ์เป็นกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งได้รับผลกระทบจากโครงการของรัฐเพื่อเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจของผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารโครงการให้เหมาะสมต่อไป การรับฟังที่ถือว่าเป็นการประชาพิจารณ์นั้นจะต้องมีลักษณะเป็นการไต่สวนทวนความเป็นไปโดยเที่ยงตรง เปิดเผย และยุติธรรม นอกจากนี้การรับฟังต้องมีฐานะเป็นสิทธิของผู้เสียหายที่สามารถบังคับตามสิทธิได้โดยกระบวนการยุติธรรม

2. การสอบถามสาธารณะ (Public Inquiry) เป็นคำศัพท์ที่ใช้อยู่ในกฎหมายของอังกฤษ ซึ่งมีการแปลเป็นภาษาไทยที่แตกต่างกัน เช่น แปลว่า “การไต่สวนสาธารณะ” “การสอบสวนโดยเปิดเผย” และ “การรับฟังทางมหาชน” เป็นต้น ซึ่งหมายถึง มาตรการทางการปกครองที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือความเสียหายในเรื่องนั้น ๆ ได้แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้ง คัดค้าน ก่อนที่

ฝ่ายบริหารจะออกกฎหรือมีคำสั่งในเรื่องนั้น ๆ โดยให้องค์กรหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระเป็นผู้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น

3. การออกเสียงประชามติ (Referendum) เป็นกระบวนการของการจัดทำกฎหมายที่ขอให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนน เพื่อลงมติวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหรือร่างกฎหมายที่สำคัญ ซึ่งในต่างประเทศมีหลายประเทศที่นำระบบนี้ไปใช้ เช่น ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ อิตาลี ฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

4. การลงชื่อ (Public Registries) หรือลงทะเบียน ตัวอย่างปรากฏในกฎหมายของประเทศแคนาดาเกี่ยวกับการประเมินผลสิ่งแวดล้อม กำหนดให้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งที่สำคัญในกฎหมาย ซึ่งเป็นการกำหนดให้มีการมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการการประเมินผลสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม โดยมีเครื่องมือหนึ่งที่ใช้คือการลงชื่อ เป็นการลงชื่อของประชาชนที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้เป็นรายงานและข้อมูลที่จะใช้ในการประเมินผล

นฤตพงษ์ ไชยวงษ์ (2550, น. 51-52) ได้สรุปเครื่องมือหรือวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนว่ามีลักษณะดังนี้

1. การร่วมประชุม (Discussion) เป็นการร่วมอภิปราย หรือเนื้อหาสาระของการวางแผน หรือการจัดทำแผนโครงการแบบ Face-to-Face ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือ บุคคลภายนอกของชุมชนกับประชาชนในท้องถิ่น หรือชุมชนเพื่อสอบถามความคิดเห็นของประชาชน

2. การถกเถียง (Debate) เป็นการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกันแบบประชาธิปไตย ให้ทราบถึงผลดีผลเสียในกรณีต่างๆ

3. การให้คำปรึกษาแนะนำ (Consultation) โดยที่ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการ ให้คณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนที่ได้รับผลกระทบมีส่วนร่วมรับรู้และมีส่วนในการวางแผน

4. การสำรวจ (Survey) โดยการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ให้โอกาสกับประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ

5. การประสานงานร่วมกัน (Cooperation) เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ตั้งแต่การคัดเลือกตัวแทนกลุ่มเข้าไปบริหารหรือจัดการ หรือเข้าร่วมในคณะกรรมการที่ปรึกษาจากฝ่ายประชาชน

6. การสัมภาษณ์ หรือพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับผู้นำ (Key Informants interview) และประชาชนผู้ได้รับผลประโยชน์ (Beneficiaries) เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

7. การจัดทัศนศึกษา (Field Trip) ไปยังบริเวณเป้าหมายเพื่อสำรวจตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนร่วมตัดสินใจ

8. การไต่สวนสาธารณะ (Public Hearings) เป็นการไต่สวนข้อมูลจากประชาชน คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคน และทุกกลุ่มในสังคมมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นต่อ กฎระเบียบ และนโยบายประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ ของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยรวม

9. การสาธิต (Demonstration) เป็นการใช้เทคนิคการสื่อสารรูปแบบ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางราชการไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึง เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

10. การลงคะแนนเสียง (Voting) เป็นการออกเสียงเพื่อตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ประชาชนต้องการมากที่สุด

11. การประชามติโดยตรง (Referendum) เป็นการตอบคำถามจากราชการโดยประชาชนในสังคมทุกคนออกความเห็น และร่วมตัดสินใจ

12. การรายงานผล (Report Back) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกรรมวิธีการมีส่วนร่วมในการวางแผน และการจัดวางแผน ผลของการตัดสินใจในกระบวนการวางแผนจะส่งกลับมาที่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อถามย้ำความแน่ใจจากท้องถิ่นก่อนตัดสินใจ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พิจารณาอีกครั้ง

โกวิท พวงงาม (2555, น. 11) กล่าวถึงกรรมวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

1. การเข้าร่วมประชุมอภิปราย เป็นการเข้าร่วมถกปัญหาหรือเนื้อหาสาระของแผนงานหรือโครงการพัฒนา เพื่อสอบถามความคิดเห็นของประชาชน

2. การถกเถียง เป็นการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งตามวิถีทางประชาธิปไตย เพื่อให้ทราบถึงผลดี ผลเสียในกรณีต่าง ๆ โดยเฉพาะประชาชนในท้องถิ่นที่มีผลกระทบ ทั้งทางบวกและทางลบ ต่อความเป็นอยู่ของเขา

3. การให้คำปรึกษาแนะนำ ประชาชนต้องร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารโครงการเพื่อให้ความมั่นใจว่ามีเสียงของประชาชนที่ถูกละเลย เข้ามีส่วนร่วม รับรู้และร่วมในการตัดสินใจและการวางแผนด้วย

4. การสำรวจ เป็นวิธีการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

5. การประสานงานร่วม เป็นกรรมวิธีที่ประชาชนเข้าร่วมตั้งแต่การคัดเลือกตัวแทนของกลุ่มเข้าไปเป็นแกนนำในการจัดการหรือบริหาร

6. การจัดทัศนศึกษา เป็นการให้ประชาชนได้เข้าร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ จุดดำเนินการก่อนให้มีการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง

7. การสัมภาษณ์หรือพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับผู้นำ รวมทั้งประชาชนที่ได้รับผลกระทบเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่น

8. การไต่สวนสาธารณะ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อนโยบาย กฎ ระเบียบในประเด็นต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน โดยรวม

9. การสาธิต เป็นการใช้เทคนิคการสื่อสารทุกรูปแบบเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึงและชัดเจนอันจะเป็นแรงจูงใจให้เข้ามามีส่วนร่วม

10. การรายงานผล เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนทบทวนและสะท้อนผลการตัดสินใจต่อโครงการอีกครั้งหนึ่ง หากมีการเปลี่ยนแปลงจะได้แก้ไขได้ทันที่

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรธมทิพย์ เพชรมาก (2551) ได้กล่าวถึงวิธีการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยได้ข้อสรุปวิธีการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ ได้แก่

1. การรับรู้ข่าวสาร (Public Information) การมีส่วนร่วมแบบนี้ประชาชนเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้การแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

2. การปรึกษาหารือ (Public Consultation) เป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือระหว่างผู้ดำเนินการโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและการตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังเป็นช่องทางการกระจายข่าวสารข้อมูลไปยัง

ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจ และเพื่อให้มีการให้ข้อเสนอแนะเพื่อประกอบทางเลือกการตัดสินใจ

3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมและผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ใช้เวทีสาธารณะในการทำความเข้าใจ การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีหลายวิธีการ เช่น การประชุมระดับชุมชน (Community Meeting) การประชุมรับฟังความคิดเห็นเชิงวิชาการ (Technical Meeting)

4. การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นการประชุมที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นระบบ และมีความชัดเจนมากขึ้น เป็นเวทีในการเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบังข้อผู้ที่มีส่วนได้และส่วนของโครงการ การประชาคมและคณะกรรมการจัดประชุมจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นที่ยอมรับ มีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจน และมีการแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบอย่างชัดเจน

5. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจต่อประเด็นปัญหานั้น ๆ ซึ่งอาจจะดำเนินการโดยการเลือกตัวแทนเข้าไปเป็นกรรมการที่มีอำนาจการตัดสินใจ

6. การใช้กลไกทางกฎหมาย รูปแบบนี้ไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรงในเชิงการป้องกันและแก้ไข แต่เป็นลักษณะของการเรียกร้องและการป้องกันสิทธิของตนเองอันเนื่องมาจากการไม่ได้รับความเป็นธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองควรจะได้รับ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้หลักเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลายประการ และประชาชนสามารถใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญทั้งในรูปแบบของปัจเจกหรือในรูปแบบกลุ่มองค์กรตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

สรุปเครื่องมือหรือวิธีการมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมในระดับกิจกรรม ได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร การปรึกษาหารือ การประชุมรับฟังความคิดเห็น การประชาพิจารณ์ การลงประชามติ และการมีส่วนร่วมในระดับการบริหาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การใช้กลไกทางกฎหมาย

2.1.6 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน

อดินันท์ บัวภักดี (2552) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วมที่มีส่วนเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับการมีส่วนร่วม ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion) การเกลี้ยกล่อมมวลชน หมายถึง การใช้คำพูดหรือการเขียน เพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำ ซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการขัดแย้งในการปฏิบัติงานและถ้าจะให้ผลดี ผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเกลี้ยกล่อมให้เข้าใจแจ่มแจ้ง ให้เกิดศรัทธาตรงกับความต้องการของผู้เกลี้ยกล่อม โดยเฉพาะในเรื่องของความต้องการของคนตามหลักทฤษฎีของ Maslow ที่เรียกว่า ลำดับขั้นของความต้องการ คือความต้องการของคนเป็นไปตามลำดับจากน้อยไปหามาก มีทั้งหมด 5 ระดับ คือ ระดับที่ 1 ความต้องการทางด้านสรีระวิทยา ระดับที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต ระดับที่ 3 ความต้องการทางสังคม ระดับที่ 4 ความต้องการจะมีเกียรติยศชื่อเสียง และระดับที่ 5 ความต้องการความสำเร็จแห่งตน กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเกลี้ยกล่อมเป็นปัจจัยหนึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนได้ โดยเฉพาะถ้าการเกลี้ยกล่อมนั้นเป็นเรื่องที่ตรงกับความต้องการขั้นพื้นฐานที่เกิดจากความพึงพอใจของมนุษย์แล้ว ก็ย่อมจะส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมได้ในที่สุด

2. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National Morale) คนเรามีความต้องการทางกายและใจ ถ้าคนเรามีขวัญดีผลการทำงานก็จะสูงตามไปด้วย แต่ถ้าขวัญไม่ดี ผลงานก็จะต่ำตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากว่าขวัญเป็นสถานการณ์ทางจิตใจที่แสดงออกในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นเอง การจะสร้างขวัญให้ดีต้องพยายามสร้างทัศนคติต่อผู้ร่วมงาน เช่น การไม่เอาัดเอาเปรียบ ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงาน เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เป็นต้น และเมื่อไรก็ตามถ้าคนเรามีขวัญดีจะเกิดมีความสำนึกในการรับผิดชอบ อันจะเกิดผลดีแก่หน่วยงานทั้งในส่วนที่เป็นขวัญส่วนบุคคลและขวัญของกลุ่ม

3. ทฤษฎีการสร้างความรู้สึกรักชาตินิยม (Nationalism) ปัจจัยประการหนึ่งที่น่าไปสู่การมีส่วนร่วมคือ การสร้างความรู้สึกรักชาตินิยมให้เกิดขึ้น ซึ่งหมายถึง ความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองที่จะอุทิศหรือเน้นค่านิยมเรื่องผลประโยชน์รวมของชาติ มีความพอใจในชาติของตัวเอง พอใจเกียรติภูมิจงรักภักดีผูกพันต่อท้องถิ่น

4. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership) การสร้างผู้นำจะช่วยให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นปัจจัยของการรวมกลุ่มคน จูงใจคนไปยังเป้าประสงค์ โดยทั่วไปแล้วผู้นำอาจจะมีทั้งผู้นำที่ดี เรียกว่า ผู้นำปฏิฐาน ผู้นำพลวัต คือ เคลื่อนไหวการทำงานอยู่เสมอ และผู้นำทางไม่ดี คือ ไม่มีผลงานสร้างสรรค์ที่เรียกว่า ผู้นำนินเสธ ผลของการใช้ทฤษฎีการสร้างผู้นำ จึงทำให้เกิดการระดมความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างมีขวัญ งานมีคุณภาพ มี

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และร่วมรับผิดชอบ ดังนั้นการสร้างผู้นำที่ดีย่อมนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยดีนั่นเอง

5. ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบทางการบริหาร (Administrative and Method) การใช้ระบบในการระดมความร่วมมือเป็นวิธีหนึ่งที่ยาก เพราะใช้กฎหมาย ระเบียบแบบแผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตามผลของความร่วมมือยังไม่มีระบบใดที่ดีที่สุดในเรื่องของการใช้การบริหาร เพราะธรรมชาติของคน ถ้าทำงานตามความสมัครใจอย่างตั้งใจ ไม่มีใครบังคับก็จะทำงานด้วยความรัก แต่ถ้าไม่ควบคุมเลยก็ไม่เป็นไปตามนโยบายและความจำเป็นร่วมกันของรัฐ เพราะการใช้ระบบบริหารเป็นการปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย ดังนั้นทฤษฎีการใช้วิธีและระบบทางการบริหารเป็นการให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ นั้น จะต้องคำนึงถึงอารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม ประเพณี สภาพแวดล้อม และทัศนคติของผู้นำนั้นด้วย และการพัฒนาโดยใช้สิ่งเร้าที่เหมาะสมจะนำไปสู่การที่สมาชิกในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบของการมีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจ

ศุภสวัสดิ์ ชีวาล (2555, น. 13-14) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. ทฤษฎีเกลี้ยกล่อม หมายถึง การใช้คำพูดและการเขียน เพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำ ซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน การเกลี้ยกล่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนได้ โดยเฉพาะการเกลี้ยกล่อม เป็นเรื่องโดยตรงกับความต้องการของประชาชน ก็ย่อมส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมได้ในที่สุด

2. ทฤษฎีการสร้างขวัญในชาติ ถ้าคนเรามีความต้องการทั้งกายและจิตใจ คนเรามีขวัญดีผลการทำงานก็จะดีไปด้วย ทั้งนี้เนื่องมาจากว่าขวัญเป็นสถานการณ์ทางจิตใจที่แสดงออกมาในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ

3. ทฤษฎีการสร้างความรู้สึกชาตินิยม ปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่การมีส่วนร่วมก็คือ การสร้างความรู้สึกชาตินิยมให้เกิดขึ้น ซึ่งหมายถึง ความรู้สึกที่เป็นตัวของตัวเอง ที่จะอุทิศหรือเน้นเรื่องค่านิยม เรื่องผลประโยชน์รวมของชาติ มีความพึงพอใจในชาติของตนเอง

4. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ การสร้างผู้นำจะช่วยให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญในการรวมกลุ่มคน จูงใจไปยังเป้าหมาย ดังนั้นการสร้างผู้นำที่ดีย่อมนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ด้วยดี

5. ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบการบริหารงาน การใช้ระบบการบริหารในการระดมความร่วมมือเป็นวิธีง่าย ๆ เพราะกฎระเบียบแบบแผนในการดำเนินงานในเรื่องของการบริหารธรรมาภิบาลของคณะทำงานด้วยความสมัครใจ ไม่มีใครบังคับก็ทำงานด้วยความรัก แต่ถ้าไม่ควบคุมเลยก็จะเป็นไปตามนโยบายและความจำเป็น การใช้แบบบริหารราชการ เป็นการย้าให้ปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

Pateman (1976, pp. 14-18, อ้างถึงใน โกวิท ษณะ, 2554, น. 11-12) ซึ่งได้แบ่งทฤษฎีการมีส่วนร่วมออกเป็นสองกลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. ทฤษฎีความเป็นผู้แทน (Representative) เป็นทฤษฎีที่เน้นความเป็นผู้แทนของผู้นำ และถือว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และ/หรือถอดถอนผู้นำเป็นเครื่องหมายของการที่จะให้หลักประกันกับการบริหารงานดี อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้เน้นเฉพาะการวางโครงสร้างสถาบันเพื่อเป็นเครื่องมือในการให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมเท่านั้น เช่น การเลือกตั้งทั่วไป การเลือกตั้งโดยคะแนนลับ และการประชุมปรึกษาหารือประจำปี จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมตามนัยของทฤษฎีนี้ มิได้เปิดโอกาสให้ผู้ตามได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจขององค์การอย่างแท้จริง ผู้ที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการตัดสินใจได้แก่ บรรดาผู้นำต่าง ๆ ที่เสนอตัวเข้ามาสมัครรับเลือกตั้ง ส่วนผู้ตามนั้นเป็นเพียงไม่ระดับเท่านั้น

2. ทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ตามแนวคิดทฤษฎีนี้ การมีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์ไม่เฉพาะแต่การเข้าไปพิจารณาเลือกตั้งหรือถอดถอนผู้นำเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการวางนโยบาย ยิ่งกว่านั้นทฤษฎีนี้ยังมองการมีส่วนร่วมเป็นการให้การศึกษา และพัฒนาการกระทำทางการเมืองและสังคม ที่มีความรับผิดชอบ นั่นก็คือ การไม่ยอมให้มีส่วนร่วมนับว่าเป็นการคุกคามต่อเสรีภาพของผู้ตาม

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะสมาชิกของสังคมไม่ว่าจะในบริบทของการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองหรือวัฒนธรรมย่อมเป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็นถึงพัฒนาการรับรู้ และภูมิปัญญาในการกำหนดชีวิตของตนเองอย่างเป็นตัวของตัวเองในการจัดการควบคุมการใช้ และการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรี

2.1.7 หลักการของการมีส่วนร่วมของประชาชน

หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นส่วนที่สำคัญที่จะกระตุ้นหรือโน้มนำให้เกิดการมีส่วนร่วมได้ โดยมีผู้กล่าวถึงหลักการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

กองราชการส่วนตำบล (2557, น. 21-23) กล่าวถึง การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้

1. ร่วมคิดกำหนดความต้องการ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่ม เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาหรือเป้าหมายการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. ร่วมจัดทำแผนพัฒนาหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาคมได้ร่วมกันคิด กำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ ซึ่งสามารถให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ใน 2 ลักษณะ

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรแต่งตั้งผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มอื่นๆ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการพิจารณาความเหมาะสมของแผนงาน/โครงการ

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนระดับหมู่บ้านหรือกลุ่มต่างๆ ในท้องถิ่นได้เสนอแผนงาน โครงการที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของกลุ่มหรือชุมชนนั้น เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้พิจารณาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป็นแผนงาน/โครงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. ให้ประชาชนได้รับรู้ ตรวจสอบ และแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อแผนงานโครงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง โดยการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนา ก่อนจะเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้เพื่อรักษาสิทธิของประชาชน

4. องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องใช้แผนงานพัฒนาเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อสนองตอบปัญหาความต้องการของประชาชน

5. ให้ประชาชนร่วมปฏิบัติ ติดตามและประเมินผล การนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะกิจกรรม/โครงการที่ต้องใช้งบประมาณ จะต้องผ่านกระบวนการจัดทำข้อบังคับงบประมาณ และได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และได้รับการอนุมัติจากนายอำเภอก่อน ได้แก่ การร่วมปฏิบัติ ให้กลุ่มต่างๆ หรือประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาเข้าร่วมดำเนินการตาม

โครงการในรูปแบบต่างๆ ให้ประชาชนได้ตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การติดตามประเมินผล การเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมปฏิบัติงาน ทำให้ทราบความก้าวหน้าของโครงการ ปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงาน

พงษ์ธร จันทร์สวัสดิ์ (2550, น. 23) เสนอหลักการของการมีส่วนร่วมไว้ 5 ประการคือ

1. รัฐบาลจะต้องมีการยอมรับในแนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อนในเบื้องต้นและได้บรรจุหลักการไว้ในแผนหรือนโยบายในระดับต่าง ๆ ด้วย

2. ประชาชนต้องมีพื้นฐานองค์กรประชาชนที่สามารถเป็นตัวแทนในการเจรจาต่อรองกับกลุ่มผลประโยชน์และบุคคลอื่น ๆ ได้

3. ประชาชนต้องมีอิสระในความคิดริเริ่มและในการตัดสินใจในระดับท้องถิ่นเพื่อกำหนดกิจกรรมของตนเอง

4. ชุมชนต้องมีการไหลเวียนของข่าวสารและความรู้ใหม่ ๆ โดยเฉพาะหลักการและปรัชญาของการพัฒนาเทคนิควิธีการ ในการจัดสรรทรัพยากรและความรู้ทางการบริหารงาน

5. ชุมชนจะต้องได้รับการสนับสนุนทางด้านสิ่งของและความคิดเทคนิคที่จำเป็น (โดยเฉพาะในระยะแรก)

อนุภาพ ธีรลาภ (2558, น. 21-22) ได้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนามี 4 ประการคือ

1. ประชาชนต้องมีความสามารถที่จะมีส่วนร่วม กล่าวคือ ประชาชนจะต้องมีศักยภาพที่จะเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประชาชนต้องมีความสามารถในการค้นหาความต้องการวางแผนจัดการตลอดจนบริหารองค์กรและการใช้ทรัพยากรในที่สุด

2. ประชาชนต้องมีความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วม กล่าวคือ ประชาชนจะต้องมีสภาพทางเศรษฐกิจวัฒนธรรมและกายภาพที่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม

3. ประชาชนจะต้องมีความประสงค์ที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ ประชาชนจะต้องมีความเต็มใจ เห็นประโยชน์ในการเข้าร่วมจะต้องมิใช่เป็นการบังคับหรือผลักดันให้เขาร่วมโดยที่ประชาชนมิได้ประสงค์จะเข้าร่วมในนัยหนึ่งนัยใด

4. ประชาชนจะต้องมีความเป็นไปได้ที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ ประชาชนจะต้องมีโอกาสที่จะเข้าร่วม ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนในการตัดสินใจและกำหนดกิจกรรมพัฒนาที่ต้องการในระดับที่เหมาะสม ประชาชนจะต้องมีโอกาสและความเป็นไปได้อันจะจัดการด้วยตนเอง ในระบบพื้นฐานทางการเมืองเป็นสำคัญ

ยุพาพร รูปงาม (2555, น. 6) กล่าวว่า หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาคราชการนั้น International Association for Public Participation ได้แบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสาร ถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาคราชการจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การตีพิมพ์ประกาศ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2. การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3. การเกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ เป็นต้น

4. ความร่วมมือ เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น

5. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด การทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดจากความต้องการของประชาชน เป็นต้น

สรุปได้ว่าทั้งทางภาครัฐและภาคประชาชนควรมีการสร้างหลักการมีส่วนร่วมเข้าด้วยกัน เพื่อให้ต่างฝ่ายได้รับรู้ถึงปัญหาและความต้องการไปพร้อมกัน ประชาชนก็จะได้มีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นในการทำกิจกรรมและการพัฒนาชุมชนของตนเองให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น เพราะการมีส่วนร่วมเป็นหลักประกันที่สำคัญที่จะทำให้ประชาชนทุกคนดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

2.1.8 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

จิรวรรณ อินทรีย์สังวร (2552, น. 23) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ย่อมก่อให้เกิดการพึ่งตนเองได้ในที่สุด เนื่องจากเกิดการเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา และสร้างความเจริญให้กับชุมชนหรือหมู่บ้านของตนผ่านกิจกรรม กระบวนการตามโครงการ
2. การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการสะท้อนถึงความจริงใจของรัฐที่มีต่อการสนับสนุนให้ประชาชนมีเสรีภาพในการตัดสินใจ และกำหนดชะตากรรมของท้องถิ่นของตนเอง
3. เป็นช่องทางสะท้อนปัญหาความความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่นได้ถูกต้องตรงประเด็น
4. เป็นการสร้างฉันทามติร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจ เนื่องจากเป็นการสร้างข้อตกลงที่จะเกิดจากการยอมรับร่วมกันภายในกลุ่ม
5. เป็นการพัฒนาศักยภาพบุคคล เพราะในกระบวนการมีส่วนร่วมย่อมจะต้องมีการแลกเปลี่ยนความรู้และข้อคิดเห็นระหว่างกัน ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นเสมือนเวทีในการเรียนรู้ที่มีประโยชน์เป็นอย่างมาก
6. เป็นการสนับสนุนการพัฒนาความรักท้องถิ่น และความรับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดขึ้นในพฤติกรรมของประชาชนในท้องถิ่น
7. ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของผลงาน อันเนื่องมาจากโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นในหมู่บ้าน และจะช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐในการดูแลรักษา

สัมพันธ ใจกว้าง (2554, น. 11) กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้

1. เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ ช่วยให้เกิดการพิจารณาทางเลือกใหม่ ทำให้การตัดสินใจรอบคอบขึ้น
2. การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เมื่อการตัดสินใจนั้นได้รับการยอมรับ จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติ
3. การสร้างฉันทามติ ลดความขัดแย้งทางการเมืองและเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ
4. การเพิ่มความง่ายในการนำไปปฏิบัติ สร้างให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ
5. การมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นสามารถลดการเผชิญหน้าและความขัดแย้งที่รุนแรงได้
6. ช่วยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชน และไวต่อความรู้สึกห่วงกังวลของประชาชน และเกิดความตระหนักในการตอบสนองต่อความกังวลของประชาชน
7. การพัฒนาผู้เชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน ถือว่าเป็นการศึกษาชุมชนเพื่อเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจและเป็นเวทีฝึกผู้นำชุมชน
8. ช่วยให้ประชาชนสนใจประเด็นสาธารณะมากขึ้น เป็นการเพิ่มพูนทางสังคมและช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น สอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

ณัฐยาณี บุญทองคำ (2555, น. 48) ได้อธิบายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ ดังนี้

1. เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ กระบวนการปรึกษาหารือกับสาธารณชนช่วยให้เกิดความกระจ่างในวัตถุประสงค์ และความต้องการของโครงการหรือนโยบายนั้น ๆ ได้อยู่เสมอ สาธารณชนสามารถที่จะผลักดันให้เกิดการทบทวนข้อสันนิษฐานที่ปิดบังอยู่ ซึ่งอาจจะปิดบังไม่ให้เห็นทางออกที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด บ่อยครั้งกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดการพิจารณาถึงทางเลือกใหม่แทนวิธีการที่ได้เคยใช้กันมาในอดีต สาธารณชนมักจะมีข้อมูลที่สำคัญซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างในการที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ ก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างโครงการที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ

2. ลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา โดยทั่วไปกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบมักจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและเสียเวลา แต่ในทางปฏิบัติแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชนมาตั้งแต่ต้น สามารถที่จะลดความล่าช้าและลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนได้ เพราะการตัดสินใจนั้นเกิดจากข้อตกลงระหว่างกลุ่มหรือความเห็นชอบในกลุ่ม ซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียในการตัดสินใจนั้น ๆ

3. การสร้างฉันทามติ โครงการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถที่จะสร้างข้อตกลงที่มั่นคงและยืนยาวและการยอมรับระหว่างกลุ่ม ซึ่งก่อนหน้านี้อาจจะมีความเห็นขัดแย้งกันคนละทาง การมีส่วนร่วมนี้ยังก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างคู่กรณี ลดความขัดแย้งทางการเมืองและก่อให้เกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ

4. ความสำเร็จและผลในการปฏิบัติของโครงการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้คนเรามีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น และครั้งหนึ่งเมื่อได้ร่วมตัดสินใจแล้ว เขาก็ยอมต้องการที่จะเห็นสิ่งนั้นนำไปปฏิบัติ ไม่เพียงพอแต่จะมีความสนับสนุนต่อการนำไปปฏิบัติ แต่กลุ่มและปัจเจกชนอาจจะรู้สึกกระตือรือร้นในการที่จะช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติด้วย

5. ความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม โดยทั่วไปแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่ความชอบธรรม และการดำรงอยู่ของความชอบธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการตัดสินใจก่อให้เกิดความขัดแย้ง ก็จะต้องใช้กระบวนการตัดสินใจซึ่งโปร่งใสและน่าเชื่อถือต่อสาธารณชน และซึ่งให้สาธารณชนมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชนยังก่อให้เกิดความเข้าใจถึงเหตุผลที่นำไปสู่การตัดสินใจนั้น ๆ

Creighton (2005, pp. 7-10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ดังนี้

1. เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ กระบวนการปรึกษาหารือกับสาธารณชน ช่วยให้เกิดความกระจ่างในวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการหรือนโยบายนั้น ๆ ได้อยู่เสมอ สาธารณชนสามารถผลักดันให้เกิดการทบทวนข้อสันนิษฐานที่ปิดบังอยู่ ให้มีทางออกที่มีประสิทธิภาพที่ดีที่สุดได้

2. การลดค่าใช้จ่าย และการสูญเสียเวลา กระบวนการ หรือโครงการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ มักจะสิ้นเปลือง และเสียเวลา แต่ในทางปฏิบัติแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชนมาตั้งแต่ต้นสามารถที่จะลดความล่าช้า และลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนได้

3. การสร้างฉันทามติ การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถที่จะสร้างข้อตกลงที่มั่นคงและยืนยาวและการยอมรับระหว่างกลุ่มซึ่งอาจจะมีความเห็นขัดแย้งกันคนละทาง การมีส่วนร่วมนี้ยังก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างคู่กรณี ลดความขัดแย้งได้

4. การหลีกเลี่ยงเผชิญหน้า บางครั้งความขัดแย้งนำไปสู่การเป็นปฏิกิริยา การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถลดการเผชิญหน้าได้

5. การเพิ่มความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้คนมีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น

6. การดำรงไว้ความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม เป็นวิธีทางที่จะไปสู่ความชอบธรรมและการดำรงอยู่ของความชอบธรรม

7. การคาดคะเนความห่วงกังวลของประชาชนและค่านิยมของสาธารณชน ในขณะที่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นทำงานกับสาธารณชน ในโครงการมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดความตระหนักถึงการตอบสนองของสาธารณชนที่เป็นไปได้ต่อกระบวนการ และการตัดสินใจต่าง ๆ

8. การพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน ประโยชน์อันสำคัญอย่างยิ่งของการมีส่วนร่วมของประชาชน คือการให้การศึกษาต่อสาธารณชนที่ดีขึ้น

สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนมีประโยชน์ต่อทั้งภาครัฐเอง รวมทั้งตัวของประชาชนหรือชุมชนด้วย ซึ่งการที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินกิจกรรม จะทำให้ภาครัฐสามารถแก้ปัญหาของชุมชนได้อย่างตรงจุดมากขึ้น และสามารถลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลาที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนได้ ตัวของประชาชนเองก็ได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง เพราะในกระบวนการมีส่วนร่วมย่อมจะต้องมีการแลกเปลี่ยนความรู้และข้อคิดเห็นระหว่างกันตลอดเวลา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

Singh (1979, อ้างถึงใน ตะวัน ตระการฤกษ์, 2552, น. 43) ได้สรุปผลวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางสังคมไว้ว่า มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางสังคม ได้แก่ อายุ เพศ สุขภาพ ระยะเวลาอาศัยในชุมชน ระยะห่างของการตั้งบ้านเรือน ขนาดของครอบครัว มาตรฐานทางสังคมของประชาชน ระดับการศึกษา ระดับความเป็นอยู่ การครอบครองที่ดิน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เชื้อชาติและสัญชาติ พื้นเพทางครอบครัว ลำดับชั้นทางสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล การปรับตัวทางสังคม ความสนใจ ความเฉลียวฉลาด การอบรมทางพฤติกรรม ทักษะคติ ข่าวสารและการติดต่อสื่อสาร ความเชื่อ ศาสนา ค่านิยมทางสังคม ความเชื่อในตนเอง ความเชื่อและการแสดงออกทางพฤติกรรม ความพึงพอใจ การเป็นผู้นำ และการตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรม

Creighton (1996, อ้างถึงใน วรรณภา พลเดช, 2550, น. 158-161) พบว่า การที่ประชาชนจะพิจารณาว่าจะเลือกเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการหรือไม่นั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 6 ประการคือ

1. ความใกล้ชิดปัญหา
2. ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ
3. การเข้าถึงประโยชน์ใช้สอยหรือบริการ
4. ประเด็นทางด้านสังคม/สิ่งแวดล้อม
5. ค่านิยม
6. อำนาจที่ได้รับการมอบหมายตามกฎหมาย

Reeder (1987, อ้างถึงใน ฐานวัชร เกียรติอรุณ, 2551, น. 17) กล่าวว่า ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกระทำหรือพฤติกรรมของประชาชนมาจากปัจจัยหลายด้าน คือ

1. ปัจจัยที่ดึงดูดให้เกิดการกระทำ ได้แก่ เป้าหมาย (Goals) ความเชื่อ (Belief orientation) ค่านิยม (Value Standards) นิสัยและขนบธรรมเนียม (Habits and Custom)
2. ปัจจัยผลักดันให้เกิดการกระทำ ได้แก่ ความคาดหวัง (Expectations) ข้อผูกพัน (Commitments) และการบังคับ (Force)
3. ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ โอกาส (Opportunity) ความสามารถ (Ability) การสนับสนุน (Support) เป็นแรงกระตุ้นให้คนกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป

Roger (1978, อ้างถึงใน ฐานวัชร เกียรติอรุณ, 2551, น. 33-34) กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลเป็นตัวตัดสินใจเข้าร่วมกระทำกิจกรรมกับชุมชน คือ

1. ปัจจัยช่องทางการสื่อสาร เป็นวิธีการที่ผู้ส่งข่าวสารไปยังผู้รับสารใน 2 ลักษณะ คือ

1.1 ช่องทางการสื่อสารมวลชน (Mass Media Channel) เป็นวิธีการถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวกับการสื่อสาร เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร และหนังสือประเภทอื่น ๆ เช่น ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งมีความสำคัญในการเพิ่มความรู้ กระจายข่าวสาร สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลได้

1.2 ช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Channel) เป็นการติดต่อระหว่างบุคคลเพื่อถ่ายทอดข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้มากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ

2. ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัว (Person Characteristic) ประกอบด้วย อายุ สถานภาพทางสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจ รายได้ ขนาดที่ดิน และความสามารถเฉพาะอย่าง รวมถึงระดับการศึกษา

McCosky (2004, อ้างถึงใน พิชรี สิโรรส และคณะ, 2551, น. 30-33) ได้แบ่งชุดตัวแปรของการมีส่วนร่วม ออกเป็น 3 ปัจจัย ดังนี้

1. ตัวแปรทางด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม (The Social Environment) ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา เพศ การเลื่อนฐานะทางสังคม และถิ่นที่อยู่อาศัย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบททางการเมืองวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ

2. ตัวแปรทางด้านจิตวิทยา (Psychological Variables) การเข้าร่วมทางการเมืองจะดำรงอยู่ได้ขึ้นอยู่กับว่า ใดให้รางวัลหรือผลตอบแทนแก่ผู้เข้าร่วมอย่างไรบ้าง โดยเชื่อกันว่ามนุษย์เข้าร่วมทางการเมืองเพื่อสนองความต้องการต่าง ๆ ของเขา ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้บุคคลเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมือง นอกจากนี้คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ (Personality Traits) บางอย่างมีความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ ความเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเชื่อมั่นสูง ซึ่งผู้ที่คุณลักษณะเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมทางการเมือง สูงกว่าผู้ที่ขาดคุณลักษณะดังกล่าว

3. ตัวแปรทางด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง (The Political Environment) ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมือง (Situational Factors) ระบบพรรคการเมือง (The Party System) การรณรงค์หาเสียง (The Campaign) อุดมการณ์ทางการเมือง (Issues and Ideology)

Cohen and Uphoff (1981, pp. 105-106) เสนอว่า เงื่อนไขแวดล้อมที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมประกอบด้วย

1. ลักษณะของโครงการ โดยพิจารณาจากความสลับซับซ้อนของเทคโนโลยี ทรัพยากรที่ต้องการ ลักษณะประโยชน์ที่ได้รับ ความเชื่อมโยงของโครงการ ความยืดหยุ่นของโครงการ การเข้าถึงการบริหารจัดการโครงการ และการครอบคลุมเนื้อหาการบริหารงานโครงการ

2. สภาพแวดล้อมของงานหรือกิจกรรมตามโครงการ ในปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ปัจจัยทางกายภาพและชีวภาพ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และด้านประวัติศาสตร์

องค์การสหประชาชาติ (United Nations, 1981, อ้างถึงใน วรรณภา พลเดช, 2550, น. 23) ได้กล่าวถึงเงื่อนไขเบื้องต้นที่ช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมไว้ 5 ประการ คือ

1. รัฐบาลจะต้องมีการยอมรับในแนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อนในเบื้องต้น และได้บรรจุหลักการนี้ไว้ในแผนหรือนโยบายในระดับต่าง ๆ ด้วย

2. ประชาชนต้องมีพื้นฐานองค์กรประชาชนที่สามารถเป็นตัวแทนในการเจรจาต่อรองกับกลุ่มผลประโยชน์และบุคคลอื่น ๆ ได้

3. ประชาชนต้องมีอิสระในความคิดริเริ่มและในการตัดสินใจในระดับท้องถิ่นเพื่อกำหนดกิจกรรมของตนเอง

4. ชุมชนต้องมีการไหลเวียนของข่าวสารและความรู้ใหม่ ๆ โดยเฉพาะหลักการและปรัชญาของการพัฒนา เทคนิค วิธีการในการจัดสรรทรัพยากร และความรู้ทางการบริหารงาน

5. ชุมชนจะต้องได้รับการสนับสนุนทางด้านสิ่งของและความคิด เทคนิคที่จำเป็น (โดยเฉพาะในระยะแรก)

ปาริชาติ วลัยเสถียร (2546, น. 130-132, อ้างถึงใน ณัฐหทัย เดโชพัฒน์ชญาสิน, 2556, น. 23) ได้สรุปถึงเงื่อนไขที่ส่งผลทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกิจกรรมการพัฒนาที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็น 6 เงื่อนไข คือ

1. เงื่อนไขทางการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม
2. เงื่อนไขของโครงการพัฒนา
3. เงื่อนไขของนักพัฒนา
4. เงื่อนไขของผู้นำ
5. เงื่อนไขทางการบริหารจัดการ

6. เงื่อนไขทางสังคมและจิตวิทยา

จากการทบทวนแนวคิดสรุปได้ว่าปัจจัยและเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนประกอบไปด้วยหลายปัจจัย ได้แก่ อายุ เพศ สุขภาพ ระยะเวลาอาศัยในชุมชน ระยะห่างของการตั้งบ้านเรือน ขนาดของครอบครัว มาตรฐานทางสังคมของประชาชน ระดับการศึกษา ระดับความเป็นอยู่ การครอบครองที่ดิน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เชื้อชาติและสัญชาติ พื้นเพทางครอบครัว ลำดับชั้นทางสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล การปรับตัวทางสังคม ความสนใจ ความเฉลียวฉลาด การอบรมทางพฤติกรรม ทักษะคิด ข่าวดสารและการติดต่อสื่อสาร ความเชื่อศาสนา ค่านิยมทางสังคม ความเชื่อในตนเอง ความเชื่อและการแสดงออกทางพฤติกรรม ความพึงพอใจ การเป็นผู้นำ และการตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรม

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยกระทรวงมหาดไทยได้วางแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ให้สอดคล้องกับนโยบายคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 12) นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ และกำหนดให้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 2-3)

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำโครงการ/กิจกรรมไปใช้ปฏิบัติในแต่ละปีได้ จำเป็นจะต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขึ้นอันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียด แผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าและภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทาง และภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีโครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของจุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนและวิสัยทัศน์ในที่สุด

2.3.1 ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีเป็นแผนที่มีความสำคัญใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ในปีที่จะจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีไปจัดทำงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบ และผ่านกระบวนการที่มีส่วนร่วมของประชาชน นอกจากนี้โครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยเฉพาะในแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาสี่ปีนั้น ควรมีความพร้อมอย่างน้อย 2 ประการ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 2)

1. มีความแน่นอนของกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยควรมีการประเมินถึงความเป็นไปได้ ของโครงการ/กิจกรรม รวมทั้งผลประโยชน์สาธารณะที่จะได้รับจากโครงการ/กิจกรรม

2. กิจกรรมที่อยู่ในแผนประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาสี่ปี ควรมีความพร้อมในเรื่องรูปแบบและรายละเอียดทางเทคนิคพอสมควร เพื่อให้สามารถกำหนดรายการในแผนพัฒนาท้องถิ่นที่จะนำไปใช้งานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี มีลักษณะกว้าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนา และวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนและมีลักษณะเฉพาะเจาะจงดำเนินการ
2. เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลาสี่ปี
3. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

โครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง
2. โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอุดหนุนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการตามที่มีระเบียบ กฎหมายกำหนดไว้
3. โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น รวมทั้งโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี มีวัตถุประสงค์ของการจัดทำดังต่อไปนี้ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทราย, 2559, น. 2)

2.3.2.1 เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

2.3.2.2 เพื่อแสดงแนวทางการพัฒนาในช่วงสี่ปีที่มีความสอดคล้องและสามารถสนองตอบต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.2.3 เป็นการจัดเตรียมโครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี และนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ

2.3.3 ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

เมื่อกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาแล้ว จึงต้องมีการแปลงไปสู่การปฏิบัติ โดยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีมีขั้นตอนในการจัดทำดังต่อไปนี้ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทราย, 2559, น. 3)

2.3.3.1 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่น รวบรวมประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของประชาชนและชุมชน โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

2.3.3.2 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมประเด็นหลักการพัฒนาปัญหาความต้องการและข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

2.3.3.3 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

2.3.3.4 ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

2.3.3.5 แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีให้จัดทำและทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป

2.3.4 ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

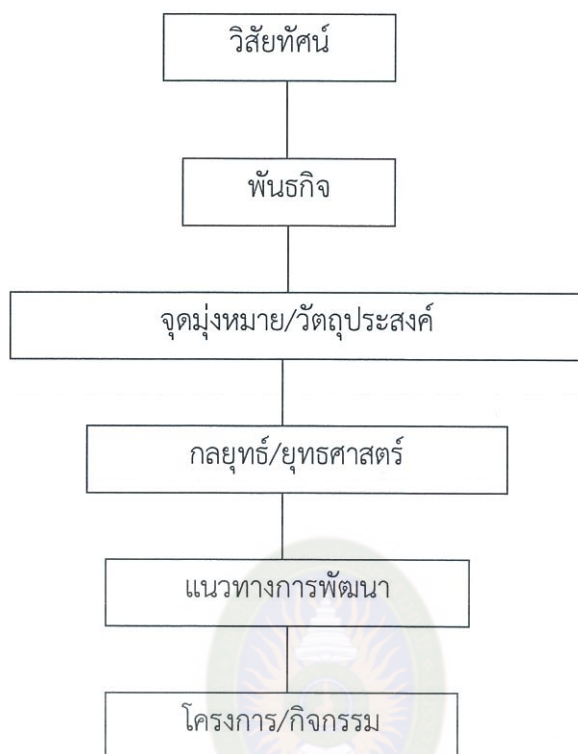
แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เทศบาลได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคกัน เพื่อให้ท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 3) ประโยชน์ของแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี สามารถจำแนกออกได้ดังนี้

- 2.3.4.1 ทำให้มองเห็นภาพและแนวทางการดำเนินงานในอนาคต
- 2.3.4.2 ลดความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากได้มีแผนรองรับไว้แล้ว
- 2.3.4.3 ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ดีงามในองค์กร
- 2.3.4.4 ทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน
- 2.3.4.5 แก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในเชิงรุก
- 2.3.4.6 ทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.3.4.7 พัฒนาการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

2.3.5 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสี่ปี

เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยพิจารณาจากขีดความสามารถภายในและสิ่งแวดล้อมภายนอก ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี โครงสร้างทางการบริหารจัดการขององค์กร จนกระทั่งสามารถกำหนดยุทธศาสตร์ แนวทาง การพัฒนาและโครงสร้าง/กิจกรรมต่าง ๆ ดังข้อมูลต่อไปนี้ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 18)

องค์ประกอบของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น. ปรับปรุงจาก แผนพัฒนาสี่ปี พ.ศ.2560-2562 (น. 18), โดย สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, ชุมพร : งานแผนและงบประมาณ สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์.

2.3.5.1 วิสัยทัศน์การพัฒนาของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ เกษตรปลอดภัย สาธารณสุข ผลิตมีคุณภาพ ธรรมชาติน่าอยู่ สาธารณูปโภคครบถ้วน มวลชนสุขสันต์

2.3.5.2 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสี่ปี

ที่	ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
1	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1.1 การพัฒนาเส้นทางคมนาคมและการขนส่ง 1.2 การพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ 1.3 การผังเมืองและการควบคุมอาคาร
2	ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต	2.1 การส่งเสริมด้านสาธารณสุข 2.2 การส่งเสริมด้านการศึกษา กีฬา ศาสนาและวัฒนธรรม 2.3 การส่งเสริมด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม 2.4 การส่งเสริมด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย
3	ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	3.1 การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ 3.2 การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว
4	ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.1 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5	ด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการ	5.1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน 5.2 การส่งเสริมสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 5.3 การส่งเสริมและพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลข่าวสาร 5.4 การส่งเสริมและพัฒนารายได้ของเทศบาล 5.5 การส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

2.3.6 แผนการบริหารราชการแผ่นดิน

ตามที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ก่อนเข้ารับบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ ฉบับชั่วคราว พุทธศักราช 2557 โดยมีนโยบาย 11 ด้าน ดังนี้ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 19-25)

2.3.6.1 นโยบายการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมายมาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ยามใจหรือประสงค์ร้าย มุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติ โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ที่จะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง

2.3.6.2 นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

1) ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการชายแดน 2) การสร้างความมั่นคงทางทะเล 3) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ 4) การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน การเสริมสร้างในการปฏิบัติการทางการทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทต่าง ๆ รวมถึงการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนโดยใช้กลไกระดับทวิภาคีและพหุภาคี

2) เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาใช้ตามแนวทางกลยุธิมิตรแบบสันติวิธี พร้อมส่งเสริมการพูดคุยสันติสุขกับผู้มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ และสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ที่จะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

3) พัฒนาและเสริมสร้างของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ ปลอดภัยจากการคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ รวมถึงการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้

4) เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศบนหลักการที่ว่านโยบายการต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของนโยบายองค์รวมทั้งหมดในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าจะในด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม โดยจะนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.3.6.3 นโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ

1) ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน

2) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน ด้วยการปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระงับตรวจสอบ

3) ในระยะต่อไป จะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกู้ยืมที่เป็นธรรมและการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ อีทีเอที พัฒนาศักยภาพ คุ่มครองและพิทักษ์สิทธิสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรีและเด็ก

4) เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีเงินหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคมในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักฟื้น และโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

5) เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลาย

6) จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

7) แก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรुक้าเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รูก้า และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใจเกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน

2.3.6.4 นโยบายการศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

1) จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

2) ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกรับบริการการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยอาจจะพิจารณาจัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

3) ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

4) พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

5) ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน

2.3.6.5 นโยบายการยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

1) วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพให้มีความครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพโดยไม่มี ความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพ

2) พัฒนาระบบบริหารสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรคมามากกว่ารอให้ป่วยแล้วจึงมารักษา สร้างกลไกจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลาง ปรับระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น

3) ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การตั้งครรภในวัยรุ่น และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอัมภุญ การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ โดยจัดให้มีมาตรการและกฎหมายที่รัดกุม

2.3.6.6 นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที ระยะต่อไปที่ต้องแก้ไขปัญหาค้างคาอยู่และระยะยาวที่ต้องวางรากฐานเพื่อความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1) ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่ยังค้างอยู่ ก่อนที่จะพ้นกำหนดภายในสิ้นปีนี้

2) สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้จัดทำไว้ โดยนำหลักการสำคัญของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ที่ให้ความสำคัญในการบูรณาการงบประมาณ และความพร้อมในการดำเนินงานร่วมนำแหล่งเงินอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย ทบทวนภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืนหรือสร้างภาระหนี้สาธารณะของประเทศเกินความจำเป็น และแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัดเพื่อความโปร่งใส เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

3) กระตุ้นการลงทุนด้วยการเร่งพิจารณาโครงการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนักลงทุนยื่นขออนุมัติส่งเสริมการลงทุนไว้แล้วให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และนำโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานประเภทที่มีผลตอบแทนดี

4) ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง

5) ลดอุปสรรคในการส่งออกเพื่อให้เกิดความคล่องตัว เช่น ปรับปรุงวิธีการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานการผลิตระดับไรนา เป็นต้น

6) ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณามาตรการลดผลกระทบจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้

7) ในระยะยาวต่อไป ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกันเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจพร้อมกับการรักษาเสถียรภาพของราคาอย่างเหมาะสม

8) แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนและปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล โดยระดมความคิดเห็นเพื่อหาทางออกไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรงดังเช่นปี 2554 ส่วนภาวะภัยแล้งนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุม ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ 1 ปี

9) ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุนและให้มีภาระภาษีที่เหมาะสมระหว่างน้ำมันต่างชนิดและผู้ใช้ต่างประเภท รวมถึงการดำเนินการให้มีการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดิบรอบใหม่ทั้งในทะเลและบนบก และดำเนินการให้มีการสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน ด้วยวิธีการเปิดเผย โปร่งใส และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพลังงาน

10) ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีให้จัดเก็บอย่างครบถ้วน โดยปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้คงภาษีเงินได้ไว้ในระดับปัจจุบัน ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล แต่ปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษีทางด้านการค้าและขยายรากฐานการจัดเก็บภาษีประเภทใหม่ ซึ่งจะจัดเก็บจากทรัพย์สิน เช่น ภาษีมรดก ภาษีจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้มีผลกระทบต่อผู้มีรายได้น้อยให้น้อยที่สุด รวมทั้งปรับปรุงการลดหย่อนภาษีเงินได้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีรายได้น้อย และยกเลิกการยกเว้นภาษีประเภทที่เอื้อประโยชน์เฉพาะผู้มีฐานะการเงินดี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น

11) บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลที่ผ่านมา ซึ่งจำนวนสูงมากกว่า 700,000 ล้านบาท และเป็นภาระงบประมาณใน 5 ปีข้างหน้า อันจะทำให้เหลืองบประมาณเพื่อการลงทุนพัฒนาประเทศน้อยลง โดยประมวลหนี้เหล่านี้ให้ครบถ้วน หาแหล่งเงินระยะยาวมาสะสางหนี้ทั้งหมด และยืดระยะเวลาชำระคืนให้นานที่สุดเพื่อลดภาระของงบประมาณในอนาคต

12) ในระยะยาว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 1) ด้านการขนส่งและคมนาคมทางบก โดยเริ่มโครงการรถไฟฟ้ามหานครใน กทม. และรถไฟฟ้าเชื่อม กทม. กับเมืองบริวารเพิ่มเติมเพื่อลดเวลาในการเดินทางของประชาชน เพื่อตั้งฐานให้รัฐบาลต่อไปทำได้ทันที 2) ด้านคมนาคมทางอากาศ โดยปรับปรุงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิระยะที่ 2 ท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานในภูมิภาค เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านการคมนาคมทางน้ำ โดยพัฒนาการขนส่งสินค้าทางลำน้ำชายฝั่งทะเล เพื่อลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เริ่มจากการ

พัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือชายฝั่งอ่าวไทยและอันดามัน ตลอดจนผลักดันให้ท่าเรือในลำน้ำเจ้าพระยาและป่าสักมีการใช้ประโยชน์ในการขนส่งสินค้าภายในประเทศและเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง รวมทั้งการขุดลอกร่องน้ำลึก

13) ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่งที่มีการแยกบทบาทและภารกิจของหน่วยงานในระดับนโยบาย หน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยปฏิบัติที่ชัดเจนและจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลระบบราง เพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัย โครงสร้างอัตราค่าบริการที่เป็นธรรม การลงทุน การบำรุงรักษาและการบริหารจัดการ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาระบบรางให้เป็นโครงข่ายหลักของประเทศ

14) พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ กำหนดเป้าหมายและมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูกิจการ ตลอดจนพิจารณาความจำเป็นในการคงบทบาทการเป็นรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

15) ในด้านเกษตรกรรม ดำเนินการใน 2 เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่าง ๆ

16) ในด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ อาทิ ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้การออกแบบและสร้างสรรค์ เป็นต้น

17) เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

18) ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้

2.3.6.7 นโยบายการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

1) เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (GMS) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียน

2) พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเริ่มจากการพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงการการค้าคนข้ามพรมแดน ส่งเสริมการนำเข้าสินค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) โดยระยะแรกให้ความสำคัญกับด้านชายแดนที่สำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่

2.3.6.8 นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและการพัฒนา และนวัตกรรม

1) สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศเพื่อมุ่งเป้าหมายให้ไม่ต่ำกว่า 1% ของรายได้ประชาชาติ และมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน 30:70 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขัน

2) ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบบราง ยานยนต์ ไฟฟ้า การจัดการน้ำและขยะ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัย และพัฒนาและนวัตกรรมของไทยตามความเหมาะสม ในกรณีที่ต้องซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีจากต่างประเทศ จะให้มีเงื่อนไขการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคตด้วย

2.3.6.9 นโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

1) ในระยะเฉพาะหน้า เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พร้อมส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน เพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ

2) ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น การกำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน

3) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพจัดให้มีแผนบริหารน้ำของประเทศ เพื่อให้การจัดทำแผนงานไม่เกิดความซ้ำซ้อนมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

4) เร่งรัดการควบคุมมลพิษทางอากาศ ขยะ และน้ำเสียที่เกิดจากการผลิตและบริโภคในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยด้วยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้นจะวางระเบียบมาตรการเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทั้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่

สร้างขึ้นแบบมีมาตรฐาน และพัฒนาระบบตรวจสอบไม่ให้มีการลักลอบทิ้งขยะติดเชื้อ และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด

2.3.6.10 นโยบายการส่งเสริมการบริหารรักษาแผ่นดินที่มีธรรมชาติภูมิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

1) จัดระบบอัตราค่าจ้างและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ ลดต้นทุนดำเนินการของภาครัฐกิจเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติ การรักษาบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับความจำเป็นและตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้

2) ในระยะแรก กระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริหารสาธารณะได้รวดเร็ว ทั้งจะวางมาตรการทางกฎหมาย มิให้เจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยง ประวิงเวลา หรือใช้อำนาจโดยมิชอบก่อให้เกิดการทุจริต หรือสร้างความเสียหายแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักลงทุน ส่วนในระยะเฉพาะหน้า จะเน้นการปรับปรุงหน่วยงานให้บริการด้านการทำธุรกิจ การลงทุน และด้านบริการสาธารณะในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญ

3) เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐวางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

4) ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายที่ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติ และเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้าน

2.3.6.11 นโยบายการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

1) ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน โดยจะใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่ และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

2) ในระยะต่อไป จะจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ

2.3.7 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุ ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประกอบด้วย (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 25-26)

2.3.7.1 ยุทธศาสตร์ความมั่นคง มีดังนี้

- 1) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
- 3) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล
- 4) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่
- 5) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกำลังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ
- 6) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
- 7) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวระนาบมากขึ้น

2.3.7.2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีดังนี้

- 1) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า
- 2) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็งยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ
ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนา SMEs สู่อุตสาหกรรม

4) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน
และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ

5) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงาน
ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยและพัฒนา

6) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา
กับนานาประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ ฯลฯ

2.3.7.3 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน มีดังนี้

- 1) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- 2) การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง
- 3) ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์
- 4) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี
- 5) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

2.3.7.4 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม มีดังนี้

- 1) สร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม
- 2) พัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- 3) มีสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- 4) สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทูทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็ง

ของชุมชน

- 5) พัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

2.3.7.5 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มี

ดังนี้

- 1) จัดระบบอนุรักษ์ พื้่นฟูและป้องกันการทลายทรัพยากรธรรมชาติ
- 2) วางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง 25 ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบ

การบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

- 3) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- 4) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 5) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ

- 6) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

2.3.7.6 ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีดังนี้

- 1) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐให้มีขนาดที่

เหมาะสม

- 2) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- 3) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- 4) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- 5) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ
- 6) ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- 7) พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- 8) ปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

2.3.8 ยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 26-27)

2.3.8.1 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ดังนี้

พัฒนาคนทุกช่วงวัยเพื่อให้คนไทยเป็นคน ดี คนเก่ง มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเฉพาะการพัฒนาและดูแล ผู้สูงอายุที่จะมีสัดส่วนสูงขึ้นในสังคมสูงวัย ทั้งการสร้างงานที่เหมาะสม การฟื้นฟูและดูแลสุขภาพ

2.3.8.2 ยุทธศาสตร์การสร้าง ความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ดังนี้

มุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติเพื่อสร้าง ความปรองดองในสังคม การสร้างโอกาส ให้ทุก คนในสังคมไทยสามารถเข้าถึงทรัพยากร แหล่ง ทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อยกระดับรายได้ และ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก

2.3.8.3 ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็ง ทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ดังนี้

ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการนโยบาย การเงินและนโยบายการคลัง รวมถึงการปฏิรูปภาษีทั้งระบบเพื่อรักษาเสถียรภาพและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ การปรับโครงสร้าง ทั้งห่วงโซ่คุณค่าในภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ การลงทุน การพัฒนา SMEs และเกษตรกรรมรุ่นใหม่

2.3.8.4 ยุทธศาสตร์ด้านการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนี้

มุ่งอนุรักษ์ฟื้นฟูสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และเป็นธรรม บริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ

2.3.8.5 ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ดังนี้

ให้ความสำคัญกับความมั่นคงที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนา ศักยภาพให้ประเทศ

2.3.8.6 ยุทธศาสตร์ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในภาครัฐ ดังนี้

เพื่อให้การบริหารจัดการภาครัฐมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม ประชาชนมีส่วนร่วม ประเทศปราศจากคอร์รัปชัน มีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น

2.3.8.7 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ ดังนี้

มุ่งเน้นการพัฒนากายภาพโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการคมนาคมขนส่งการเชื่อมโยง เครือข่าย โทรคมนาคม และการบริหารจัดการโครงสร้าง พื้นฐาน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เขต เศรษฐกิจพิเศษ พื้นที่เมือง การเชื่อมโยงการ เดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ (สำนัก ปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 19-25)

2.3.8.8 ยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ดังนี้

ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ทั้งการเพิ่มการลงทุนวิจัยและพัฒนา และการปรับปรุง สภาพแวดล้อมของการพัฒนา วิทยาศาสตร์ฯ

2.3.8.9 ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ดังนี้

พัฒนาภาค เมืองและพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ศักยภาพ โอกาสและข้อจำกัดของพื้นที่ รวมทั้งความต้องการของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง สร้าง ฐานเศรษฐกิจใหม่เพื่อ รองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.3.8.10 ยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค ดังนี้

ประสานและพัฒนาความร่วมมือกันระหว่างประเทศทั้งในเชิงรุกและรับอย่างสร้างสรรค์ โดยมุ่งเน้นการดูแลการ ดำเนินงานตามข้อผูกพันและพันธกรณีตลอดจนมาตรฐานต่างๆ ที่ไทยมีความ เกี่ยวข้องในฐานะประเทศสมาชิก ทั้งในเวทีระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับอนุภูมิภาค

2.3.9 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชุมพร (พ.ศ. 2557-พ.ศ. 2560) ฉบับบททวนใหม่ (รอบ ปี พ.ศ. 2560) (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 27-28)

2.3.9.1 พัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

- 1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร
- 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว
- 3) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
- 4) พัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถสร้างรายได้อย่างยั่งยืน

2.3.9.2 การพัฒนาคน ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีคุณภาพ

- 1) พัฒนาศักยภาพและคุณภาพคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้
- 2) ส่งเสริมการดูแลสุขภาพสุขภาพและการสร้างภูมิคุ้มกันโรค
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสถาบันครอบครัว ชุมชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ
- 4) ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.9.3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) พัฒนาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ

- 2) สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล
- 3) พัฒนาเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก

2.3.9.4 การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการเชิงบูรณาการและความมั่นคง

- 1) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรรองรับการพัฒนาจังหวัดเชิงคุณภาพ
- 2) พัฒนาระบบการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน

2.3.10 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชุมพร (สำนัก

ปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 28-29)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- แนวทางที่ 1 แนวทางการคมนาคมและขนส่ง
- แนวทางที่ 2 แนวทางการสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการ
- แนวทางที่ 3 แนวทางการผังเมืองและการควบคุมอาคาร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

- แนวทางที่ 1 แนวทางการส่งเสริมอาชีพ
- แนวทางที่ 2 แนวทางสวัสดิการสังคม
- แนวทางที่ 3 แนวทางการศึกษา

แนวทางที่ 4 แนวทางการสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบ

เรียบร้อย

- แนวทางที่ 1 แนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตย
- แนวทางที่ 2 แนวทางการรักษาความยุติธรรมและกระบวนการยุติธรรม
- แนวทางที่ 3 แนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- แนวทางที่ 4 แนวทางการรักษาความสงบเรียบร้อย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และ

การท่องเที่ยว

- แนวทางที่ 1 แนวทางการส่งเสริมการลงทุน
- แนวทางที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการเกษตร
- แนวทางที่ 3 แนวทางการพาณิชยกรรม
- แนวทางที่ 4 แนวทางด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ 1 แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางที่ 1 แนวทางการส่งเสริมการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางที่ 2 แนวทางการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี และรักษาอัตลักษณ์

ของท้องถิ่น

แนวทางที่ 3 แนวทางการอนุรักษ์ ทำนุบำรุง รักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์ด้านนโยบายสำคัญของรัฐบาล

แนวทางที่ 1 แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด

แนวทางที่ 2 แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบในภาครัฐ

อย่างจริงจัง

2.3.11 นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 29-30)

2.3.11.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีดังนี้

- 1) จัดให้มีการก่อสร้างและปรับปรุงถนนให้ได้มาตรฐานและเชื่อมโยงกัน
- 2) จัดให้มีการขยายเขตไฟฟ้าให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน
- 3) ติดตั้งระบบประปาให้ได้รับบริการครอบคลุมทุกครัวเรือน

2.3.11.2 ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต มีดังนี้

- 1) ส่งเสริมงานสาธารณสุข การป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ และดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง
- 2) สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- 3) ส่งเสริมการศึกษาให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
- 4) ส่งเสริมงานกีฬา ศาสนา และวัฒนธรรมของท้องถิ่น
- 5) ส่งเสริมการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

และจัดให้มีการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้มาตรฐาน

- 6) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เด็ก สตรี ผู้พิการ และ

ผู้ด้อยโอกาส

- 7) จัดให้มีจุดบริการอินเทอร์เน็ตในชุมชน

2.3.11.3 ด้านเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชน มีดังนี้

- 1) ส่งเสริมการอบรมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน
- 2) สนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรภาคประชาชนในพื้นที่
- 3) ส่งเสริมการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงวัฒนธรรม
- 5) ส่งเสริมและสนับสนุนสินค้า/ผลิตภัณฑ์ของชุมชน

2.3.11.4 ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ มีดังนี้

- 1) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างยั่งยืน
- 2) ดูแลรักษาสาธารณสุขสมบัติให้ประชาชนใช้ร่วมกัน
- 3) บริหารจัดการมลพิษ ขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลอย่างเป็นระบบ
- 4) ส่งเสริมการปรับภูมิทัศน์ในพื้นที่ตำบลทะเลทรัพย์

2.3.11.5 ด้านการเมืองการบริหาร มีดังนี้

- 1) ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและการบริหารท้องถิ่น
- 3) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนารายได้ของเทศบาลอย่างเป็นระบบ
- 4) ส่งเสริมให้เกิดการอำนวยความสะดวกในงานบริการให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชน
- 5) ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาองค์กรโดยการพัฒนาคนเป็นสำคัญ

2.3.12 การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปสู่การปฏิบัติ

2.3.12.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์,

2559, น. 40)

ตารางที่ 2.1

การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ ยุทธศาสตร์และการวางแผน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
1	โครงสร้างพื้นฐาน	1. บริการชุมชนและ สังคม	เคหะและชุมชน	กองช่าง	อบจ. กรมา
		2. การเศรษฐกิจ	อุตสาหกรรมและการโยธา การพาณิชย์	กองช่าง กองช่าง	
2	สังคมคุณภาพ ชีวิต	1. บริหารทั่วไป	บริหารงานทั่วไป การรักษาความ สงบภายใน	สำนักปลัดสำนัก ปลัด	
		2. บริการชุมชนและ สังคม	การศึกษา สาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน การศาสนาวัฒนธรรมและ นันทนาการ	สำนักปลัดสำนัก ปลัด สำนักปลัด สำนักปลัด สำนักปลัด	พมจ.
3	เศรษฐกิจและการ ท่องเที่ยว	1. บริการชุมชนและ สังคม	การศาสนาวัฒนธรรมและ นันทนาการ การเกษตร	สำนักปลัด สำนักปลัด	
4	ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	1. บริการชุมชนและ สังคม	การศาสนาวัฒนธรรมและ นันทนาการ	สำนักปลัด	กรมทรัพยากร
5	การเมืองการ ปกครองและ การบริหาร จัดการ	1. บริหารทั่วไป	บริหารงานทั่วไป	สำนักปลัด	
รวม	5	8	14	14	4

หมายเหตุ. 1. ยุทธศาสตร์ให้ลงยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 ยุทธศาสตร์ อาจมีหลายด้าน หลายแผนงานก็ได้ และหน่วยงานรับผิดชอบหลัก/หน่วยงานสนับสนุน มีหลายหน่วยงานตามความเป็นจริงได้

2. ด้านให้ลงด้านตามรูปแบบและรายการจำแนกประเภทรายรับ-รายจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านบริการชุมชนและสังคม เป็นต้น

3. แผนงานให้ลงแผนงานตามรูปแบบและรายการจำแนกประเภทรายรับ-รายจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น แผนงานการศึกษา แผนงานสาธารณสุข แผนงานสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

2.3.14 การติดตามประเมินผล

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2559) เป็นแบบที่กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย มีรายละเอียด ดังนี้ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 128-129)

2.3.14.1 แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ประกอบด้วย

1) ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20

คะแนน

2) การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ 15 คะแนน

3) ยุทธศาสตร์ 65 คะแนน ประกอบด้วย

3.1) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 คะแนน

3.2) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด 10 คะแนน

3.3) ยุทธศาสตร์จังหวัด 10 คะแนน

3.4) วิสัยทัศน์ 5 คะแนน

3.5) กลยุทธ์ 5 คะแนน

3.6) เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ 5 คะแนน

3.7) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ 5 คะแนน

3.8) แผนงาน 5 คะแนน

3.9) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม 5 คะแนน

3.10) ผลผลิต/โครงการ 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและ
ขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

2.3.14.2 แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้อง
แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ประกอบด้วย

- 1) การสรุปสถานการณ์การพัฒนา 10 คะแนน
- 2) การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ 10 คะแนน
- 3) การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ 10 คะแนน
- 4) ยุทธศาสตร์และแผนงาน 10 คะแนน
- 5) โครงการพัฒนา 60 คะแนน ประกอบด้วย
 - 5.1) ความชัดเจนของชื่อโครงการ 5 คะแนน
 - 5.2) กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ 5 คะแนน
 - 5.3) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้
 - 5.4) โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 5 คะแนน
 - 5.5) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 5 คะแนน

- 5.6) โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0 5 คะแนน
- 5.7) โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด 5 คะแนน
- 5.8) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง

มั่งคั่ง ยั่งยืนภายใต้หลักปรัชญา 5 คะแนน

- 5.9) งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) 5

คะแนน

- 5.10) มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ 5 คะแนน
- 5.11) มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ 5 คะแนน
- 5.12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและ
 ขยับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

2.4 ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

2.4.1 สภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์

2.4.1.1 ที่ตั้ง

สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัด
 ชุมพร (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 5-13)

2.4.1.2 อาณาเขต เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ของตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลชุมโค อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลบางสน อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลชุมโคและตำบลบางสน อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลทรัพย์อนันต์และตำบลท่าแซะ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

2.4.1.3 เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ มีพื้นที่ 78.71 ตารางกิโลเมตร หรือ 49,193 ไร่ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอปะทิว ประมาณ 12 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดชุมพร 36 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร 476 กิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองเป็น 8 ชุมชน ดังนี้

- 1) ชุมชนท่าตาเสือ (หมู่ที่ 1)
- 2) ชุมชนเกาะชะอม (หมู่ที่ 2)
- 3) ชุมชนห้วยหลุด (หมู่ที่ 3)
- 4) ชุมชนทะเลทรัพย์ (หมู่ที่ 4)
- 5) ชุมชนปากบ่อ (หมู่ที่ 5)
- 6) ชุมชนบ่อนก (หมู่ที่ 6)
- 7) ชุมชนเจริญทรัพย์ (หมู่ที่ 7)
- 8) ชุมชนวังทอง (หมู่ที่ 8)

2.4.1.4 ประชากร

มีประชากรจำนวน 4,999 คน ประกอบด้วย ประชากรเพศชาย จำนวน 2,499 คน และ ประชากรเพศหญิง จำนวน 2,500 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 1,969 ครัวเรือน

2.4.1.5 ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ มีภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง ภูเขา พื้นที่ลุ่มสลับเนิน

2.4.1.6 ลักษณะภูมิอากาศ มีสภาพดินฟ้าอากาศแบ่งได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

- 1) ฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน
- 2) ฤดูฝน ระหว่างเดือนพฤษภาคม - พฤศจิกายน
- 3) ฤดูหนาว ระหว่างเดือนธันวาคม - มกราคม

โดยทั่วไปจะมีฝนตกชุก เพราะอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอ่าวไทย

2.4.2 ด้านสภาพการคมนาคมขนส่งและโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์

2.4.2.1 การคมนาคมขนส่ง

1) ทางรถไฟ มีสถานีรถไฟสายใต้ผ่านสถานีรถไฟปะทิว ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ ประมาณ 12 กิโลเมตร

2) ทางอากาศ มีสนามบินพาณิชย์ ซึ่งอยู่ห่างจากเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ ประมาณ 17 กิโลเมตร

3) ทางรถยนต์

3.1) ถนนสายหลักมี 2 เส้นทาง คือ

ถนนสายชุมพร - ท่าแซะ - ทะเลทรัพย์ ระยะทาง 46 กิโลเมตร

ถนนสายชุมพร - สะพลี - ทะเลทรัพย์ ระยะทาง 48 กิโลเมตร

3.2) ถนนภายในหมู่บ้าน

2.4.2.2 การไฟฟ้า

ระบบไฟฟ้าในเขตเทศบาลใช้จากแหล่งจ่ายไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาท่าแซะ ครอบคลุมครัวเรือนจำนวน 1,000 ครัวเรือน ครอบคลุมพื้นที่ทั้งตำบล

2.4.2.3 การประปา

ระบบการประปาในเขตเทศบาลเป็นประปาหมู่บ้าน ครอบคลุมหมู่บ้านทั้ง 8 ชุมชน

2.4.2.4 แหล่งน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่

- 1) ห้วย จำนวน 9 แห่ง
- 2) คลอง จำนวน 8 แห่ง
- 3) บึง/หนอง จำนวน 2 แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีดังนี้

1. ฝาย จำนวน 10 แห่ง
2. บ่อน้ำ จำนวน 58 แห่ง
3. บ่อบาดาล จำนวน 20 แห่ง
4. ประปาหมู่บ้าน จำนวน 19 แห่ง
5. ทำนบ จำนวน 7 แห่ง
6. สระน้ำ จำนวน 9 แห่ง
7. อ่างเก็บน้ำ จำนวน 5 แห่ง

2.4.2.5 การสื่อสาร และโทรคมนาคม

- 1) การไปรษณีย์โทรเลข มีที่ทำการไปรษณีย์ของอำเภอปะทิวตั้งอยู่ในห่างจากสำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ ประมาณ 11 กิโลเมตร
- 2) โทรศัพท์ มีโทรศัพท์สาธารณะอยู่ในเขตเทศบาล จำนวน 7 แห่ง
- 3) ระบบการกระจายเสียงตามสาย มีการกระจายเสียงเพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านหอกระจายข่าวของชุมชน (หมู่บ้าน) ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์
- 4) สถานีโทรคมนาคมอื่น ๆ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ สถานีทวนสัญญาณเขาช่องกรวด (ทศท.) ในพื้นที่ของชุมชนวังทอง (หมู่ที่ 8)

2.4.3 สภาพเศรษฐกิจของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์

2.4.3.1 อาชีพ ราษฎรส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ และรับจ้างทั่วไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) อาชีพทำสวน ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา กาแฟ ทุเรียน มะพร้าว เงาะ ลองกอง มังคุด ฯลฯ
- 2) อาชีพทำไร่ ได้แก่ สับปรด พริก แตงกวา ฯลฯ

3) อาชีพเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โค ไก่ สุกร ฯลฯ

2.4.3.2 ธุรกิจและบริการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) ปั้มน้ำมัน จำนวน 2 แห่ง
- 2) จุดรับซื้อปาล์มน้ำมัน จำนวน 4 แห่ง
- 3) ร้านค้า จำนวน 35 แห่ง

2.4.4 สภาพสังคมของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์

2.4.4.1 การศึกษา

- 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง
- 2) โรงเรียนระดับประถมศึกษาขยายโอกาสถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 แห่ง
- 3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 1 แห่ง

2.4.4.2 การศาสนา

วัด/สำนักสงฆ์ จำนวน 8 แห่ง

2.4.4.3 การสาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทะเลทรัพย์ จำนวน 1 แห่ง

2.4.4.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- 1) ที่พักสายตรวจตำบลทะเลทรัพย์ จำนวน 1 แห่ง
- 2) ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) จำนวน 1 แห่ง

2.4.5 สภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์

2.4.5.1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ มีดังนี้

- 1) แหล่งน้ำต่าง ๆ ได้แก่ หนองน้ำทะเลทรัพย์ น้ำตกแก่งคอย หนองกก ป่าต้นน้ำ

พรุตาอาย

- 2) ถ้ำต่าง ๆ ได้แก่ ถ้ำพิสดาร ถ้ำทะเลทรัพย์ ถ้ำเขานมสาว ถ้ำเขาแมว
- 3) สัตว์ป่า ได้แก่ ไก่ป่า ชะมด ลิ่น ลิงเสน กัง ค่างแว่น ค้างคาว เก้ง

2.4.5.2 สภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

- 1) สภาพของดินมีความอุดมสมบูรณ์ มีลำห้วยไหลผ่าน เหมาะแก่การเพาะปลูก
- 2) มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ น้ำตกแก่งคอย เขาแมว ถ้ำพิสดาร วัดถ้ำทะเลทรัพย์ ถ้ำเขานมสาว หนองน้ำทะเลทรัพย์ ถ้ำศิลาบรรณ
- 3) มีป่าต้นน้ำพรตาลัยและการปลูกป่าชุมชน

2.4.6 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์

การบริหารงานของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

2.4.6.1 ข้าราชการการเมือง แบ่งเป็น ฝ่ายบริหาร จำนวน 5 คน ฝ่ายนิติบัญญัติ (สภาเทศบาล) จำนวน 12 คน

2.4.6.2 พนักงานของเทศบาล ประกอบด้วย

- 1) พนักงานเทศบาล จำนวน 14 คน
- 2) พนักงานครูเทศบาล จำนวน 5 คน
- 3) ลูกจ้างประจำ จำนวน 2 คน
- 4) พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 12 คน
- 5) พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 4 คน

แบ่งหน่วยงานในส่วนราชการตามที่ ก.ท. กำหนดเป็น 1 สำนัก 2 กอง โดยมีภารกิจงาน ดังนี้

1. สำนักปลัดเทศบาล มีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานในหน้าที่ดังนี้
 - 1.1 งานธุรการ
 - 1.2 งานการเจ้าหน้าที่
 - 1.3 งานนิติการ
 - 1.4 งานแผนและงบประมาณ
 - 1.5 งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - 1.6 งานพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
 - 1.7 งานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- 1.8 งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
2. กองคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานในหน้าที่ดังนี้
 - 2.1 การเงินและบัญชี
 - 2.2 งานจัดเก็บและพัฒนารายได้
 - 2.3 งานพัสดุและทรัพย์สิน
3. กองช่าง มีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานในหน้าที่ดังนี้
 - 3.1 งานสาธารณูปโภค
 - 3.2 งานวิศวกรรมและควบคุมอาคาร
 - 3.3 งานผังเมือง

2.4.6.3 อำนาจหน้าที่

อำนาจ หน้าที่หรืองานของเทศบาลแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ อำนาจหน้าที่ บทบาท ตามที่กฎหมายการตามข้อบัญญัติใน พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ระบุที่มาของอำนาจหน้าที่บทบาทของเทศบาลตั้งเทศบาล และกฎหมายอื่น ๆ กำหนดไว้ เป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ

อำนาจหน้าที่ บทบาท ที่เทศบาลมีอำนาจพิจารณากระทำ การแบ่งอำนาจหน้าที่หรืองานของเทศบาลยังแตกต่างกันไปในเทศบาลแต่ละระดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. หน้าที่ที่เทศบาลตำบลต้องกระทำในเขตเทศบาล มีดังนี้

- 1.1 การรักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การจัดให้มีเครื่องใช้ดับเพลิง
 - 1.2 การใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น ได้แก่การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ
 - 1.3 การให้บริการแก่ราษฎร ได้แก่ การรักษาความสะอาดถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การป้องกันและระงับโรคติดต่อ การให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
 - 1.4 หน้าที่อื่น ๆ ตามคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย หรือมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล
2. หน้าที่ที่เทศบาลตำบลอาจกระทำได้ตาม ความจำเป็นหรือมีศักยภาพกระทำได้ เป็นการให้บริการแก่ราษฎรเพิ่มขึ้น เช่น โรงฆ่าสัตว์ ตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม น้ำสะอาดหรือน้ำประปา

สุสาน หรือฌาปนสถาน ส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร สถานพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้ การไฟฟ้า หรือแสดงสว่างโดยวิธีอื่น การระบายน้ำ การเทศพาณิชย์

3. หน้าที่ที่เทศบาลต้องกระทำตามกฎหมายอื่น ๆ กำหนดไว้ ได้แก่ พระราชบัญญัติ ภาษีโรงเรือน และที่ดิน พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร พระราชบัญญัติ โรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น

2.4.7 สรุปสถานการณ์การพัฒนาของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์

ตารางที่ 2.2

การวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์	
STRENGTHS (จุดแข็ง)	WEAKNESSES (จุดอ่อน)
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล 2. บุคลากรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง 3. มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินงานส่วนต่าง ๆ 4. มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชน ทราบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 5. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หลายแห่ง 6. มีการรวมกลุ่มและมีผลิตภัณฑ์ตามโครงการหนึ่ง ตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอสำหรับภารกิจงาน 2. มีเครื่องมือและอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน 3. รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองมีปริมาณน้อย
OPPORTUNITIES (โอกาส)	THREATS (อุปสรรค)
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการสำรวจพื้นที่เพื่อปรับภูมิทัศน์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงเกษตรระดับอำเภอและระดับจังหวัด 2. มีเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างถนนเพชรเกษมกับท่าอากาศยานชุมพร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเบิกจ่ายเงินหรือการโอนเงินงบประมาณจากส่วนกลางมายังท้องถิ่นในบางรายการมีความล่าช้า 2. การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางมีจำนวนน้อยเกินไป หากเปรียบเทียบกับภารกิจที่ต้องดำเนินการ

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก แผนพัฒนาสี่ปี พ.ศ. 2560-2562 (น. 15), โดย สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, ชุมพร : งานแผนและงบประมาณ สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์.

2.4.8 การวิเคราะห์ ด้วยเทคนิค SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค)

เป็นการวิเคราะห์เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ประจำปี พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2564 ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เพื่อใช้จุดแข็งให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาให้มากที่สุดและเสริมจุดอ่อนให้เข้มแข็งขึ้น ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3

ผลการประเมินผลการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559)

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	จำนวนโครงการ ในแผนพัฒนาประจำปี	จำนวนโครงการ ที่ดำเนินการ	คิดเป็น ร้อยละ
พัฒนาทะเลทรัพย์เป็นเมืองน่าอยู่	76	29	41.42
ส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ	2	0	0
พัฒนาระบบการตลาดและสินค้าด้าน การเกษตรอย่างมีคุณภาพ	2	0	0
ส่งเสริมวิถีชีวิตพอเพียง	2	1	100
รวม	82	30	40.78

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก แผนพัฒนาสี่ปี พ.ศ. 2560-2562 (น. 16), โดย สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, ชุมพร : งานแผนและงบประมาณ สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์.

2.4.9 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติเชิงคุณภาพ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559)

จากตัวเลขแสดงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จะเห็นว่าสัดส่วนการดำเนินงานกับโครงการที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปีมีความแตกต่างกันเนื่องจากโครงการที่ได้รับการเสนอเข้ามานั้นมีจำนวนมากแต่งบประมาณสำหรับการบริหารจัดการตามโครงการต่าง ๆ มีน้อย จึงทำให้ร้อยละของโครงการที่ได้ทำจริงเทียบกับโครงการที่บรรจุในแผนมีจำนวนน้อยตามไปด้วย ดังผลสรุปต่อไปนี้ (สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2559, น. 16)

2.4.9.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาทะเลทรัพย์เป็นเมืองน่าอยู่ ได้ดำเนินการโครงการต่างๆ เช่น โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต โครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ โครงการเกี่ยวกับความมั่นคงและปลอดภัย เป็นต้น

2.4.9.2 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ได้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการปรับปรุงและสนับสนุนสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงเกษตร ในตำบลทะเลทรัพย์ เป็นต้น

2.4.9.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการตลาดและสินค้าด้านการเกษตรอย่างมีคุณภาพ ได้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมเทคโนโลยีด้านการเกษตร เป็นต้น

2.4.9.4 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมวิถีชีวิตพอเพียง ได้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ เช่น การสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นต้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุชาติ ชัยศิริพันธุ์ (2551, น. 50-52) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ประชาชนจำนวนหนึ่งยังมีความรู้ความเข้าใจที่ผิดในเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลว่าเป็นวิธีการเดียวที่ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมวางแผนและพัฒนาเทศบาลที่ถูกต้องคือ แผนพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการพัฒนาเกี่ยวกับการบำรุงรักษาและสร้างจิตสำนึกในการร่วมกันดูแล ร่วมใช้และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์มากที่สุด การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมระดับมากในด้านการรับผลประโยชน์เป็นอันดับแรก รองลงมามีส่วนร่วมระดับปานกลางด้านการนำไปปฏิบัติ ด้านการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการติดตามประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ร่วมตรวจสอบแผนพัฒนาท้องถิ่นและร่วมคัดค้านการดำเนินงานพัฒนาที่ไม่ถูกต้องและมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ด้านการตรวจสอบ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย แตกต่างกันมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนเทศบาลตำบลทับสะแกที่มีระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกันมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จิรวรรณ อินทรีย์สังวร (2552, น. 66-68) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแพ้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับแผนพัฒนาสามปี ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมในด้านการรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีและกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ 2) ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี พบว่า โดยทั่วไปมีปัญหาและอุปสรรคน้อย แต่ประเด็นปัญหาที่มีความถี่มากที่สุดคือ ขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี รองลงมาคือ ขาดการประชาสัมพันธ์ในท้องถิ่น

กรรณิกา ปะติตั้งโฆ (2553, น. 72-74) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ประชาชนมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการปฏิบัติ รองลงมาคือ ด้านการวางแผน รองลงมาคือ ด้านการประเมิน การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการปรับปรุง 2) ข้อเสนอแนะของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม มีดังนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์การกำหนดขั้นตอน การวางแผนและการจัดทำแผนพัฒนาสามปีให้กับประชาชนในพื้นที่ให้ทราบอย่างทั่วถึง โครงการที่นำมาปฏิบัติไม่ได้มาจากความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ประชาชนไม่ให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีเท่าที่ควร แผนพัฒนายังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ควรเผยแพร่ร่างแผนพัฒนาสามปีให้ประชาชนได้ศึกษาก่อนที่จะมีการลงพื้นที่ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอวิธีการปรับปรุงแผนพัฒนาสามปีอย่างทั่วถึง เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติงานเชิงรุกโดยร่วมสำรวจแผนพัฒนากับประชาชนด้วย

พิรพัฒน์ มิตรราช (2556, น. 109-112) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพยุหะภูมิพิสัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพยุหะภูมิพิสัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้านคือ ขั้นตอนการวางแผน และขั้นตอนการติดตามประเมินผล ส่วนขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย 2) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตัวแปรที่ถูกนำเข้าไปในสมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพยุหะภูมิพิสัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 3 ขั้นตอน โดยรวมคือ ตำแหน่งในชุมชน ลักษณะกิจกรรมที่เข้าร่วมหรือเคยเข้าร่วม อายุ เพศ และการศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบคือ 3.546, 3.656, 4.149, 4.269 และ 4.115 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานคือ 0.300, 0.197, 0.246, 0.144 และ 0.148 ตามลำดับ ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพยุหะภูมิพิสัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้ร้อยละ 20.1 ($R^2 = 0.201$, $F = 18.677$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพยุหะภูมิพิสัย อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า เทศบาลตำบลพยุหะภูมิพิสัยควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการตามโครงการ ซึ่งหากไม่ดำเนินการอย่างนี้แล้วการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลพยุหะภูมิพิสัยจะดีขึ้น เทศบาลตำบลพยุหะภูมิพิสัยควรปิดประกาศการจัดทำเทศบาลบัญญัติให้ประชาชนได้รับทราบ และควรมีการแต่งตั้งประชาชนเข้าไปร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงานของเทศบาลด้วย

ธนพัทธ์ วรท้อครกุล (2557, น. 66-67) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการค้นหาสาเหตุของปัญหาตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหา มีระดับการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผนที่กำหนด และด้านการประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา ส่วนการมีส่วนร่วมที่น้อยที่สุดคือ ด้านการตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขและการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหา ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ

อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ การเป็นสมาชิกกลุ่ม และระยะเวลาที่พักอาศัยในเขตเทศบาลต่างกั้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ประยงค์ พุทธา (2557, น. 83-84) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ ด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการดำเนินการ ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัยคือ ระดับความรู้ในระบอบประชาธิปไตยเป็นปัจจัยเชิงบวก โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.747 ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้ร้อยละ 55.8 และ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม มีดังต่อไปนี้ ควรให้ประชาชนร่วมเสนอปัญหาแนวทางการแก้ไขโครงการต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ควรให้โอกาสประชาชนจัดลำดับความสำคัญของโครงการ กิจกรรมที่มีในแผนพัฒนา ควรให้ประชาชนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการ กิจกรรมในแผนพัฒนา โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการภาคประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา และควรมีการแจ้งให้ประชาชนทราบถึงการดำเนินการตามแผนพัฒนาเป็นระยะๆ

กิตติพงษ์ ต่านลาพล (2558, น. 71-74) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการร่วมเสนอความคิดเห็น รองลงมาคือ ด้านการร่วมประชุม ด้านการร่วมตัดสินใจ และที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ด้านการร่วมติดตามและประเมินผล 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอ

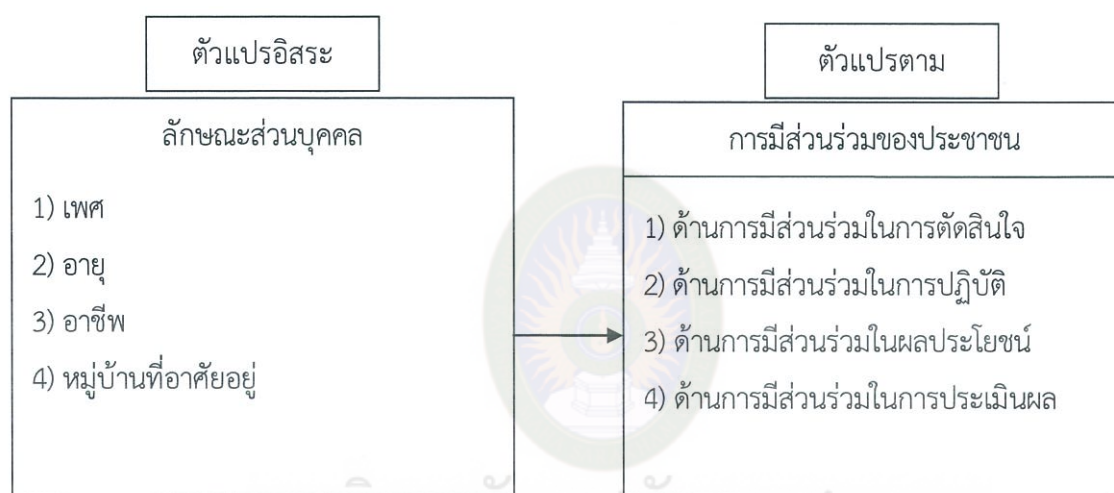
เมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตาม อาชีพและระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 3) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ โดยภาพรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จำลอง บุตรจันทร์ (2559, น. 87-90) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดสวรรค์ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับประโยชน์ การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมองเห็นปัญหา ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวบุคคลด้านอำนาจตามกฎหมาย ด้านการได้รับผลประโยชน์ ด้านค่านิยมส่วนบุคคล ด้านแรงกดดันทางสังคม และด้านผู้นำชุมชน ตามลำดับ 2) ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ระดับการศึกษา และอายุ และปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปี ได้แก่ เพศ และอาชีพ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และ 3) ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดสวรรค์ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ประชาชนเสนอแนะไว้ดังนี้ 1) ควรมีการประชาสัมพันธ์การกำหนดขั้นตอน การวางแผนและการจัดทำแผนพัฒนาสามปีให้กับประชาชนในพื้นที่ให้ทราบอย่างทั่วถึง 2) ควรให้ประชาชนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการ กิจกรรมในแผนพัฒนาสามปี 3) ควรมีการประเมินการปฏิบัติตามแผนพัฒนาสามปีว่าตรงกับความต้องการของประชาชนหรือไม่ 4) ควรปรับปรุงรายละเอียดของโครงการที่บรรจุลงในแผนพัฒนาสามปีให้เหมาะสมกับความต้องการของประชาชน 5) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการภาคประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี 6) ควรให้ประชาชนร่วมเสนอปัญหาแนวทางการแก้ไขโครงการต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และ 7) เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติงานเชิงรุกโดยร่วมสำรวจแผนพัฒนาร่วมกับประชาชนด้วย ตามลำดับ

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพรครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนจากแนวคิดของ Andrew and Stiefel (1980, p. 19) สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) หรือผู้รู้ซึ่งผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการ ตามลำดับขั้น ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 3,633 คน (สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2555)

3.1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973, p. 727) ตามสูตรดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (3-1)$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (.05)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{3,633}{1 + 3,633(0.05)^2} \\ &= 360.33 \\ &= 361 \text{ คน} \end{aligned}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 361 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก

3.1.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการหาสัดส่วนประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ตามวิธีการหาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม/ชั้น} = \frac{\text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น} \times \text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

$$\text{กำหนดสูตร} \quad N = \frac{a \times n}{T} \quad (3-2)$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โดย	N	แทน	จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม/ชั้น
	N	แทน	จำนวนตัวอย่างทั้งหมด
	a	แทน	จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น
	T	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด

3.1.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มประชากรเป็นหมู่บ้าน (ทุกหมู่บ้าน) ในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แล้วสุ่มตัวอย่างจากทุกระดับชั้น จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้การจับสลากโดยเขียนชื่อประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ใส่ลงในกล่องจนครบ แล้วจับสลากขึ้นมาทีละใบบันทึกไว้ ม้วนสลากแผ่นเดิมใส่ลงในกล่องเดิมเพื่อที่จะให้โอกาสถูกเลือกทุกคนเท่ากันแล้วจับสลากขึ้นมาใหม่ กรณีหยิบได้ชื่อเดิมนำไปใส่ลงในกล่องเดิมแล้วจับขึ้นมาใหม่อีกครั้ง ดำเนินการเช่นนี้จนได้กลุ่มตัวอย่างครบ 361 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

สัดส่วนจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. หมู่ที่ 1 ท่าตาเสือ, หมู่ที่ 2 เกาะชะอม	509	51
2. หมู่ที่ 3 ห้วยหลุด	503	50
3. หมู่ที่ 4 ทะเลทรัพย์	541	54
4. หมู่ที่ 5 ปากบ่อ	596	59
5. หมู่ที่ 6 บ่อนก	529	53
6. หมู่ที่ 7 เจริญทรัพย์	648	64
7. หมู่ที่ 8 วังทอง	307	30
รวม	3,633	361

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร จำนวน 20 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้วิธีการของ Likert Method โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

กำหนดให้ 5	หมายถึง	มีส่วนร่วมมากที่สุด
กำหนดให้ 4	หมายถึง	มีส่วนร่วมมาก
กำหนดให้ 3	หมายถึง	มีส่วนร่วมปานกลาง
กำหนดให้ 2	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อย
กำหนดให้ 1	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Form)

3.1.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.1.4.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1) ทำการศึกษาแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จากแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ แผน ยุทธศาสตร์ของเทศบาล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2) ทำการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

3) สร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด โดยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด

4) นำเสนอร่างแบบสอบถามต่อประธานกรรมการ และกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาตามกรอบแนวคิด แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินการในลำดับต่อไป

3.1.4.2 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามแต่ละข้อว่าตรงกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้หรือไม่ หลังจากนั้นจึงได้ทำการปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงยิ่งขึ้น

2) นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (Content Validity) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

2.1) นางสาวสุภาพร ขาวชำนาญ วุฒิการศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตำแหน่งหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.2) ดร.อุษณีย์ ดวงพรหม วุฒิการศึกษา กศ.ด.วิจัยการศึกษา กศ.ม.สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษด้านภาษาไทย โรงเรียนบ้านดอนตุมตอนโต ตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.3) นางสาวหนึ่งฤทัย มะลาไว้วัย วุฒิการศึกษาคอม (วิจัยการศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนโคกล่ามวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวัดผล และประเมินผลการวิจัย

จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตรของ Rovinelli and Hambleton (1978, pp. 34-37, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550, น. 125) ดังนี้

$$IOC = \sum R/N \quad (3-3)$$

โดยที่	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อ (Items) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป ซึ่งหมายถึงรายการนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัด สำหรับข้อที่มีค่าคะแนนต่ำกว่า 0.66 ได้มีการนำมาปรับปรุงและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

ในการตรวจสอบคะแนนมีเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

- ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
 ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
 ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางสน อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรจำนวน 40 ชุด แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach's Alpha Coefficient (1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.961

4) นำแบบสอบถามที่ได้ที่ผ่านการตรวจสอบและทดลองใช้ที่สมบูรณ์แบบแล้วไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

3.1.5.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้ศึกษาวิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

3.1.5.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกระจายกลุ่มตัวอย่างสุ่มเลือกจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 360 ชุด ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองและนำแบบสอบถามมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.1.5.3 นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

3.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดำเนินการดังนี้

3.6.1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

3.6.2.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form) ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะส่วนของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดให้คะแนนของการตอบแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 82-83)

- 5 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

3.6.2.3 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และนำคะแนนไปหาค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแบ่งช่วงชั้นคะแนนจากจำนวนระดับชั้นเท่ากับ 5 ชั้น โดยใช้สูตรดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงคะแนน}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ฉะนั้นในแต่ละช่องคะแนนของระดับชั้น จะเท่ากับ 0.8 คิดเป็นเกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนในแต่ละระดับชั้น ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ประเมินผลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 82-83)

- คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

3.1.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

3.1.7.1 การวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.1.7.2 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.1.7.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ค่าเอฟ (F-Test, One-Way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe's Method

3.1.7.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

3.1.7.5 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาใช้การแจกแจงความถี่ประกอบการพรรณนาความ

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่มอาชีพ และตัวแทนประชาชนทั่วไป ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 15 คน โดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง ประกอบด้วย

3.2.1.1 คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน จำนวน 5 คน

3.2.1.2 ตัวแทนกลุ่มอาชีพ จำนวน 5 คน

3.2.1.3 ตัวแทนประชาชนทั่วไป จำนวน 5 คน

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) 2) เครื่องบันทึกเสียง (Tape Record) และ 3) กล้องบันทึกภาพ (Camera)

3.2.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ใช้แบบสามเส้าดำเนินการตามขั้นตอน คือ กำหนดเป็นประเด็นสำคัญในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยนำการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ที่ได้จัดทำขึ้นมาสร้างแบบสัมภาษณ์ โดย 1) ร่างแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ 2) เสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านจากการวิจัยเชิงปริมาณตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ 3) พิมพ์แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.4.1 ผู้วิจัยติดต่อประสานงาน และนัดหมายผู้รู้ให้ข้อมูลสำคัญ 15 คน เพื่อสัมภาษณ์ ในวันเวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยมีการนัดหมายวันเวลาล่วงหน้า

3.2.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยตนเอง ดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ โดยมีผู้ช่วยผู้วิจัยสองคนเพื่อจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์ และถ่ายภาพประกอบเป็นหลักฐาน

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.5.1 ตรวจสอบข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง และภาพถ่ายแล้ววิเคราะห์เนื้อหา จัดเป็นหมวดหมู่ ของประเด็นสัมภาษณ์ ที่ตรงกัน หรือนั้นเอียงไปในแนวเดียวกัน

3.2.5.2 เรียบเรียงประเด็นสำคัญ จากการวิเคราะห์เป็นข้อมูล แล้วสรุปเพื่อรายงานเป็นผลการวิจัย และใช้ประกอบการอภิปรายผลต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การพรรณนาความจากแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจถูกต้องตรงกัน

ในการจัดทำและแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดตามลำดับดังนี้

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t-test
(Independent Sample)
F	แทน	สถิติทดสอบ F ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวน
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของค่าคะแนน (Sum of Square)
df	แทน	ค่าของขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

- MS แทน ความแปรปรวน หรือส่วนเบี่ยงเบนกำลังสองเฉลี่ย
- Sig. แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้
- * แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1

จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	116	32.13
1.2 หญิง	245	67.87
รวม	361	100.00
2. อายุ		
2.1 18-30 ปี	70	19.39
2.2 31-40 ปี	77	21.33
2.3 41-50 ปี	124	34.35
2.3 51 ปีขึ้นไป	90	24.93
รวม	361	100.00
3. อาชีพ		
3.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	63	17.45
3.2 เกษตรกร	106	29.36
3.3 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	57	15.79
3.4 รับจ้างทั่วไป	64	17.73
3.5 พนักงานบริษัทเอกชน	71	19.67
รวม	361	100.00

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
4. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่		
4.1 หมู่ที่ 1 ชุมชนท่าตาเสือ	26	7.20
4.2 หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอม	25	6.93
4.3 หมู่ที่ 3 ชุมชนห้วยหลุด	50	13.85
4.4 หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์	54	14.96
4.5 หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ	59	16.34
4.6 หมู่ที่ 6 ชุมชนบ่อนก	53	14.68
4.7 หมู่ที่ 7 ชุมชนเจริญทรัพย์	64	17.73
4.8 หมู่ที่ 8 ชุมชนวังทอง	30	8.31
รวม	361	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏ ดังนี้ จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 67.87 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 32.13 จำแนกตามอายุพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 34.35 รองลงมาคืออายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.93 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 21.33 และมีอายุ 18-30 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 19.39 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 29.36 รองลงมาคืออาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 19.67 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 17.73 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 17.73 และมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า ส่วนใหญ่อาศัยอยู่หมู่ที่ 7 ชุมชนเจริญทรัพย์ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 17.73 รองลงมาคืออาศัยอยู่หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 16.34 อาศัยอยู่หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.96 อาศัยอยู่หมู่ที่ 6 ชุมชนบ่อนก จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.68 อาศัยอยู่หมู่ที่ 3 ชุมชนห้วยหลุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.85 อาศัยอยู่

หมู่ที่ 8 ชุมชนวังทอง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.31 อาศัยอยู่หมู่ที่ 1 ชุมชนท่าตาเสือ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.20 และอาศัยอยู่หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอุม จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.93

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

1. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ดังปรากฏตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.49	0.53	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	3.41	0.54	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.38	0.51	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.39	0.51	ปานกลาง
โดยรวม	3.42	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีส่วนร่วมในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.49$) และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.41$) และมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.39$) และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.38$)

2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อ ดังปรากฏตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. ท่านร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน	3.66	0.62	มาก
2. ท่านร่วมเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นผ่านตัวแทนหมู่บ้าน นายกเทศมนตรี สมาชิกเทศบาลหรือเจ้าหน้าที่เทศบาล	3.37	0.71	ปานกลาง
3. ท่านร่วมนำความต้องการหรือปัญหาของคนในชุมชนเสนอเข้าที่ประชุม	3.49	0.81	มาก
4. ท่านร่วมพิจารณาสาเหตุของปัญหาหรือความต้องการ	3.37	0.71	ปานกลาง
5. ท่านร่วมคิดและกำหนดแนวทางพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น	3.59	0.73	มาก
โดยรวม	3.49	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีส่วนร่วมในระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ท่านร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมาคือ ท่านร่วมคิดและกำหนดแนวทางพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.59$) และท่านร่วมนำความต้องการหรือปัญหาของคนในชุมชนเสนอเข้าที่ประชุม ($\bar{X} = 3.49$) และมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ท่านร่วมพิจารณาสาเหตุของปัญหาหรือความ

ต้องการ ($\bar{X} = 3.37$) และท่านร่วมเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นผ่านตัวแทนหมู่บ้าน นายกเทศมนตรี สมาชิกเทศบาลหรือเจ้าหน้าที่เทศบาล ($\bar{X} = 3.37$)

ตารางที่ 4.4

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. ท่านร่วมเสนอตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น	3.71	0.65	มาก
2. ท่านร่วมคัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น	3.25	0.72	ปานกลาง
3. ท่านร่วมเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	3.41	0.77	มาก
4. ท่านร่วมสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ เพื่อนำไป พัฒนาท้องถิ่น	3.32	0.72	ปานกลาง
5. ท่านร่วมกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น	3.40	0.83	ปานกลาง
โดยรวม	3.41	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.4 3 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.41$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีส่วนร่วมในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อยได้ดังนี้ ท่านร่วมเสนอตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.71$) ท่านร่วมเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.41$) และมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ท่านร่วมกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.40$) รองลงมาคือ ท่านร่วมสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ เพื่อนำไป

พัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.32$) และท่านร่วมคัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.25$)

ตารางที่ 4.5

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. มีการจัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น	3.57	0.67	มาก
2. มีการจัดทำแผน/โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่อให้บริการประชาชนในท้องถิ่น	3.34	0.78	ปานกลาง
3. มีการจัดทำแผน/โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านการศึกษา ศาสนา กีฬาและเยาวชน เพื่อให้บริการประชาชนในท้องถิ่น	3.39	0.80	ปานกลาง
4. มีการจัดทำแผน/โครงการเกี่ยวกับงานด้านการแก้ปัญหา ความยากจน เช่น สนับสนุนด้านผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อเอชไอวีให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน	3.22	0.79	ปานกลาง
5. มีการอุดหนุน/จ่ายค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการของเทศบาล	3.39	0.74	ปานกลาง
โดยรวม	3.38	0.51	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า มีส่วนร่วมในระดับมาก 1 ข้อ คือ มีการจัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพให้กับ

ประชาชนในท้องถิ่น ($\bar{X}=3.57$) และมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ มีการอุดหนุน/จ่ายค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการของเทศบาล ($\bar{X}= 3.39$) รองลงมาคือ มีการจัดทำแผน/โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านการศึกษา ศาสนา กีฬาและเยาวชน เพื่อให้บริการประชาชนในท้องถิ่น ($\bar{X}= 3.39$) มีการจัดทำแผน/โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่อให้บริการประชาชนในท้องถิ่น ($\bar{X}= 3.34$) และมีการจัดทำแผน/โครงการเกี่ยวกับงานด้านการแก้ปัญหาความยากจน เช่น สนับสนุนด้านผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อเอชไอวีให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ($\bar{X}= 3.22$)

ตารางที่ 4.6

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. ท่านร่วมเป็นกรรมการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น	3.54	0.71	มาก
2. ท่านร่วมตรวจติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	3.33	0.74	ปานกลาง
3. ท่านร่วมประเมินผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	3.44	0.75	มาก
4. ท่านร่วมติดตามประเมินผลว่าโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าสอดคล้องกับแนวทางกำหนดไว้หรือไม่	3.23	0.76	ปานกลาง
5. ท่านร่วมตรวจสอบการใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของเทศบาล	3.44	0.72	มาก
โดยรวม	3.39	0.51	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีส่วนร่วมในระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ท่านร่วมเป็นกรรมการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.54$) รองลงมาคือ ท่านร่วมตรวจสอบการใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของเทศบาล ($\bar{X} = 3.44$) และท่านร่วมประเมินผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.44$) และมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ท่านร่วมตรวจติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.33$) และท่านร่วมติดตามประเมินผลว่าโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าสอดคล้องกับแนวทางกำหนดไว้หรือไม่ ($\bar{X} = 3.23$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตารางที่ 4.7

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จำแนกตามเพศ โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น	เพศ				t	Sig.
	ชาย (n = 116)		หญิง (n = 244)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.45	3.51	3.51	0.54	-1.083	0.507
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	3.40	0.55	3.42	0.53	-0.305	0.529
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.35	0.55	3.39	0.49	-0.702	0.285
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.37	0.53	3.41	0.50	-0.684	0.505
รวม	3.39	0.50	3.43	0.49	-0.732	0.772

จากตารางที่ 4.7 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำแนกตามเพศ โดยรวมพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ($t = -0.732$, Sig. = 0.772) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

ตารางที่ 4.8

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำแนกตามอายุ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น	ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วม ใน การตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	5.284	3	1.761	6.485	0.000*
	ภายในกลุ่ม	96.960	357	0.272	-	-
	รวม	102.244	360	-	-	-
2. ด้านการมีส่วนร่วม ใน การปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	5.220	3	1.740	6.211	0.000*
	ภายในกลุ่ม	100.007	357	0.280	-	-
	รวม	105.227	360	-	-	-
3. ด้านการมีส่วนร่วม ใน ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3.667	3	1.222	4.741	0.003*
	ภายในกลุ่ม	92.045	357	0.258	-	-
	รวม	95.712	360	-	-	-
4. ด้านการมีส่วนร่วม ใน การประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.395	3	0.798	3.035	0.029*
	ภายในกลุ่ม	93.923	357	0.263	-	-
	รวม	96.318	360	-	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.908	3	1.303	5.456	0.001*
	ภายในกลุ่ม	85.240	357	0.239	-	-
	รวม	89.149	360	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จำแนกตามอายุ โดยรวมพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ($F = 5.456$, $Sig. = 0.001$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ดังตารางที่ 4.9-4.13

ตารางที่ 4.9

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร โดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	(\bar{X})	18- 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
18-30 ปี	3.23	-	-0.168	-0.290*	-0.223*
31-40 ปี	3.40	-	-	-0.121	-.054
41-50 ปี	3.52	-	-	-	0.067
51 ปีขึ้นไป	3.45	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' พบว่า ประชาชนที่มีอายุ 18-30 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร แตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.10

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกตามอายุ

อายุ	(\bar{X})	18- 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
18-30 ปี	3.27	-	-0.229	-0.343*	-0.219
31-40 ปี	3.50	-	-	-0.113	0.010
41-50 ปี	3.61	-	-	-	0.124
51 ปีขึ้นไป	3.49	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' พบว่า ประชาชนที่มีอายุ 18-30 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 4.11

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ จำแนกตามอายุ

อายุ	(\bar{X})	18- 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
18-30 ปี	3.20	-	-0.165	-0.329*	-0.259*
31-40 ปี	3.36	-	-	-0.163	-0.093
41-50 ปี	3.53	-	-	-	0.070
51 ปีขึ้นไป	3.46	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' พบว่า ประชาชนที่มีอายุ 18-30 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ แตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.12

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ จำแนกตามอายุ

อายุ	(\bar{X})	18- 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
18-30 ปี	3.20	-	-0.150	-0.282*	-0.197
31-40 ปี	3.35	-	-	-0.132	-0.046
41-50 ปี	3.48	-	-	-	0.085
51 ปีขึ้นไป	3.40	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASarakham UNIVERSITY

จากตารางที่ 4.12 เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' พบว่า ประชาชนที่มีอายุ 18-30 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ แตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี

ตารางที่ 4.13

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำแนกตามอายุ

อายุ	(\bar{X})	18- 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
18-30 ปี	3.24	-	-0.128	-0.205*	-0.216*
31-40 ปี	3.37	-	-	-0.077	-0.088
41-50 ปี	3.45	-	-	-	-0.010
51 ปีขึ้นไป	3.46	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' พบว่า ประชาชนที่มีอายุ 18-30 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.14

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทราย อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น	ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	2.611	4	0.653	2.332	.055
	ภายในกลุ่ม	99.633	356	0.280	-	-
	รวม	102.244	360	-	-	-
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2.218	4	0.554	1.916	0.107
	ภายในกลุ่ม	103.009	356	0.289	-	-
	รวม	105.227	360	-	-	-
3. ด้านการมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	1.693	4	0.423	1.602	0.173
	ภายในกลุ่ม	94.019	356	0.264	-	-
	รวม	95.712	360	-	-	-
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.769	4	0.442	1.665	0.158
	ภายในกลุ่ม	94.550	356	0.266	-	-
	รวม	96.318	360	-	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.938	4	0.485	1.978	0.097
	ภายในกลุ่ม	87.210	356	0.245	-	-
	รวม	89.149	360	-	-	-

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทราย อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร จำแนกตามอาชีพ โดยรวมพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ($F = 1.978$, $Sig. = 0.097$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

ตารางที่ 4.15

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

การมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น	ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	5.464	7	.781	2.847	0.007*
	ภายในกลุ่ม	96.780	353	.274	-	-
	รวม	102.244	360	-	-	-
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	4.080	7	.583	2.034	.050*
	ภายในกลุ่ม	101.147	353	.287	-	-
	รวม	105.227	360	-	-	-
3. ด้านการมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3.172	7	.453	1.729	0.101
	ภายในกลุ่ม	92.540	353	.262	-	-
	รวม	95.712	360	-	-	-
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3.748	7	.535	2.042	0.049*
	ภายในกลุ่ม	92.570	353	.262	-	-
	รวม	96.318	360	-	-	-
	ระหว่างกลุ่ม	3.646	7	.521	2.150	0.038*
	รวม	85.503	353	.242	-	-
	รวม	89.149	360	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ โดยรวมพบว่า ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ($F = 2.150$, $Sig. = 0.038$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมใน

การตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ดังตารางที่ 4.16-4.19

ตารางที่ 4.16

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวม จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

หมู่บ้านที่อาศัยอยู่	(\bar{X})	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8
หมู่ที่ 1	3.44	-	0.296*	-0.068	-0.042	-0.071	0.045	0.112	-0.022
หมู่ที่ 2	3.14	-	-	-0.365*	-0.338*	-0.367*	-0.251*	-0.184	-0.319*
หมู่ที่ 3	3.50	-	-	-	0.026	-0.002	0.113	0.180	0.045
หมู่ที่ 4	3.48	-	-	-	-	-0.029	0.087	0.154	0.019
หมู่ที่ 5	3.51	-	-	-	-	-	0.167	0.251*	0.170
หมู่ที่ 6	3.39	-	-	-	-	-	-	0.084	0.003
หมู่ที่ 7	3.32	-	-	-	-	-	-	-	-0.081
หมู่ที่ 8	3.46	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' โดยรวมพบว่า ประชาชนที่มีอาศัยอยู่หมู่ที่ 1 ชุมชนท่าตาเสือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอม

1. ประชาชนที่มีอาศัยอยู่หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอม มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 3 ชุมชนห้วยหลุด หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์ หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ หมู่ที่ 6 ชุมชนบ่อนก และหมู่ที่ 8 ชุมชนวังทอง

2. ประชาชนที่มีอาศัยอยู่หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 7 ชุมชนเจริญทรัพย์

ตารางที่ 4.17

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

หมู่บ้านที่อาศัยอยู่	(\bar{X})	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8
หมู่ที่ 1	3.44	-	0.206	-0.225	-0.098	-0.177	-0.010	0.074	-0.007
หมู่ที่ 2	3.24	-	-	-0.432*	-0.304*	-0.383*	-0.216	-0.131	-0.213
หมู่ที่ 3	3.67	-	-	-	0.127	0.048	0.215*	0.300*	0.218
หมู่ที่ 4	3.54	-	-	-	-	-0.079	0.087	0.172	0.091
หมู่ที่ 5	3.62	-	-	-	-	-	0.167	0.251*	0.170
หมู่ที่ 6	3.45	-	-	-	-	-	-	0.084	0.003
หมู่ที่ 7	3.37	-	-	-	-	-	-	-	-0.081
หมู่ที่ 8	3.45	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ประชาชนที่มีอาศัยอยู่หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอ้อม มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 3 ชุมชนห้วยหลุด หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์ และหมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ

1. ประชาชนที่มีอาศัยอยู่หมู่ที่ 3 ชุมชนห้วยหลุด มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 6 ชุมชนบ่อนก และหมู่ที่ 7 ชุมชนเจริญทรัพย์

2. ประชาชนที่มีอาศัยอยู่หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 7 ชุมชนเจริญทรัพย์

ตารางที่ 4.18

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

หมู่บ้านที่อาศัยอยู่	(\bar{X})	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8
หมู่ที่ 1	3.43	-	0.318*	-0.101	-0.024	-0.043	-0.067	0.072	-0.015
หมู่ที่ 2	3.11	-	-	-0.420*	-0.362*	-0.386*	-0.246*	-0.234	-0.334*
หมู่ที่ 3	3.53	-	-	-	.057	0.033	0.173	0.185	0.085
หมู่ที่ 4	3.47	-	-	-	-	-0.024	0.115	0.127	0.027
หมู่ที่ 5	3.49	-	-	-	-	-	0.139	0.151	.051
หมู่ที่ 6	3.35	-	-	-	-	-	-	0.111	-0.088
หมู่ที่ 7	3.34	-	-	-	-	-	-	-	-0.099
หมู่ที่ 8	3.44	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ พบว่า ประชาชนที่มีอาศัยอยู่หมู่ที่ 1 ชุมชนท่าตาเสือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอม

1. ประชาชนที่มีอาศัยอยู่หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอม มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 3 ชุมชนห้วยหลุด หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์ หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ หมู่ที่ 6 ชุมชนบ่อนก และหมู่ที่ 8 ชุมชนวังทอง

ตารางที่ 4.19

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

หมู่บ้านที่อาศัยอยู่	(\bar{X})	หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8
หมู่ที่ 1	3.43	-	0.342*	0.038	-0.024	-0.032	0.038	0.122	-0.081
หมู่ที่ 2	3.09	-	-	-0.304*	-0.366*	-0.375*	-0.304*	-0.219	-0.424*
หมู่ที่ 3	3.40	-	-	-	-0.062	-0.071	-0.000	0.084	-0.120
หมู่ที่ 4	3.46	-	-	-	-	-0.008	0.062	0.147	-0.057
หมู่ที่ 5	3.47	-	-	-	-	-	0.071	0.155	-0.048
หมู่ที่ 6	3.40	-	-	-	-	-	-	0.084	-0.120
หมู่ที่ 7	3.31	-	-	-	-	-	-	-	-0.204
หมู่ที่ 8	3.52	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ประชาชนที่มีอาศัยอยู่หมู่ที่ 1 ชุมชนท่าตาเสือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอม

1. ประชาชนที่มีอาศัยอยู่หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอม มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 3 ชุมชนห้วยหลุด หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์ หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ หมู่ที่ 6 ชุมชนบ่อนก และหมู่ที่ 8 ชุมชนวังทอง

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร

ผู้วิจัยนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร	ความถี่
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	
1.1 เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการจัดเวทีประชาคมในแต่ละ หมู่บ้านให้ประชาชนทราบมากขึ้น เพื่อร่วมเสนอปัญหา	14
1.2 เทศบาลควรลงพื้นที่พบประชาชนเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของ ประชาชนให้มากกว่านี้	9
1.3 การแก้ไขปัญหาของชุมชนควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน	3
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	
2.1 เทศบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมที่เทศบาล ได้นำไปดำเนินการในหมู่บ้านให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้	17
2.2 ควรคัดเลือกตัวแทนประชาชนที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ปรับปรุงระบบการบริหารงานของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	8
2.3 เทศบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินงาน	5
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	
3.1 เทศบาลควรสนับสนุนประชาชนให้ได้รับความสะดวกสบายจากการดำเนินงาน โครงการด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา	18

(ต่อ)

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	ความถี่
3.2 เทศบาลควรพิจารณาสนับสนุนงบประมาณหรือสิ่งของอื่นๆ เมื่อประชาชนเสนอขอรับความช่วยเหลือ	11
3.3 เทศบัญญัติที่ได้รับการอนุมัติแล้วควรมีการประกาศให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง	7
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	
4.1 เทศบาลควรชี้แจง แจกแจงงบประมาณสิ้นปีให้กับประชาชนได้ทราบ หรือรับฟังผลการดำเนินงานของเทศบาล	13
4.2 เทศบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการตรวจสอบรับงานตามแผนงาน/โครงการ	10
4.3 ควรมีการติดตามประเมินผลตามแผนพัฒนาทุกๆ 3 เดือน และสรุปปัญหาเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนา	6

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ประชาชนเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ตามความถี่จากสูงไปหาต่ำ แต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนเสนอแนะไว้ว่า เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการจัดเวทีประชาคมในแต่ละหมู่บ้านให้ประชาชนทราบมากขึ้น เพื่อร่วมเสนอปัญหา ร้องลงมาคือ เทศบาลควรลงพื้นที่พบประชาชนเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนให้มากกว่านี้ และการแก้ไขปัญหของชุมชนควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ประชาชนเสนอแนะไว้ว่า เทศบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมที่เทศบาลได้นำไปดำเนินการในหมู่บ้านให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ร้องลงมาคือ ควรคัดเลือกตัวแทนประชาชนที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ปรับปรุงระบบการบริหารงานของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเทศบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินงาน

3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ประชาชนเสนอแนะไว้ว่า เทศบาลควรสนับสนุนประชาชนให้ได้รับความสะดวกสบายจากการดำเนินงานโครงการด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา รองลงมาคือ เทศบาลควรพิจารณาสนับสนุนงบประมาณหรือสิ่งของอื่นๆ เมื่อประชาชนเสนอขอรับความช่วยเหลือ และเทศบัญญัติที่ได้รับการอนุมัติแล้วควรมีการประกาศให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนเสนอแนะไว้ว่า เทศบาลควรชี้แจง แจกแจงงบประมาณสิ้นปีให้กับประชาชนได้ทราบ หรือรับฟังผลการดำเนินงานของเทศบาล รองลงมาคือ เทศบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการตรวจสอบรับงานตามแผนงาน/โครงการ และควรมีการติดตามประเมินผลตามแผนพัฒนาทุกๆ 3 เดือน และสรุปปัญหาเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนา ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์

ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน จำนวน 5 คน

กลุ่มที่ 2 ตัวแทนกลุ่มอาชีพ จำนวน 5 คน

กลุ่มที่ 3 ตัวแทนประชาชนทั่วไป จำนวน 5 คน

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ในประเด็นสำคัญในเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แล้วสรุปเพื่อรายงานเป็นผลการวิจัยในแต่ละด้านไว้ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ไว้ว่า ท่านคิดว่า “จากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ท่านเห็นด้วยหรือไม่ และท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร เพื่อนำไปพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น?” ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 5 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และ วางแผนพัฒนา เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ทำให้การวางแผนพัฒนาเกิดการได้รับรู้ข้อเท็จจริงและได้แนวความคิดเห็นจากประชาชนในระดับท้องถิ่น โดยตรง จึงนับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะแก้ไขปัญหาของชุมชนให้ตรงกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “คณะกรรมการชุมชนร่วมกับประชาคมท้องถิ่น มีการกำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมาย เพื่อให้การพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยนำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงตามความต้องการของชุมชน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลมีการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดทำโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นแต่ละโครงการ โดยก่อนจะจัดให้มีโครงการต่าง ๆ เทศบาลมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง มีการประชุมร่วม การให้คำปรึกษา จนกระทั่งการออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำ เนื่องจากก่อนหน้านี้จะมีการออกเสียงประชามติแล้ว ประชาชนได้รับข้อมูล ข้อดีข้อเสีย และข้อมูลทางเลือกไว้ตั้งแต่ต้น ก่อนการเกิดโครงการ หากมีข้อขัดแย้งก็สามารถแสดงออกได้อย่างเปิดเผย”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรมีกรอบกำหนดแนวทางในการพัฒนาที่ตรงจุดตรงตามความต้องการของชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการลงประชามติในเรื่องที่สำคัญ และนำผลของประชามตินั้นใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่น ทั้งนี้การจัดทำประชามตินั้นสามารถลดหรือระงับปัญหาความขัดแย้งให้ลดความรุนแรงได้ระดับหนึ่ง”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลต้องเข้าใจและเต็มใจเข้าร่วมรับฟังปัญหาของประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกขั้นตอน เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึก ปลูกฝังให้ประชาชนรักชุมชนของตน

วางแผนและร่วมกันดูแล เข้ามาร่วมเสนอปัญหาและความต้องการเพื่อกำหนดแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น”

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจไว้ว่า เทศบาลควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการ โดยการลงประชามติในเรื่องที่สำคัญและนำผลของประชามตินั้นใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อนำมากำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลให้การวางแผนพัฒนาท้องถิ่นเกิดการได้รับรู้ข้อเท็จจริงและได้แนวความคิดเห็นจากประชาชนในระดับท้องถิ่นโดยตรง เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงตามความต้องการของชุมชน

1.2 ตัวแทนกลุ่มอาชีพ

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 3 คน ไม่เห็นด้วย 2 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรมีการออกสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ว่าปัญหาใดมีความจำเป็นควรจะได้รับบริการแก้ไขก่อนหลัง เพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนาให้มีเป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาร่วมเวทีประชาคมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อปัญหา ความต้องการ และร่วมวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาเพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง พร้อมทั้งร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาความต้องการ ตลอดจนเชิญชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินโครงการและติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาลอย่างใกล้ชิด และนำปัญหา ความต้องการเสนอเข้าที่ประชุมระดับตำบลเพื่อหาแนวทางแก้ไข”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมประชุมและไม่เห็นประโยชน์ของการเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุม ซึ่งจะเห็นได้จากการประชุมประชาคมเพื่อช่วยกันเสนอและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อนำเสนอเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น แต่แต่ละครั้งจะมีเฉพาะผู้นำชุมชนและคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจริงๆ เข้าร่วมประชุม ทำให้โครงการที่ได้ไม่ตรงความต้องการ หรืออาจทำให้สูญเสียงบประมาณโดยไม่เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นประชาชนควรให้

ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชุมประชาคม เพื่อรับฟังปัญหา เสนอปัญหา และลงประชามติในชุมชนเป็นประจำ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ประชาชนควรเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล รับทราบหรือรับฟังผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกเดือน เพื่อมีส่วนร่วมกำหนดความต้องการของชุมชนและเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาในประเด็นต่างๆ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การจัดทำโครงการและแผนพัฒนาเทศบาลควรพิจารณาถึงความสำคัญของปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชนในแต่ละหมู่บ้านเป็นหลัก เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาที่ได้รับการเสนอจากชุมชน”

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจไว้ว่า เทศบาลควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาร่วมเวทีประชาคมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อปัญหา ความต้องการ และร่วมวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา เพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง พร้อมทั้งร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางแก้ปัญหาในประเด็นต่างๆ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาที่ได้รับการเสนอจากชุมชน

1.3 ตัวแทนประชาชนทั่วไป

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนประชาชนทั่วไป ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 5 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การพิจารณาจัดทำโครงการและแผนพัฒนาของเทศบาลควรพิจารณาถึงความสำคัญของปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนที่เสนอแนะต่อเทศบาลเป็นหลัก และแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้อย่างถูกต้องตรงตามประสงค์ของประชาชนในท้องถิ่นให้รวดเร็วที่สุด และแจ้งให้ประชาชนทราบ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรมีการกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนโดยมาจากประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรมีการลงพื้นที่เพื่อออกพบปะประชาชนเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพื่อเป็นการรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นให้มากกว่านี้”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง อาจจะจัดในลักษณะการฝึก อบรม การจัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของเทศบาล เพื่อที่ประชาชนได้รับทราบถึงการเข้าร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและมีความเข้าใจในการพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมเพื่อเสนอปัญหา ตัดสินใจ และวางแผนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากประชาชนในเขตพื้นที่เป็นผู้ที่รับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นโดยตรง”

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนประชาชนทั่วไป ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจไว้ว่า เทศบาลควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชนอาจจะจัดในลักษณะการฝึกอบรม การจัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของเทศบาล เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจในการพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น อีกทั้งควรมีการลงพื้นที่เพื่อออกพบปะประชาชนเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพื่อเป็นการรวบรวมปัญหา ความเดือดร้อน และความต้องการของประชาชน เพื่อนำไปจัดทำโครงการและแผนพัฒนาของเทศบาลได้ตรงความประสงค์ของประชาชนในท้องถิ่น

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ไว้ว่า ท่านคิดว่า “จากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ท่านเห็นด้วยหรือไม่ และท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร เพื่อนำไปพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น?” ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 3 คน ไม่เห็นด้วย 2 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรปฏิบัติงานให้ตรงตามปฏิทินที่กำหนดเอาไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากที่สุด เพื่อให้กิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ดำเนินงานเป็นไปตามลำดับความสำคัญและความต้องการของประชาชน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “โครงการหรือกิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น เทศบาลควรปฏิบัติงานให้ตรงตามกรอบระยะเวลาที่วางไว้ และควรชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงโครงการหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินการจัดทำไปแล้ว”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ประชาชนในชุมชนควรให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาและการจัดสรรงบประมาณ เนื่องจากประชาชนเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่นั้นๆ จึงมีข้อมูลในพื้นที่และเข้าใจพื้นที่ของตนดีกว่าผู้อื่น เมื่อท้องถิ่นมีงบประมาณมาสนับสนุนจะได้ร่วมกันคิดโครงการ และกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน และจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการของประชาชนอย่างมีเหตุผลอีกด้วย”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การคัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนจะต้องกำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการ โดยคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การคัดเลือกคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลควรคัดเลือกจากบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ เพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเนื่องจากเป็นบุคคลที่รับรู้ถึงปัญหา และความต้องการของชุมชนเป็นอย่างดี”

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติไว้ว่า เทศบาลควรคัดเลือกคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่อยู่ในพื้นที่ เพื่อร่วมกันคิดโครงการและกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน อีกทั้งเพื่อร่วมตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงานของเทศบาลให้ตรงตามปฏิทินและกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.2 ตัวแทนกลุ่มอาชีพ

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 2 คน ไม่เห็นด้วย 3 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรเปิดกว้างให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ เพื่อร่วมดำเนินการในทุกขั้นตอนของการจัดทำแผน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การวางแผนการพัฒนาตำบล เทศบาล ควรกำหนดโครงการให้ตรงตามความต้องการและปัญหาของชุมชนเป็นหลัก เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างเหมาะสม”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการรักท้องถิ่น รักถิ่นกำเนิดของตนเอง โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์ กำหนดทิศทางในการปฏิบัติ และพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญ เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ทั่วถึงกัน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลควรดำเนินการให้ตรงตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา เพื่อให้โครงการต่างๆ เป็นไปตามแผนที่วางไว้”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรมีการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ที่สามารถนำแนวคิดและหลักการมีส่วนร่วมไปปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม และส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมให้แก่ประชาชน ให้กล้าแสดงออก สามารถแก้ไขปัญหา นำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติไว้ว่า เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาตำบล ร่วมสร้างสรรค์ กำหนดทิศทางในการปฏิบัติ และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงกัน

2.3 ตัวแทนประชาชนทั่วไป

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนประชาชนทั่วไป ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 2 คน ไม่เห็นด้วย 3 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การคัดเลือกคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติของคณะกรรมการให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับการเป็นคณะกรรมการหรือไม่ เพื่อให้สามารถเข้าไปทำงานพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การคัดเลือกคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรจะมีการคัดเลือกประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของคณะกรรมการ เพื่อร่วมเสนอปัญหาและแนวทาง การพัฒนาได้อย่างตรงจุด”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชน โดยการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในโครงการต่างๆ เพื่อนำข้อเสนอแนะ ปัญหา และความต้องการของประชาชนมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีคุณภาพ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นเป็นประจำ ร่วมริเริ่ม กำหนด เสนอโครงการ และแผนงานต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน ร่วมคิดและตัดสินใจกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและควรให้ผู้นำชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และควรปรับปรุงวิธีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ทั่วถึงประชาชนโดยให้มีช่องทางอื่นๆ ในการเสนอความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม เพื่อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่หลากหลายขึ้น”

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนประชาชนทั่วไป ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติไว้ว่า เทศบาลควรส่งเสริมให้ประชาชนที่มีความรู้ความสามารถได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน เพื่อร่วมเสนอปัญหา ความต้องการ และให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา และนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีคุณภาพ

3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ไว้ว่า ท่านคิดว่า “จากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ท่านเห็นด้วยหรือไม่ และท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร เพื่อนำไปพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น?” ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 3 คน ไม่เห็นด้วย 2 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรส่งเสริมบทบาทของประชาชนให้ชัดเจนให้มีพลังที่เข้มแข็งสามารถช่วยเหลือชุมชนของตนเองได้ โดยมีการจัดสรรงบประมาณให้กับชุมชนมากขึ้น เพื่อใช้ในการจัดทำกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เรียนรู้ร่วมกัน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ในการจัดทำโครงการต่างๆ เทศบาลควรจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมโครงการที่สามารถเข้ามาใช้ประโยชน์ได้ เช่น การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านคุณภาพชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การวางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม เทศบาลควรคำนึงถึงความต้องการของประชาชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่และเกิดความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณมากที่สุด”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “นอกจากการพัฒนาโครงการสร้างพื้นฐานแล้ว เทศบาลควรมีการสนับสนุนวิสาหกิจประเภทการประกอบอาชีพทางการเกษตรให้กับชุมชน เนื่องจากคนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของคน ครอบครัว และชุมชนให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรมีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ประปา ไฟฟ้า ควบคู่ไปกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิต”

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการชุมชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ไว้ว่า เทศบาลควรมีการวางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านคุณภาพชีวิต ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน

3.2 ตัวแทนกลุ่มอาชีพ

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 5 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ (เอาแต่ละด้าน) ไล่รายชื่อว่ามีใครบ้าง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรมีการจัดทำโครงการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาอาชีพและการเพิ่มรายได้ให้ผู้ยากจน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรจัดทำแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและการพัฒนาอาชีพให้มากขึ้น เพื่อยกระดับรายได้ของประชาชน โดยเน้นการรวมกลุ่มอาชีพของประชาชนและให้การสนับสนุนงบประมาณให้กลุ่มต่างๆ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรจัดทำแผนงาน โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านสาธารณสุขเป็นอันดับแรก รวมไปถึงงานด้านการศาสนา ด้านการศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในชุมชน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ข้อเสนอโครงการของชุมชนเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับระบบสาธารณสุข ถนน ท่อระบายน้ำ แต่สิ่งที่ขาดหายไปคือ การเสนอโครงการด้านสวัสดิการชุมชน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรมีการปรับปรุงระบบประปา และถนนของชุมชนที่มีอยู่เดิมให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ไว้ว่า เทศบาลควรจัดทำแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและการพัฒนาอาชีพ ด้านสาธารณสุข ด้านการศาสนา ด้านการศึกษา และด้านสวัสดิการชุมชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในชุมชน

3.3 ตัวแทนประชาชนทั่วไป

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนประชาชนทั่วไป ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 4 คน ไม่เห็นด้วย 1 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาล ควรมุ่งเน้นโครงการด้านการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยการปลูกฝังด้านการศึกษา สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรในด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาให้ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพเพื่อรองรับการพัฒนาท้องถิ่น”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรออกสำรวจระบบ สาธารณูปโภคในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ท่อระบายน้ำ เพื่อเร่งดำเนินการแก้ไข เมื่อพบปัญหาการชำรุด เสียหาย เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นในชุมชน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรมีการก่อสร้างบำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้าตามซอยต่างๆ ให้มากกว่าเดิม เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการด้านการสัญจร ให้แก่ประชาชนและช่วยลดอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นกับประชาชน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ประชาชนไม่ได้รับผลประโยชน์จาก เทศบาลอย่างครอบคลุมทุกชุมชน บางโครงการได้รับเฉพาะกลุ่ม ดังนั้นควรให้ประชาชนได้รับ ผลประโยชน์อย่างยั่งยืนและถูกต้อง ควรให้กระจายในทุกชุมชน เน้นกิจกรรมที่เห็นผลชัดเจน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การเสนอโครงการของชุมชนเพื่อบรรจุลง ในแผนพัฒนาท้องถิ่นจะเน้นระบบสาธารณูปโภค เช่น การซ่อมถนน ซุดคลอง ท่อระบายน้ำ การปรับปรุงมิ ทัศน์ การปรับผิวจราจร การก่อสร้าง มากกว่าการเสนอโครงการทางด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและ สังคมให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนประชาชนทั่วไป ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ไว้ว่า การจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลควรมุ่งเน้นโครงการด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ระบบสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ท่อระบายน้ำ

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ไว้ว่า ท่านคิดว่า “จากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ด้าน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ท่านเห็นด้วยหรือไม่ และท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อย่างไร เพื่อนำไปพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น?” ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 3 คน ไม่เห็นด้วย 2 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ (เอาแต่ละด้าน) ไล่รายชื่อว่ามีใครบ้าง

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการชุมชนทั้ง 5 ท่าน ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรมีการจัดประชุมประชาคมอย่างน้อยเดือนละครั้งหรืออาจประชุม 3 เดือนต่อครั้ง เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานหรือผลการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ที่บรรจุในแผนพัฒนา เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้และซักถามหากเกิดกรณีสงสัย ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างโปร่งใส และทำให้ประชาชนรู้สึกได้ถึงมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการและกิจกรรมต่างๆ ได้มากขึ้น”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลมีระบบติดตามประเมินผลตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลว่าเป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงหรือไม่ มีการประชุมกันทุก ๆ 3 เดือน หากเรื่องใดยังไม่ได้ข้อสรุปทางเทศบาลจะไม่ดำเนินการในเรื่องนั้น”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรมีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนชุมชนมากยิ่งขึ้น โดยการให้มีการแต่งตั้งประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนชุมชน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลควรวางแผน การติดตามการปฏิบัติงานในแต่ละโครงการเป็นไตรมาส เพื่อเป็นการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและประเมินความคุ้มค่าของโครงการ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรมีการกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ชัดเจนมากขึ้น”

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการชุมชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลไว้ว่า เทศบาลควรมีการกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ชัดเจน และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนชุมชน โดยจัดประชุมอย่างน้อยเดือนละครั้งหรืออาจประชุม 3 เดือนต่อครั้ง เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานหรือผลการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและประเมินความคุ้มค่าของโครงการ

4.2 ตัวแทนกลุ่มอาชีพ

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 3 คน ไม่เห็นด้วย 2 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรดำเนินการประเมินผล การดำเนินโครงการพัฒนาเทศบาลแต่ละครั้ง เพื่อจะได้ทราบถึงความสำเร็จของโครงการและประโยชน์ที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามแผนการพัฒนาที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อหาแนวทางแก้ไขได้ตรงจุด”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ ตรวจสอบความโปร่งใสของการปฏิบัติงานของเทศบาล”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรมีการประเมินผลทุกครั้งที่ทำโครงการ โดยการออกเยี่ยมเยียนหมู่บ้านอย่างน้อยเดือนละครั้ง เพื่อพบประชาชนและรับทราบปัญหา ความต้องการของประชาชน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการในแผนพัฒนาที่จัดทำไว้”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของเทศบาลว่าสามารถดำเนินการตามโครงการที่บรรจุไว้ในแผนและสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาหรือไม่”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “หลังจากการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว เทศบาลควรมีการแจ้งให้ประชาชนทราบถึงผลการดำเนินงานดังกล่าวว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่”

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลไว้ว่า เทศบาลควรดำเนินการประเมินผลการดำเนินโครงการพัฒนาเทศบาลแต่ละครั้ง โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่

4.3 ตัวแทนประชาชนทั่วไป

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนประชาชนทั่วไป ทั้ง 5 ท่าน “เห็นด้วย 5 คน และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ (เอาแต่ละด้าน)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรดำเนินการให้ครบทุกโครงการที่บรรจุไว้ในแผน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าตามโครงการที่เทศบาลได้ดำเนินการแล้วว่าสามารถดำเนินการให้ตรงกับแผนพัฒนาที่วางไว้ และเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนหรือไม่”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามผลในการประชุมโครงการการใช้งบประมาณตามแผนพัฒนาว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่และประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “คณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการติดตามประเมินผลโครงการต่างๆ ไม่กระทำการติดตามอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเทศบาลควรจัดตัวแทนหรือตั้งคณะทำงานในภาคประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “เทศบาลควรให้ความสำคัญกับประชาชนในการมีส่วนร่วมประเมินผล ตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาลในโครงการที่เทศบาลดำเนินการ เช่น การจัดจ้างก่อสร้าง การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อจะได้ทราบถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น และเป็นแนวทางในการหาวิธีทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลได้อย่างถูกต้อง”

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนประชาชนทั่วไป ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลไว้ว่าเทศบาลควรจัดตัวแทนหรือตั้งคณะทำงานในภาคประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการปฏิบัติงานหรือผลการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ที่บรรจุในแผนพัฒนา และประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน ผู้วิจัยนำมาสรุปเพื่อหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แยกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

เทศบาลควรมีการลงพื้นที่พบปะประชาชนเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชน และประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีประชาคมเพื่อเสนอปัญหาความเดือดร้อน และความต้องการ และร่วมลงประชามติในเรื่องที่สำคัญแล้วนำผลของประชามติไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่นในการจัดทำโครงการและแผนพัฒนาของเทศบาล

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

เทศบาลควรส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความสามารถได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน เสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาชุมชน ร่วมสร้างสรรค์ กำหนดทิศทางในการปฏิบัติ และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงกัน

3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

เทศบาลควรมีการวางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาให้ครอบคลุมทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านสาธารณสุข โภค ด้านการศาสนา และด้านสวัสดิการชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนทุกพื้นที่

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

เทศบาลควรมีการกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ชัดเจน และควรจัดตัวแทนหรือตั้งคณะทำงานในภาคประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยเดือนละครั้งหรือ 3 เดือนต่อครั้ง และรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง

4.4 สรุปผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ

สรุปได้ว่าแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร คือ เทศบาลควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาความเดือดร้อน และความต้องการในเวทีประชาคม เพื่อร่วมลงประชามติแล้วนำผลของประชามติไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่นในการจัดทำโครงการและแผนพัฒนาของเทศบาล อีกทั้งควรส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความสามารถได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนในทุกชั้นตอน เพื่อวางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนาให้ครอบคลุมทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านสาธารณสุข ด้านการศาสนา และด้านสวัสดิการชุมชน และทำการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างน้อยเดือนละครั้งหรือ 3 เดือนต่อครั้ง เพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตำ จังหวัดชุมพร มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตำ จังหวัดชุมพร 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตำ จังหวัดชุมพร จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ 3) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตำ จังหวัดชุมพร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตำ จังหวัดชุมพร จำนวน 3,633 คน (สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์, 2555) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตำ จังหวัดชุมพร จำนวน 361 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973, p. 727) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่มอาชีพ และตัวแทนประชาชนทั่วไป ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบะพิตำ จังหวัดชุมพร จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ตอนที่ 2 ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตอนที่ 3 ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA : F-test) ตอนที่ 4 ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 คน โดยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร สรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

5.1.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 67.87 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 34.35 มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 29.36 และอาศัยอยู่หมู่ที่ 7 ชุมชนเจริญทรัพย์ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 17.73

5.1.1.2 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่ามีส่วนร่วมในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

5.1.1.3 ผลการเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนที่มีเพศและอาชีพ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.1.4 ข้อเสนอแนะพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แยกเป็นรายด้านได้ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนเสนอแนะไว้ว่า เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการจัดเวทีประชาคมในแต่ละหมู่บ้านให้ประชาชนทราบมากขึ้น เพื่อร่วมเสนอปัญหา ร้องลงมาคือ เทศบาลควร

ลงพื้นที่พบประชาชนเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนให้มากกว่านี้ และการแก้ไข ปัญหาของชุมชนควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ประชาชน เสนอแนะไว้ว่า เทศบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมที่เทศบาลได้นำไปดำเนินการในหมู่บ้านให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ รองลงมาคือ ควรคัดเลือกตัวแทนประชาชนที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ปรับปรุงระบบการบริหารงานของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเทศบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินงาน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ประชาชนเสนอแนะไว้ว่า เทศบาลควรสนับสนุนประชาชนให้ได้รับความสะดวกสบายจากการดำเนินงานโครงการด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา รองลงมาคือ เทศบาลควรพิจารณาสนับสนุนงบประมาณหรือสิ่งของอื่นๆ เมื่อประชาชนเสนอขอรับความช่วยเหลือ และเทศบัญญัติที่ได้รับการอนุมัติแล้วควรมีการประกาศให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนเสนอแนะไว้ว่า เทศบาลควรชี้แจง แจกแจงงบประมาณสิ้นปีให้กับประชาชนได้ทราบ หรือรับฟังผลการดำเนินงานของเทศบาล รองลงมาคือ เทศบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการตรวจสอบรับงานตามแผนงาน/โครงการ และควรมีการติดตามประเมินผลตามแผนพัฒนาทุกๆ 3 เดือน และสรุปปัญหาเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนา

5.1.2 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้รู้ (Key Informants) เกี่ยวกับการพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร สรุปได้ดังนี้

5.1.2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เทศบาลควรมีการลงพื้นที่พบปะประชาชน เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชน และประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีประชาคมเพื่อเสนอปัญหาความเดือดร้อน และความต้องการ และร่วมลงประชามติในเรื่องที่สำคัญแล้วนำผลของประชามติไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่นในการจัดทำโครงการและแผนพัฒนาของเทศบาล

5.1.2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เทศบาลควรส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความสามารถได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน เสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาชุมชน ร่วมสร้างสรรค์ กำหนดทิศทางในการปฏิบัติ และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงกัน

5.1.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ เทศบาลควรมีการวางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาให้ครอบคลุมทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านสาธารณสุข โภชนา การศาสนา และด้านสวัสดิการชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนทุกพื้นที่

5.1.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เทศบาลควรมีการกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ชัดเจน และควรจัดตัวแทนหรือตั้งคณะทำงานในภาคประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยเดือนละครั้งหรือ 3 เดือนต่อครั้ง และรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร สามารถนำอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร มีฐานะเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รับรู้ และอยู่ในสถานการณ์เช่นเดียวกับประชาชน ย่อมทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือประชาชนได้ดีกว่าหน่วยงานอื่น และยังเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความต้องการได้อย่างเต็มที่ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมติดตาม

และประเมินผลการดำเนินงาน จึงส่งผลให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประยงค์ พุทธา (2557, น. 83-84) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพัต วรรธอัครกุล (2557, น. 66-67) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับ กองราชการส่วนตำบล (2557, น. 21-23) กล่าวถึง การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ร่วมคิดกำหนดความต้องการ ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่ม เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาหรือเป้าหมาย การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมจัดทำแผนพัฒนาหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาคมได้ร่วมกันคิด กำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ให้ประชาชนได้รับรู้ ตรวจสอบ และแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อแผนงานโครงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้แผนงานพัฒนาเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล สนองตอบปัญหาความต้องการของประชาชน และให้ประชาชนร่วมปฏิบัติ ติดตามและประเมินผล การนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ ชัยศิริพันธุ์ (2551, น. 50-52) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวรรณ อินทรีย์สังวร (2552, น. 66-68) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแพ้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับแผนพัฒนาสามปี

ภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในด้านการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีและกำหนดแนวทาง การดำเนินงาน และน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

สมมติฐานที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ชัยศิริพันธุ์ (2551, น. 50-52) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพัทธ์ วรทัตอรกุล (2557, น. 66-67) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำลอง บุตรจันทร์ (2559, น. 87-90) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดสวรรค์ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปี ได้แก่ เพศ

2. ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สอดคล้องกับงานวิจัยของธนพัทธ์ วรทัตอรกุล (2557, น. 66-67) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำลอง บุตรจันทร์ (2559, น. 87-90) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลพสุสวรรค อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า อายุมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพงษ์ ด้านลาพล (2558, น. 71-74) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตาม อายุ โดยภาพรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ ชัยศิริพันธ์ (2551, น. 50-52) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ ด้านลาพล (2558, น. 71-74) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำลอง บุตรจันทร์ (2559, น. 87-90) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลพสุสวรรค อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปี ได้แก่ อาชีพ

4. ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพงษ์ ด่านลาพล (2558, น. 71-74) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ โดยภาพรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพัทธ์ วรรี้อัครกุล (2557, น. 66-67) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีการเป็นสมาชิกกลุ่ม และระยะเวลาที่พักอาศัยในเขตเทศบาลต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ ชัยศิริพันธ์ุ (2551, น. 50-52) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนยังขาดความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกับเทศบาลในการแสดงความคิดเห็น แสดงความต้องการ และเข้าร่วมการประชุมในการจัดทำแผน เพราะเห็นว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง มองว่าการพัฒนาชุมชนเป็นหน้าที่ของภาครัฐ อีกทั้งสภาพปัญหาของแต่ละหมู่บ้านมีสภาพปัญหาที่ต่างกัน จึงอาจส่งผลให้ประชาชนแต่ละหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมต่างกัน สอดคล้องกับ Singh (1979, อ้างถึงใน ตะวัน ตระการฤกษ์, 2552, น. 43) ได้สรุปผลวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางสังคมไว้ว่า มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางสังคม ได้แก่ อายุ เพศ สุขภาพ ระยะเวลาอาศัยในชุมชน ระยะห่างของการตั้งบ้านเรือน ขนาดของครอบครัว มาตรฐานทางสังคมของประชาชน ระดับการศึกษา ระดับความเป็นอยู่ การครอบครองที่ดิน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เชื้อชาติและสัญชาติ พันพเหงครอบครัว ลำดับชั้นทางสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล การปรับตัวทางสังคม ความสนใจ ความเฉลียวฉลาด การอบรมทางพฤติกรรม ทักษะคติ ข่าวสารและการติดต่อสื่อสาร ความเชื่อศาสนา ค่านิยมทางสังคม ความเชื่อในตนเอง ความเชื่อและการแสดงออกทางพฤติกรรม ความพึงพอใจ การเป็นผู้นำ และการตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรม

5.3 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นผ่านตัวแทนหมู่บ้าน นายกเทศมนตรี สมาชิกเทศบาลหรือเจ้าหน้าที่เทศบาล เพราะประชาชนเป็นบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ ย่อมรับรู้ถึงปัญหาและความต้องการของชุมชนมากที่สุด และนำมากำหนดเป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาตำบล เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างตรงจุด

5.3.1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรควรคัดเลือกตัวแทนประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วม ดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลให้มากขึ้น

5.3.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับงานด้านการแก้ปัญหาความยากจน เช่น สนับสนุนด้านผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อเอชไอวีให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการสร้างโอกาสและความเข้มแข็งให้แก่คนยากจน และคนในชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้

5.3.1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลว่าโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าสอดคล้องกับแนวทางกำหนดไว้หรือไม่ เพื่อเป็นการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและประเมินความคุ้มค่าของโครงการ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารจัดการด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรบุคคล เพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาความต้องการของท้องถิ่นและสาเหตุของปัญหาหรือความต้องการของประชาชน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาการจัดทำแผน/โครงการเกี่ยวกับงานด้านการแก้ปัญหาความยากจน ด้านสาธารณสุขโรค ด้านการศึกษา ศาสนา กีฬาและเยาวชน เพื่อให้เป็นแผนที่สามารถแก้ไขปัญหาท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

5.3.2.4 ควรมีการศึกษาการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ทราบว่าโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าสอดคล้องกับแนวทางกำหนดไว้หรือไม่

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรรณิกา ปะติตั้งโฆ. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม อำเภอบ้านดง จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กรมการปกครอง. (2548). กฎหมายระเบียบข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.
- กิตติพงษ์ ด่านลาพล. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอมือง จังหวัดสกลนคร. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2555). ธรรมชาติของความร่วมมือและความโปร่งใส. กรุงเทพฯ : มิสเตอร์ก็อปปี.
- จิรวรรณ อินทรีย์สังวร. (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี : กรณีศึกษาราชการบริหารส่วนตำบลโป่งแพร่ อำเภอมะลาว จังหวัดเชียงราย. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- จิราวัลย์ วรวงศ์. (2550). การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองสรวง อำเภอมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จำลอง บุตรจันทร์. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลพุทธสวรรค์ อำเภอกำแพงกระเจาน จังหวัดเพชรบุรี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตมฟอร์ด.
- ชัชวาลย์ ทัดศิวิชัย. (2551). ความไว้วางใจกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง. กรุงเทพฯ : รัฐสภาสาร.
- ชัยรัตน์ พัฒนเจริญ. (2549). การกระจายอำนาจการบริการงานสาธารณสุขสู่ อบต. ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ฐานวัชร เกียรติอรุณ. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลท่าแซะ อำเภوتاแซะ จังหวัดชุมพร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้า.

- ณัฐยาณี บุญทองคำ. (2555). รายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์. เพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ณัฐหทัย เดโชพัฒนชยานิน. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ.2554-2556) ของเทศบาลตำบลเขาน้อย อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. เพชรบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ตะวัน ตระการฤกษ์. (2552). การมีส่วนร่วมของราษฎรอาสาในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสาคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์. (2559). แผนพัฒนาสามปี พ.ศ.2557-2559. ชุมพร : งานนโยบายและแผนเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์.
- ชนพัต วรทัตกรกุล. (2557). การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นฤตพงษ์ ไชยวงษ์. (2550). ความพร้อมในการจัดป่าชุมชน : ศึกษากรณีคณะกรรมการหมู่บ้าน อำเภอป่าจืด จังหวัดน่าน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นฤมล อรุโณทัย. (2549). ประชาสังคมและชุมชนเข้มแข็งในบริบทของกลุ่มชายขอบ : กรณีศึกษา กลุ่มชาวเลในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่) (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยงค์ พุทธา. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประชุม สุวัตติ. (2551). การตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.
- พงษ์ธร จันทร์สวัสดิ์. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับท้องถิ่น ศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการจัดตั้งธนาคารหมู่บ้านจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดอุบลราชธานี. กรุงเทพฯ : โสภการพิมพ์.
- พงษ์เฝ้า เกษทอง. (2550). กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซ้อมหนีภัย. สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/LocalViewNews.aspx>.

- พรชัย จิตชินะกุล. (2551). แนวทางการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรี ลิโรรส และคณะ. (2551). คู่มือหรือแนวทางการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐในระดับกระทรวงที่เป็นนโยบาย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- พีรพัฒน์ มิตรราช. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบล พัคฆภูมิพิสัย อำเภอพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และพรรณทิพย์ เพชรมาก. (2551). การบริหารสังคม ศาสตร์แห่งศตวรรษ เพื่อสังคมไทยและสังคมโลก. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.
- มณฑล จันทร์แจ่มใส. (2551). ปัจจัยการสื่อสารการตลาดที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวกรณีศึกษา: เกาะมุก จังหวัดตรัง. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- มัลลิกา เงี้ยวเกิด. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา : ตำบลบ้านใหม่สุขเกษม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ. กรุงเทพฯ : บั๊คพอยท์.
- ยุพาพร รูปงาม. (2555). การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงบประมาณในการปฏิรูประบบราชการ. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรรณภา พลเดช. (2550). องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมกิจกรรมของประชาคมในชุมชนอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล. (2555). การเมืองในกระบวนการกระจายอำนาจ ศึกษาผ่านของนักวิชาการ ข้าราชการ นักการเมือง และประชาชน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัมพันธ์ ใจกว้าง. (2554). การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชนในการพัฒนาแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลปล้อง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- สุชาติ ชัยศิริพันธ์. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์. (2555). *รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีตำบลทะเลทรัพย์*. ชุมพร : ศูนย์ประสานงานการเลือกตั้ง สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์.
- สำนักทะเบียนอำเภอปะทิว. (2560). *ข้อมูลทะเบียนราษฎร*. ชุมพร : สำนักทะเบียน.
- สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์. (2559). *แผนพัฒนาสี่ปี พ.ศ.2560-2562*. ชุมพร : งานแผนและงบประมาณ สำนักปลัดเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์.
- อดิพันธ์ บัวภักดี. (2552). *ทฤษฎีการมีส่วนร่วม*. สืบค้นจาก <http://www.titpa.or.th/writer/read>.
- อนุภาพ ธีรลาภ. (2558). *การวิเคราะห์เชิงสมมุติฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ชนบทศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Andrew, P. C. and Stiefel, M. (1980). *Inquiry into participation: A research approach*. Geneva: United Nations Research Institute for Social Development.
- Cohen, J. M., and Uphoff, N. T. (1981). *Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. Ithaca, New York: Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Creighton, J. L. (2005). *The public participation handbook: Making better decisions through citizen involvement*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing* (3rd ed). New York : Harper and Row.
- Keith, Ds. (1972). *Human behavior of work-man relations and organization behavior*. New York : McGraw-Hell Book Co.
- Lee, J.C. (1970). *Community Development as a process*. Columbia : University of Missouri Press.
- Taro, Y. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed). New York : Harper and Row Publications.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์
อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการวิจัย

2. คำตอบที่ได้จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด โดยผู้วิจัยจะสังเคราะห์เป็นภาพรวมของงานวิจัย เพื่อประโยชน์ในการใช้

3. แบบสอบถามฉบับนี้มีจำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 4 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายสรารุช สืบเพ็ชร

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในหน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. อายุ
 18-30 ปี 31-40 ปี
 41-50 ปี 51 ปีขึ้นไป
3. อาชีพ
 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เกษตรกร
 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป
 พนักงานบริษัทเอกชน อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่
 หมู่ที่ 1 ชุมชนท่าตาเสือ หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอม
 หมู่ที่ 3 ชุมชนห้วยหลุด หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์
 หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ หมู่ที่ 6 ชุมชนบ่อนก
 หมู่ที่ 7 ชุมชนเจริญทรัพย์ หมู่ที่ 8 ชุมชนวังทอง

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์
อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ข้อความกรุณาท่านตอบแบบสอบถาม โดยแสดงความคิดเห็นด้วยการใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องตามความคิดเห็นของท่านที่ท่านคิดว่าถูกต้องเหมาะสมตรงกับสภาพความเป็นจริงและตอบเพียง
ข้อเดียวในแต่ละคำถาม มากที่สุด มี 5 ระดับ

- 5 หมายความว่า มีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีส่วนร่วมมาก
- 3 หมายความว่า มีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายความว่า มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด(5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
1. ท่านร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน					
2. ท่านร่วมเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นผ่านตัวแทนหมู่บ้าน นายกเทศมนตรี สมาชิกเทศบาลหรือเจ้าหน้าที่เทศบาล					
3. ท่านร่วมนำความต้องการหรือปัญหาของคนในชุมชนเสนอเข้าที่ ประชุม					
4. ท่านร่วมพิจารณาเหตุของปัญหาหรือความต้องการ					
5. ท่านร่วมคิดและกำหนดแนวทางพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของ ท้องถิ่น					
ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ					
1. ท่านร่วมเสนอตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
2. ท่านร่วมคัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น					
3. ท่านร่วมเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
4. ท่านร่วมสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์เพื่อนำไปพัฒนา ท้องถิ่น					

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด(5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
5. ท่านร่วมกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์					
1. มีการจัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น					
2. มีการจัดทำแผน/โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่อให้บริการประชาชนในท้องถิ่น					
3. มีการจัดทำแผน/โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านการศึกษา ศาสนา กีฬา และเยาวชน เพื่อให้บริการประชาชนในท้องถิ่น					
4. มีการจัดทำแผน/โครงการเกี่ยวกับงานด้านการแก้ปัญหาความยากจน เช่น สนับสนุนด้านผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อเอชไอวีให้ประชาชน ในหมู่บ้าน/ชุมชน					
5. มีการอุดหนุน/จ่ายค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ประชาชนที่ได้ เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการของเทศบาล					
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
1. ท่านร่วมเป็นกรรมการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น					
2. ท่านร่วมตรวจติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น					
3. ท่านร่วมประเมินผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น					
4. ท่านร่วมติดตามประเมินผลว่าโครงการที่บรรจุ ในแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าสอดคล้องกับแนวทางกำหนดไว้หรือไม่					
5. ท่านร่วมตรวจสอบการใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของเทศบาล					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ.....

.....

.....

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ.....

.....

.....

3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์.....

.....

.....

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

*****ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบคำถามครับ*****

ภาคผนวก ข

คำดัชนีความสอดคล้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์

อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการตัดสินใจที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงข้อเดียว ดังต่อไปนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม					
1. เพศ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. อายุ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. อาชีพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร					
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
1. ท่านร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. ท่านร่วมเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นผ่านตัวแทนหมู่บ้าน นายกเทศมนตรี สมาชิกเทศบาลหรือเจ้าหน้าที่เทศบาล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. ท่านร่วมนำความต้องการหรือปัญหาของคนในชุมชนเสนอเข้าที่ประชุม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. ท่านร่วมพิจารณาสาเหตุของปัญหาหรือความต้องการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. ท่านร่วมคิดและกำหนดแนวทางพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ					
1. ท่านร่วมเสนอตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. ท่านร่วมคัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. ท่านร่วมเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. ท่านร่วมสนับสนุนทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. ท่านร่วมกำหนดกฎทึนการปฏิบัติงานในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์					
1. มีการจัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. มีการจัดทำแผน/โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่อให้บริการประชาชนในท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. มีการจัดทำแผน/โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านการศึกษา ศาสนา กีฬาและเยาวชน เพื่อให้บริการประชาชนในท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. มีการจัดทำแผน/โครงการเกี่ยวกับงานด้านการแก้ปัญหาคความยากจน เช่น สนับสนุนด้านผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อเอดส์ให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. มีการอุดหนุน/จ่ายค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการของเทศบาล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
1. ท่านร่วมเป็นกรรมการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. ท่านร่วมตรวจติดตามการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. ท่านร่วมประเมินผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. ท่านร่วมติดตามประเมินผลว่าโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าสอดคล้องกับแนวทางกำหนดไว้หรือไม่	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. ท่านร่วมตรวจสอบการใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของเทศบาล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Scale Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	71.4500	111.5872	.7531	.9598
A2	72.1000	110.5026	.7143	.9601
A3	71.8500	110.7462	.5928	.9617
A4	71.9250	108.9942	.7451	.9597
A5	71.6500	111.1051	.7355	.9599
B1	71.5750	108.3532	.8789	.9581
B2	72.2750	110.0506	.7517	.9596
B3	71.8000	108.0103	.7948	.9590
B4	72.0500	109.0231	.6781	.9607
B5	71.8000	109.7538	.7559	.9596
C1	71.7750	107.2045	.8248	.9586
C2	71.9750	111.2558	.6107	.9614
C3	71.9750	108.6404	.7175	.9601
C4	72.1000	110.9641	.6416	.9610
C5	71.9000	107.8872	.7561	.9596
D1	71.7250	107.8455	.8588	.9582
D2	72.1750	112.2506	.5824	.9616

D3	71.8250	107.4814	.8161	.9587
D4	72.0500	111.3821	.6579	.9607
D5	71.8500	107.1564	.8247	.9586

Reliability Coefficients

N of Cases = 40.0

N of Items = 20

Alpha = .9618

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ง

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป. ว ๐๐๕๓/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวสุภาพร ขาวขำนาญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายสรวิศ สิบเพ็ชร์ รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๒๒๐๘๐๒๑๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ยุภาพร ยุภาค)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศรป. ว ๐๐๕๓/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๔๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวหนึ่งฤทัย มะลาไวย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายสรารุช สืบเพ็ชร์ รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๖๒๐๘๐๒๑๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ยุภาพร ยุภาค)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศรป. ว ๐๐๕๓/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณอุษณีย์ ดวงพรหม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายสรารุช สิบเพ็ชร รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๖๒๐๘๐๒๑๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทราย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชัยภูมิ” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ยุภาพร ยุภาศ)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ภาคผนวก จ

หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป. ๐๐๕๔/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลนางสน.....

ด้วย นายสรายุทธ สืบเพ็ชร รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๖๒๐๘๐๒๑๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ภาคผนวก ฉ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป. ๐๐๕๕/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลทะเลทรัพย์

ด้วย นายสรราช สีบเพ็ชร์ รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๖๒๐๘๐๒๑๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

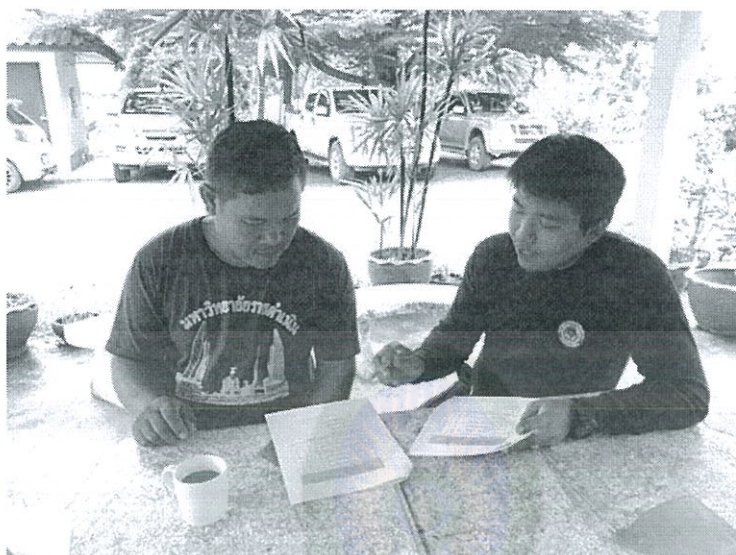
โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ภาคผนวก ข

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มที่ 1 คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน จำนวน 5 คน

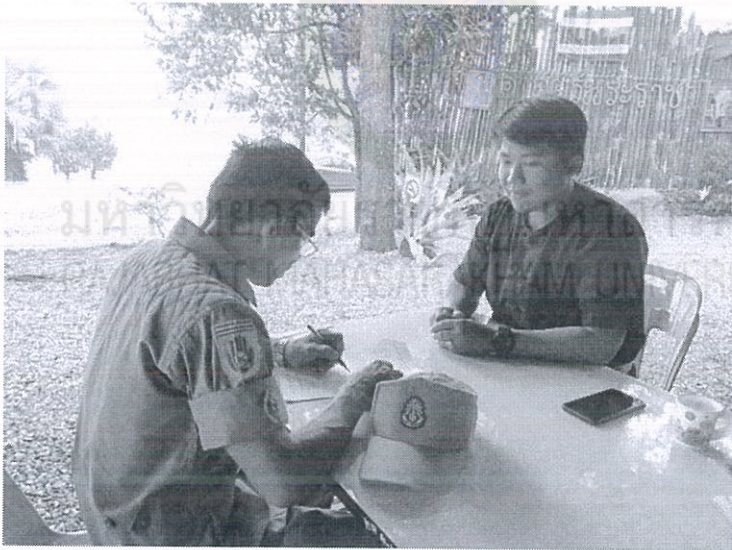
ภาพที่ ข.1 นายจักรกฤษณ์ มากประดิษฐ์ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หมู่ที่ 7 ชุมชนเจริญทรัพย์ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2561

ภาพที่ ข.2 นายอนุภาส สินธุ์อาด คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2561

ภาพที่ ข.3 นายบุญสอน คงนวล คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2561

ภาพที่ ข.4 นายเสน่ห์ อินทรมณี คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หมู่ที่ 6 ชุมชนบ่อนก ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2561

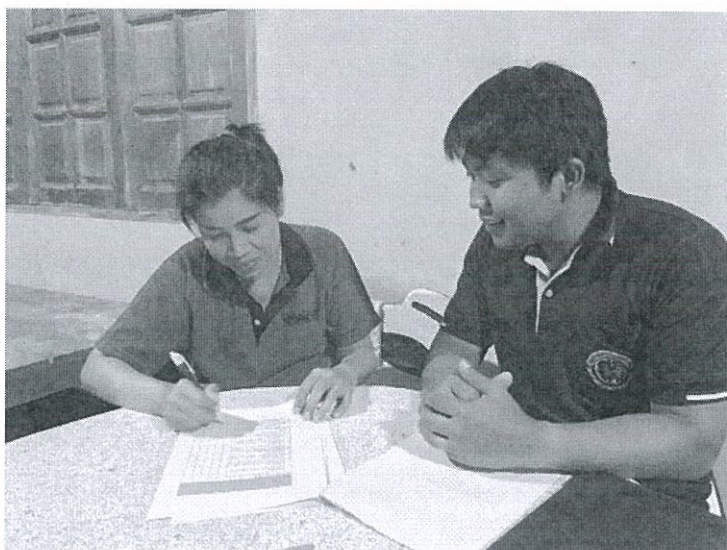

ภาพที่ ข.5 นายโสภณ นาคะระโร คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หมู่ที่ 8 ชุมชนวังทอง ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2561

กลุ่มที่ 2 ตัวแทนกลุ่มอาชีพ จำนวน 5 คน

ภาพที่ ข.6 นางสาวฉวีวรรณ ชินวงษ์ ตัวแทนกลุ่มอาชีพ หมู่ที่ 6 ชุมชนบ่อนก ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2561

ภาพที่ ข.7 นางกานต์ลีนี นามไพโร ตัวแทนกลุ่มอาชีพ หมู่ที่ 5 ชุมชนปากท่อ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561

ภาพที่ ข.8 นางฉิวพรรณ สืบเพชร ตัวแทนกลุ่มอาชีพ หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอม ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561

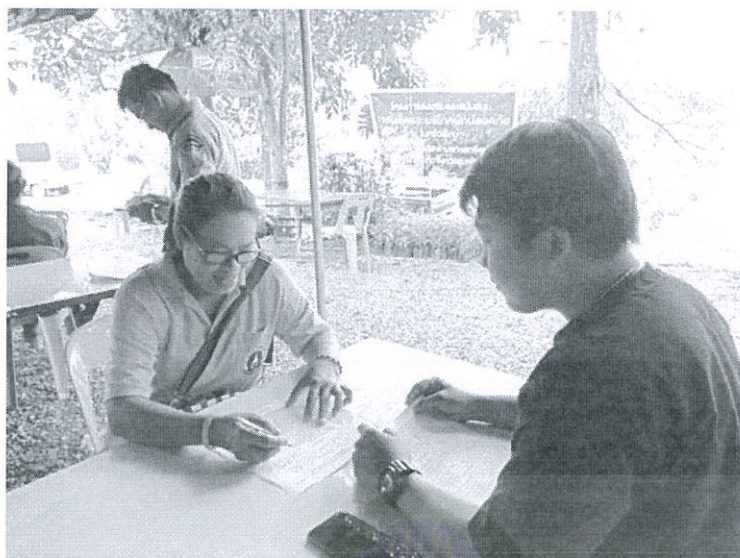

ภาพที่ ข.9 นายวินัย นาคพิรุณ ตัวแทนกลุ่มอาชีพ หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561

ภาพที่ ข.10 นายเพิ่มศักดิ์ พรหมเทพ ตัวแทนกลุ่มอาชีพ หมู่ที่ 1 ชุมชนท่าตาเสือ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2561

กลุ่มที่ 3 ตัวแทนประชาชนทั่วไป จำนวน 5 คน

ภาพที่ ข.11 นางรังศิยา สพานรัตน์ ตัวแทนประชาชนทั่วไป หมู่ที่ 3 ชุมชนห้วยหลุด ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2561

ภาพที่ ข.12 นางสุณี อินทรมณี ตัวแทนประชาชนทั่วไป หมู่ที่ 4 ชุมชนทะเลทรัพย์ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2561

ภาพที่ ข.13 นางวานิดา นาคพิรุณ ตัวแทนประชาชนทั่วไป หมู่ที่ 8 ชุมชนวังทอง ให้สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 12 กันยายน 2561

ภาพที่ ข.14 นางกัญญา เกตุนวล ตัวแทนประชาชนทั่วไป หมู่ที่ 1 ชุมชนท่าตาเสือ ให้สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 12 กันยายน 2561

ภาพที่ ข.15 นางสาวนาถนภา ทองบุญส่ง ตัวแทนประชาชนทั่วไป หมู่ที่ 2 ชุมชนเกาะชะอม ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

สรารุธ สืบเพ็ชร และสิทธิพรร์ สุนทร. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดชุมพร.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นายสรารัฐ สืบเพ็ชร์
วัน เดือน ปีเกิด	28 กันยายน 2528
ที่อยู่ปัจจุบัน	58/2 ม.6 ต.ทะเลทรัพย์ อ.ปะทิว จ.ชุมพร 86160
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ 146 ม.7 ต.ทะเลทรัพย์ อ.ปะทิว จ.ชุมพร 86160
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยนักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2551	บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) คณะสารสนเทศศาสตร์ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ. 2562	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชาการจัดการภาครัฐ และ ภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY